

1
Issue

ANATOLIA SPORT RESEARCH

"International Peer-Reviewed and open Access Electronic Journal"

5
Volume

2024

ISSN 2757-6485

ANATOLIA SPORT RESEARCH

**International Peer-Reviewed
&
Open Access Electronic Journal**

**ISSN
2757-6485**

2024: 5 (1)

www.anatoliasr.org

editor@anatoliasr.org

[anatoliasr.journal](https://www.facebook.com/anatoliasr.journal)

[anatoliasr](https://www.instagram.com/anatoliasr)

[@SportAnatolia](https://twitter.com/SportAnatolia)

[Anatolia Sport Research](https://www.youtube.com/Anatolia Sport Research)

ANATOLIA SPORT RESEARCH

Anatolia Sport Research (ASR) was established in 2020 and is a refereed sports field electronic journal that publishes three times a year (March-April, July-August, November-December). The Journal has been founded under the leadership of Eser AĞGÖN (Assoc. Dr. at Marmara University).

Anatolia Sport Research follows a double blind peer review policy. Whether or not the works sent to the journal will be published is decided according to the evaluations of at least two blind referees determined by the editors. If one of the two referees does not find the publication suitable, the decision to be published is given if the third referee considers it appropriate.

The journal is open access and free of charge. The content of the articles, all kinds of articles and visuals published in the journal and the legal responsibilities that may arise from them belong to the authors themselves. Publications that are below this rate and contrary to academic method and ethics are rejected or requested to be rewritten. In scientific papers to be sent to the journal, the recommendations of ICMJE (International Committee of Medical Journal Editors) and COPE (Committee on Publication Ethics) standards should be taken into consideration.

AIM

Anatolia Sport Research, in TÜRKİYE and in the world of sports and scientists working on related sciences, aims to enable researchers and students to publish in Turkish and English and, aims to create a common platform for qualified academic publications in this field to contribute to society and for scientific development.

SCOPES

The journal accepts articles under the sub-headings Physical and Sports Education, Movement and Training, Sports and Recreation Management of broadcasts that offer qualitative, quantitative research and model suggestions. Training, Physical Education and Play, Physical Education and Sports Pedagogy, Exercise and Sport Physiology, Exercise and Sport Psychology, Nutrition in Exercise and Sport, Physical Education, Sports and Physical Activity for the Disabled, Physical Activity and Health, Physical Fitness, Kinanthropometry, Motor Behavior, Recreation, Sports Biomechanics, Sports Philosophy, Sport Sociology, Sports History, Sports Management, Sports Tourism, Sports Anthropology and Sports Medicine.

This Journal licensed under a CC BY-NC-ND (Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0) International License.

ANATOLIA SPORT RESEARCH

EDITORIAL BOARD

Publisher

Eser AĞGÖN (PhD) Marmara University Faculty of Sport Sciences İstanbul, TÜRKİYE

Editor in Chief

Eser AĞGÖN (PhD) Marmara University Faculty of Sport Sciences İstanbul, TÜRKİYE

Assistant Editors

Muhammet Cenk BİRİNCİ (PhD) Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Sport Sciences Erzincan, TÜRKİYE

Öztürk AĞIRBAŞ (PhD) Artvin Çoruh University Faculty of Sport Sciences Artvin, TÜRKİYE

Bülent TATLISU (PhD) Bayburt Universtiy Faculty of Sport Sciences Bayburt, TÜRKİYE

Yasemin ÇAKMAK YILDIZHAN (PhD) Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Sport Sciences Erzincan, TÜRKİYE

Field Editors

Physical Education and Sports

Oğuz Kaan ESENTÜRK (PhD) Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Education Erzincan, TÜRKİYE

Üstün TÜRKER (PhD) Gumushane University School of Physical Education and Sport Gümüşhane, TÜRKİYE

Training

İbrahim CAN (PhD) Iğdır University Faculty of Sport Sciences Iğdır, TÜRKİYE

Murşit Ceyhan BİRİNCİ (PhD) Ondokuz Mayıs University Yaşar Doğu Faculty of Sport Sciences Samsun, TÜRKİYE

Sport Management

Yunus Emre KARAKAYA (PhD) Fırat University Faculty of Sport Sciences Elâzığ, TÜRKİYE

Recreation

Ali İSKENDER (PhD) Atatürk University Faculty of Tourism Erzurum, TÜRKİYE

Sport Nutrition

Sibel TETİK (PhD) Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Sport Sciences Erzincan, TÜRKİYE

Statistics Editor

Mehmet BEKDEMİR (PhD) Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Education Erzincan, TÜRKİYE

Language Editor

Tolga AYTATLI (English Lect.) Kafkas Universtiy School of Foreign Languages Kars, TÜRKİYE

ANATOLIA SPORT RESEARCH

Content Editors

Ahmet Melih ÇİLİNGİR (Lect.)	Aksaray University	Faculty of Education	Aksaray, TÜRKİYE
Emrah Seçer (PhD)	Erzincan Binali Yıldırım University	Faculty of Sport Sciences	Erzincan, TÜRKİYE

Editorial Advisory Board

Anthony C. HACKNEY (PhD, DSc)	University of North Carolina,	Department of Exercise & Sport Science	Chapel Hill, North Carolina, USA
Ajeet JAISWAL (PhD)	Central University of Tamil Nadu	Department of Epidemiology and Public Health	Tamil Nadu, INDIA
Carlos MAGALLANES (PhD)	Universidade de Gama Filho	Departamento Educação Física y Salud	UFG, BRASIL
Cristian Cofre BOLADOS (PhD)	University of Santiago	Department of Physical Education	Santiago, CHILE
Gábor Áron Vitályos (PhD)	Eötvös Loránd University (ELTE)	Faculty of Education	Budapest, HUNGARY
İzzet UÇAN (PhD)	Ataturk University	Faculty of Sport Sciences	Erzurum, TÜRKİYE
Jaak JURIMÄE (PhD)	University of Tartu	Institute of Sport Sciences and Physiotherapy	Tartu, ESTONIA
Leyla Stefanova DIMITROVA (PhD)	Vasil Levski National Sports Academy	Department of Chess	Sofia, BULGARIA
Maryam HADIZADEH (PhD)	University of Malaya	Centre for Sports and Exercise Sciences	Kuala Lumpur, MALAYA
Mehmet YAZICI (PhD)	Erzincan Binali Yıldırım University	Faculty of Sport Sciences	Erzincan, TÜRKİYE
Mohammed Nashrudin NAHARUDIN (PhD)	University of Malaya	Centre for Sports and Exercise Sciences	Kuala Lumpur, MALAYA
Nikolay Anguelov PANAYOTOV (PhD)	Vasil Levski National Sports Academy	Department of Olympic Sports	Sofia, BULGARIA
Recep ÖZ (PhD)	Erzincan Binali Yıldırım University	Faculty of Education	Erzincan, TÜRKİYE
Sareena Hanım HAMZAH (PhD)	University of Malaya	Centre for Sports and Exercise Sciences	Kuala Lumpur, MALAYA
Sergii IVASHCHENKO (PhD)	Kyiv Boris Grinchenko University	Faculty of Health, Physical Education and Sports	Kyiv, UKRAINE
Sevim KÜL AVAN (PhD)	Nevşehir Hacı Bektaş Veli University	Faculty of Sport Sciences	Nevşehir, TÜRKİYE
Vahur ÖÖPIK (PhD)	University of Tartu	Institute of Sport Sciences and Physiotherapy	Tartu, ESTONIA
Valentin Georgiev GARKOV (PhD)	Vasil Levski National Sports Academy	Department of Tourism, Alpinism and Orienteering	Sofia, BULGARIA
Yahya ALZGHOUL (PhD)	University of Jordan	Department of Tourism Management,	Aqaba, JORDAN
Yener BEKTAŞ (PhD)	Nevşehir Hacı Bektaş Veli University	Faculty of Arts and Sciences	Nevşehir, TÜRKİYE

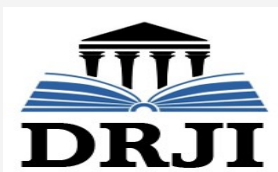

ANATOLIA SPORT RESEARCH

INDEX

REVIEWERS OF 2024– 5 (1)

- ◆ Alparslan Muharrem KURUDİREK (PHD)
- ◆ Arif ÇETİN (PHD)
- ◆ Aydın PEKEL (PHD)
- ◆ Bülent TATLISU (PHD)
- ◆ Ceren SURVEREN (PHD)
- ◆ Fatmanur ER (PHD)
- ◆ Mehmet SOYAL (PHD)
- ◆ Mehmet YAZICI (PHD)
- ◆ Mustafa CANKOÇ (PHD)
- ◆ Mürşit Ceyhun BİRİNCİ (PHD)
- ◆ Yasemin ÇAKMAK YILDIZHAN (PHD)

TABLE OF CONTENTS

Original Articles

- ◆ Spor ve Duygusal Zekâ İlişkili Çalışmaların Bibliyometrik Analizi / Bibliometric Analysis of Studies Related to Sports and Emotional Intelligence
Özlem Ece BAŞOĞLU, Emre BELLİ.....1-10
- ◆ Tek ve Çift Kategorilerinde Oynayan Badmintoncuların Öz Yeterliklerinin İncelenmesi / Examination of Self-Efficacy of Badminton Players Playing in Single and Double Categories
İlayda Nur ÖZELGÜL, Anıl TÜRKELİ 11-20
- ◆ Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Dijital Dönüşüm Algısı ve Bireysel Performans Arasındaki İlişki / The Relationship Between Digital Transformation Perception and Individual Performance of Physical Education and Sports Teachers
Eda ARAS, Serap AY.....21-28
- ◆ Antrenör ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Belirsizliğe Tahammülsüzlük Düzeylerinin İncelenmesi / Investigation of the Levels of Intolerance to Uncertainty of Coaches and Physical Education Teachers
Taner ATASOY, Aydın PEKEL, İlbey UÇAR, Ulaş ŞENTÜRK.....29-37
- ◆ Investigation of the Life Skills of Young Football Players Participating in Football Trainings / Futbol Antrenmanlarına Katılan Genç Futbolcuların Yaşam Becerilerinin İncelenmesi
Atılay BİRTÜRK, M. Mustafa YORULMAZLAR, Mehmet ALTUN.....38-53

Spor ve Duygusal Zekâ İlişkili Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

“Bibliometric Analysis of Studies Related to Sports and Emotional Intelligence”

Özlem Ece BAŞOĞLU¹ & Emre BELLİ²

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Tarihçe

Yayın Geliş Tarihi: 25 Mart 2024
Kabul Tarihi: 24 Nisan 2024
Online Yayın Tarihi: 30 Nisan 2024

Doi: <http://dx.doi.org/10.29228/anatoliar.52>

Yazarlarla İletişim

1- (Sorumlu Yazar) Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum, TÜRKİYE

e-mail: basogluozlem@atauni.edu.tr
<https://orcid.org/0009-0008-6352-0501>

2- Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum, TÜRKİYE

e-mail: emre.belli@atauni.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-8435-2529>

Yazar Katkıları

Tüm yazarlar çalışmanın konseptine ve tasarımına katkıda bulundu.

Finansman

Bu çalışma herhangi bir kurum/kuruluştan maddi destek almadı.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan ediyorlar.

Şeffaflık

Yazarlar, çalışmada hiçbir hayati özelliğin ihmal edilmediğini, dürüst, doğru ve şeffaf bir anlatım ile raporlaştırdığını ve herhangi bir tutarsızlık olmadığını beyan etmişlerdir.

Etik

Bu çalışmada bilimsel etik kriterlerine uyulmuştur.

Referans Gösterimi

Başoğlu, Ö.E. & Belli, E. (2024). Spor ve Duygusal Zekâ İlişkili Çalışmaların Bibliyometrik Analizi, *Anatolia Sport Research*, 5(1): 1-10.

Copyright © 2024 by Anatolia Sport Research

ÖZET

Amaç: Bu araştırmanın amacı; spor ve duygusal zekâ kavramlarını birlikte kullanan bilimsel çalışmaların bibliyometrik analiz sistemiyle incelemek ve son 22 yıldaki konuya ilişkin eğilimi ortaya koymaktır. Literatür, duygusal zekânın, spor performansında çok önemli bir faktör olduğu fikrini desteklemektedir. Duyguların anlama ve yönetme, etkili kararlar alma ve kişilerarası ilişkileri sürdürme yeteneği, sporda başarının önemli bir parçasıdır ve bunlar duygusal zekânın temel bileşenleriyle uyumludur. Bu nedenle duygusal zekânın geliştirilmesinin spor ile uğraşan bireylerin performansı ve refahı üzerinde olumlu bir etkiye sahip olabileceği düşünülmektedir.

Materyal ve Metod: Mevcut çalışma için doküman analizi tekniğinden faydalanılmış, Web of Science veri tabanının Topic kapsamında “emotional intelligence” ve “sports” anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapılmıştır. 2002-2024 yılları arasında yayımlanan 661 çalışmaya ulaşılmıştır. Elde edilen yayınlar, VOSviewer programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırılan alandaki tarihsel sürecin 2002 yılında başladığı, günümüze gelene kadar en çok çalışmanın İspanya’da yapıldığı, en çok kullanılan anahtar sözcüğün “duygusal zekâ” olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Bibliyometrik analiz tekniği kullanılarak yapılan bu çalışmada; “spor ve duygusal zekâ” konulu en çok yayın yapan yazarlar, ülkeler, seçilen anahtar kelimeler gibi parametrelere ulaşılmaması sonucunda mevcut kavramların inceleneceği süreçlere yönelik bir yön haritası oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik Analiz, Duygusal Zekâ, Spor.

ABSTRACT

Aim: The purpose of this research; The aim is to examine scientific studies that use the concepts of sports and emotional intelligence together with the bibliometric analysis system and to reveal the trend on the subject in the last 22 years. The literature supports the idea that emotional intelligence is a crucial factor in sports performance. The ability to understand and manage emotions, make effective decisions, and maintain interpersonal relationships are an important part of success in sports and are consistent with the core components of emotional intelligence. Therefore, it is thought that developing emotional intelligence may have a positive effect on the performance and well-being of individuals involved in sports.

Material and Method: For the current study, a document analysis technique was used, and a search was made using the keywords "emotional intelligence" and "sports" within the Topic scope of the Web of Science database. 661 studies published between 2002 and 2024 were accessed. The resulting publications were analyzed in the VOSviewer program.

Results: It has been determined that the historical process in the researched field started in 2002, until today, most studies have been done in Spain, and the most used keyword is "emotional intelligence".

Conclusion: This study was conducted using the bibliometric analysis technique; As a result of reaching parameters such as the most published authors, countries, and selected keywords on the subject of "sports and emotional intelligence", a direction map was created for the processes in which the existing concepts will be examined.

Keywords: Bibliometric Analysis, Emotional Intelligence, Sports.

GİRİŞ

Duygusal zekâ ile spor performansı arasındaki ilişki, özellikle sporcular bağlamında, kapsamlı bir araştırma konusu olmuştur. Duygusal zekanın (EI) spor performansını etkileyen önemli bir faktör olduğu tespit edilmiştir (Kopp and Jekauc, 2018). Ayrıca sporcuların kendilerinin ve diğer spor katılımcılarının duygularını anlama ve kontrol etme becerilerinin önemli olduğu ve duygusal zekayla ilişkili olduğu vurgulanmıştır (Šukys and ark., 2019). Ek olarak, yüksek duygusal zekanın daha iyi spor performansı ile ilişkilendirilmesi, duygusal zekanın atletik başarı üzerindeki etkisini vurgulamaktadır (Rodriguez-Romo and ark., 2021). Duygusal zekanın sporcularda hedefe bağlılık düzeyleri üzerindeki etkisi de araştırılmış, duygusal zekanın artmasının hem bireysel hem de takım sporlarında hedefe bağlılıkta artışa yol açtığını gösteren bulgular ortaya çıkmıştır (Özcan ve Göral, 2020). Ayrıca çalışmalar, sporda optimal performansla ilişkili duygusal zekâ ve ruh hali durumları arasındaki ilişkiyi göstermiştir (Lane and ark., 2009). Ek olarak, bireysel fiziksel aktivitelerle karşılaştırıldığında takım sporlarıyla uğraşan oyunculara daha iyi duygusal zekâ gözlemlenmiştir, bu da spor bağlamının duygusal zekâ düzeyleri üzerindeki etkisini göstermektedir (Suhadi and ark., 2020).

Sporda bibliyometrik analiz, spor biliminin çeşitli alt alanlarındaki araştırma çıktılarının niceliksel ve niteliksel değerlendirmesini içerir. Bu yöntem, spor araştırmasının belirli alanlarındaki trendlere, bilgi tabanına ve tematik dinamiklere kapsamlı bir genel bakış sağlar. Örneğin, Lindahl ve diğerlerinin (2015), bibliyometrik inceleme çalışması, spor ve egzersiz psikolojisi araştırmalarındaki eğilimler ve bilgi tabanına ilişkin geniş bir genel bakış sunmuştur. Benzer şekilde Jiménez-García ve diğerlerinin (2020) spor turizmi ve sürdürülebilirlik üzerine bibliyometrik bir analizi, Hammerschmidt ve diğerleri (2023), bibliyometrik göstergeleri ve tematik dinamikleri kullanarak spor yönetimi araştırmasının durum gözlemi, spor biliminin belirli alanlarındaki araştırma ortamının anlaşılmasında bibliyometrik analizin uygulandığı çalışmalardandır. Ayrıca, spor girişimciliği ve spor endüstrisindeki ekonomik ve sosyal değer gibi çeşitli konuları araştırmak için bibliyometrik analizden yararlanılmıştır (González-Serrano ve ark., 2019). Ek olarak, bibliyometrik analizin uygulanması, alanda bilgi kaynaklarının tanımlanmasını ve referansların haritalanmasını kolaylaştırmıştır (Torres-Pruñonosa and ark., 2020; Baier-Fuentes and ark., 2020). Bibliyometrik analiz mevcut literatüre kapsamlı bir genel bakış sunarak araştırmacıların gelecekteki araştırmalar için boşlukları ve fırsatları belirlemesine olanak tanır. Özetle, sporda bibliyometrik analiz, spor biliminin çeşitli alt alanlarındaki araştırma, eğilimler ve bilginin yayılması ortamına ilişkin değerli bilgiler sağlar. Araştırmacılar, niceliksel ve niteliksel yöntemler kullanarak, spor araştırmalarının çok disiplinli alanında bilimsel çıktılar, tematik dinamikler ve ortaya çıkan ilgi alanları hakkında kapsamlı bir anlayış kazanabilirler.

Bibliyometrik analiz, araştırma yayınlarını değerlendirmek ve analiz etmek için kullanılan bir yöntemdir. Belirli bir araştırma alanındaki kalıpları, eğilimleri ve ilişkileri incelemek için istatistiksel yöntemleri içerir (Trager and Dusek, 2021). Analiz, literatürdeki farklı unsurlar arasındaki ilişkilerin görselleştirilmesine ve anlaşılmasına yardımcı olan VOSviewer ve CiteSpace gibi farklı yazılım araçları kullanılarak gerçekleştirilebilir (Fan and ark., 2020; Ma and ark., 2021). Bibliyometrik analiz, araştırma eğilimleri, sıcak noktalar ve belirli bir alandaki en etkili çalışmalar hakkında değerli bilgiler sağlar (Gatto and ark., 2023; Wang and ark., 2020). Anahtar konuların, yazarların ve iş birliği ağlarının belirlenmesine olanak tanıyarak araştırma ortamının kapsamlı bir şekilde anlaşılmasına katkıda bulunur (Furstenau and ark., 2021). Ayrıca, çok sayıda çalışmayı gözden geçirmek ve sentezlemek için kullanılmış olup, literatürdeki genel odağı, kalıpları ve eğilimleri belirlemeye yönelik sistematik bir yaklaşım sağlamaktadır (Goswami and Labib, 2022). Bir alandaki belirli araştırmaların etkisini anlamada çok önemli olabilecek en çok alıntı yapılan makalelerin belirlenmesine de yardımcı olur (Wang and ark., 2020). Bibliyometrik analiz çok sayıda fayda sunarken, sınırlamalarının da kabul edilmesi önemlidir. Örneğin aynı makalenin birden fazla kez analize dahil edilmesi, özellikle birden

fazla veri tabanı kullanıldığında sonuçların güvenilirliğini etkileyebilmektedir (Kayir and Kisa, 2021). Sonuç olarak bibliyometrik analiz, çeşitli disiplinlerdeki araştırma yayınlarını değerlendirmek ve anlamak için değerli bir araç olarak hizmet vermektedir. Araştırma eğilimlerine, etkili çalışmalara ve iş birliği ağlarına ilişkin niceliksel bilgiler sağlayarak, bilimsel ortamın daha derinlemesine anlaşılmasına katkıda bulunur.

Literatür ışığında bu çalışmanın amacı, bibliyometrik analiz yöntemi vasıtasıyla spor ve duygusal zekâ konulu çalışmaların niteliksel bilgilerini, konu eğilimlerini, konu ile ilgili en fazla yayın yapan yazarların tespitini, en çok kullanılan anahtar kelimeleri saptayarak gelecekte bu konular üzerinde çalışma yapacak olan araştırmacılara ve alan uzmanlarına literatürde bir yön haritası çizmeyi sağlamaktır.

MATERYAL VE METOD

Bu çalışmada doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın veri toplama aracı olarak spor ve duygusal zekâ konuları üzerine yapılan ve Web of Science veri tabanında bulunan SSCI, ESCI, SCI-EXPANDED, CPCI-SSH, BKCI-SSH, CPCI-S indekslerinde taranan yayınlar kullanılmıştır.

Bu çalışmada öncelikle anahtar sözcükler belirlenmiş olup, spor ve duygusal zekâ ilişkili çalışmalar Web of Science veri tabanında taranmıştır. Web of Science Çekirdek Koleksiyonundan (core collection) seçilmiş ‘sport (spor) ve emotional intelligence (duygusal zekâ)’ anahtar kelimeleri ile ‘TOPIC’ temalı tarama yapılması sonucunda 661 yayını içeren veri setine ulaşılmıştır. Analizler için VOSviewer programı kullanılmıştır.

Bibliyometrik analiz tekniği kullanılmasının sebebi, bu tekniğin mevcut literatürdeki araştırma sorunlarının, iş birliği modellerinin ve kritik unsurların dağılımını ve gelişimini değerlendirmek için politika analizi, kişiselleştirilmiş öğrenme ve tedarik zinciri esnekliği gibi çeşitli alanlarda uygulanması, makale ve dergi performansında gelişen eğilimleri belirlemek ve mevcut literatürdeki belirli alanların altında yatan yapıyı araştırmaktır. Özetle bibliyometrik analiz, çeşitli alanlardaki bilimsel üretime, araştırma eğilimlerine ve iş birliği modellerine dair içgörü sağlayan değerli bir yöntemdir. Araştırma alanlarının gelişimini anlamak için niceliksel ve niteliksel bir yaklaşım sunar ve özellikle bilimsel ve uygulamalı alanlarda araştırma değerlendirme metodolojisinin önemli bir parçası haline gelmiştir (Šukys and ark., 2019; Ellegaard and Wallin, 2015).

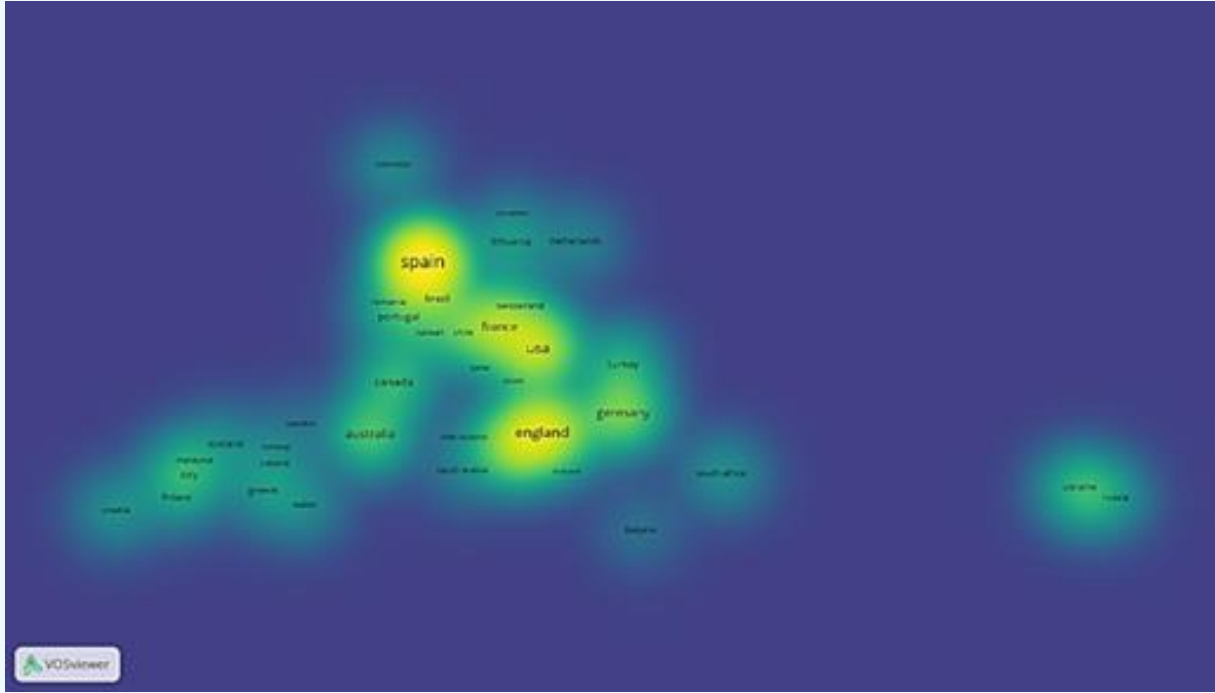
BULGULAR

Tablo 1. Ülkelere Göre Yayın ve Atıf Dağılımı

Sıralama	Ülkeler	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı
1.	İSPANYA	174	1601
2.	İNGİLTERE	88	1574
3.	ABD	83	1173
4.	ALMANYA	53	990
5.	FRANSA	45	923
6.	AVUSTRALYA	38	785
7.	KANADA	28	358
8.	ÇİN	58	247
9.	GALLER	8	159
10.	GÜNEY AFRİKA	9	145
11.	GÜNEY KORE	16	130
12.	YUNANİSTAN	11	95

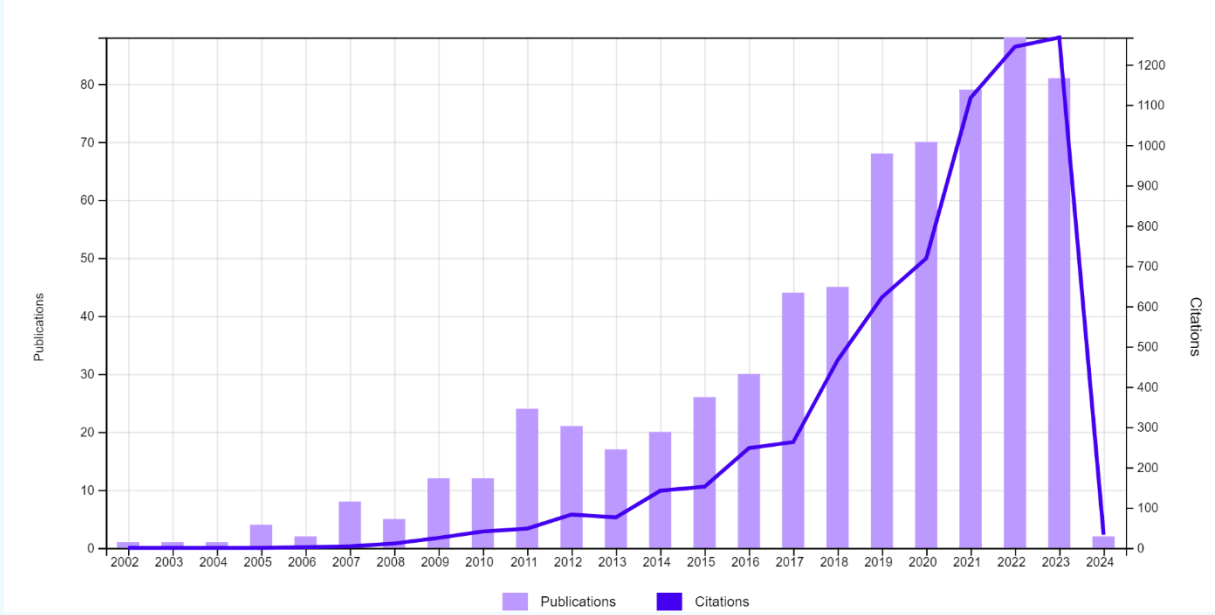
13.	İRAN	26	89
14.	POLONYA	13	80
15.	FİNLANDİYA	8	80
16.	PORTEKİZ	17	76
17.	LİTVANYA	15	74
18.	İSVİÇRE	8	68
19.	İTALYA	14	61
20.	HIRVATİSTAN	7	48
21.	TÜRKİYE	20	43
22.	BREZİLYA	13	43
23.	UKRAYNA	14	36
24.	ROMANYA	7	22
25.	RUSYA	7	16

Ükelere göre yayın ve atıf dağılımı tablosuna göre İspanya (1601) ilk sırada, İngiltere (1574 atıf) ikinci sırada ve ABD (1173) üçüncü sırada yer almaktadır. WoS veri tabanında spor ve duygusal zekâ ilişkili çalışması bulunan toplam 72 ülke olduğu tespit edilmiştir. Türkiye'nin (43 atıf) ise 21.sırada olduğu görülmektedir.

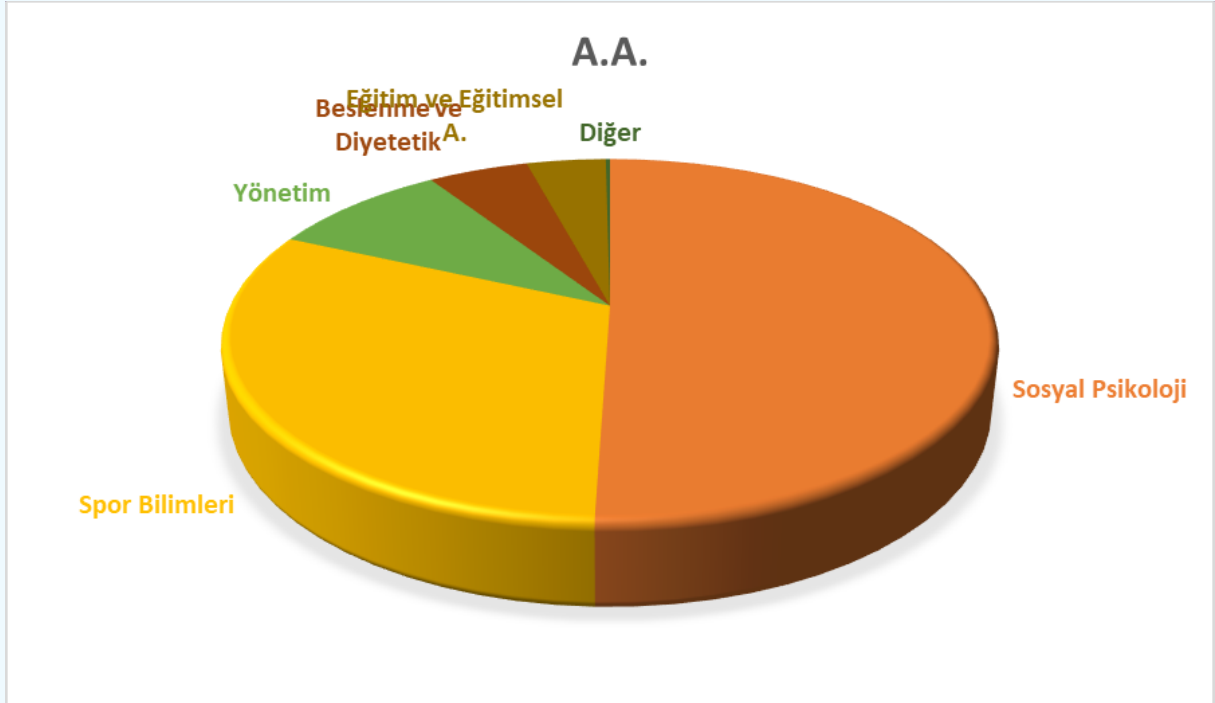
Şekil 1. Ükelere Göre Yoğunluk Grafiği

Şekil 1.'de, spor ve duygusal zekâ ilişkili yayınların ülkeler bazında yoğunluk grafiği yer almaktadır. Bu konu bağlamında çalışması olan toplam 72 ülke bulunmaktadır. Sarı rengin yoğunluğu en fazla çalışma yapılan ülkeleri vurgulamaktadır. Veri tabanında ve ilgili alanda en fazla çalışması bulunan ülkenin İspanya olması dikkat çekmektedir. Sonrasında İngiltere ve ABD'nin yoğunluk oranlarının yakın olduğu anlaşılmaktadır. Almanya, Fransa ve Avustralya beraberinde gelmektedir.

Şekil 2. Yıllara Göre Yayın ve Atıf Dağılımı

Şekil 2 incelendiğinde spor ve duygusal zekâ ilişkili çalışmaların ivmesinin 2009 yılından itibaren artmaya başladığı ve özellikle 2022 yılında en yüksek noktaya (88 yayın) ulaştığı görülmektedir. Mevcut analizin 2024 yılının ocak ayında yapılmıştır. Yıl sonunda 2024 yılının atıf ve yayın sayısı açısından 2022 ve 2023 yıllarına yakın bir noktaya ulaşacağı öngörülmektedir.

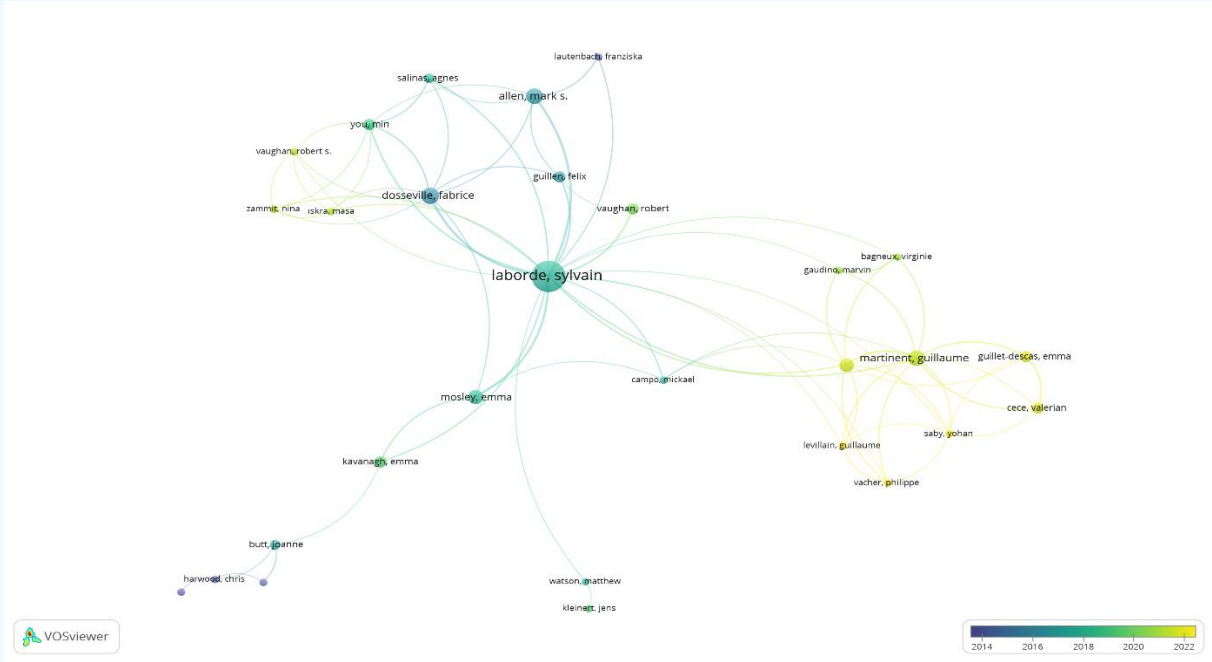

Şekil 3. Araştırma Alanlarına Göre Dağılım Grafiği

Şekil 3'e bakıldığında WoS veri tabanında spor ve duygusal zekâ ilişkili çalışmaların konularına göre dağılım grafiği görülmektedir. 241 çalışma ile "sosyal psikoloji" en popüler alandır. Sonrasında

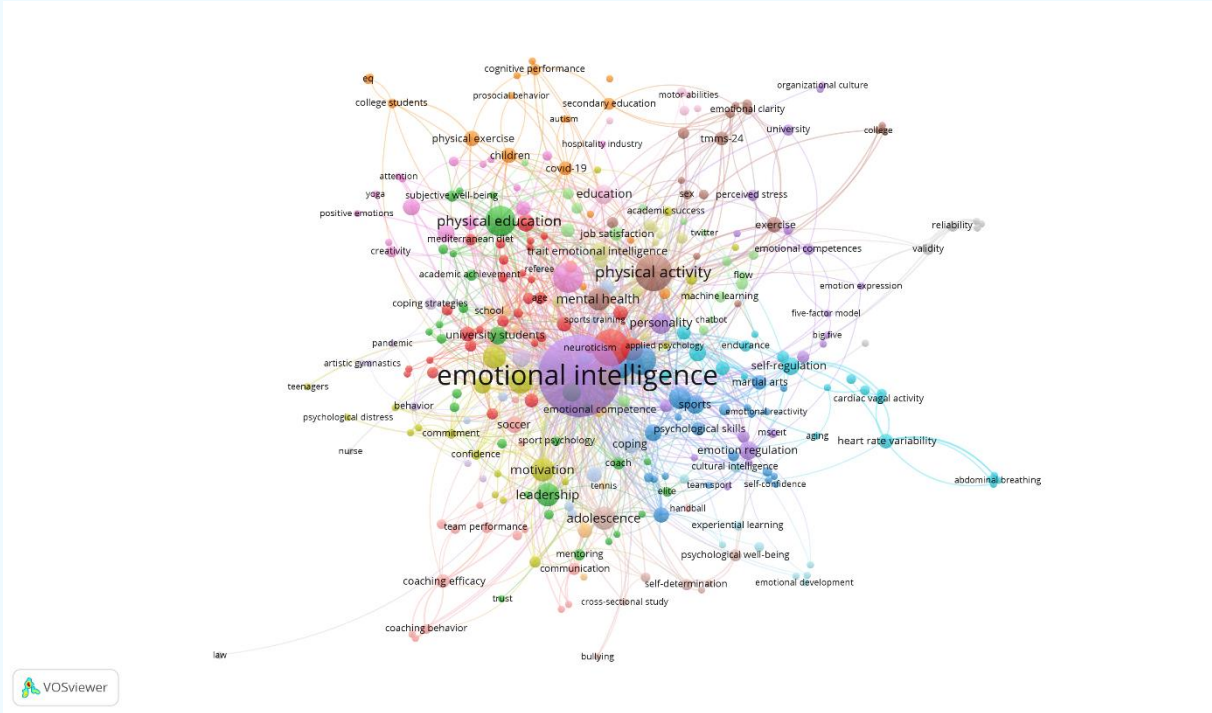

“spor bilimleri” 149 yayın, “yönetim” 43 yayın, “beslenme ve diyetetik” 24 yayın ve “eğitim ve eğitimsel araştırmalar” 19 yayın ile ilk 5 sırayı oluşturmaktadır.

Şekil 4. Yıllara Göre Ortak Yazar Dağılımı Ağ Haritası

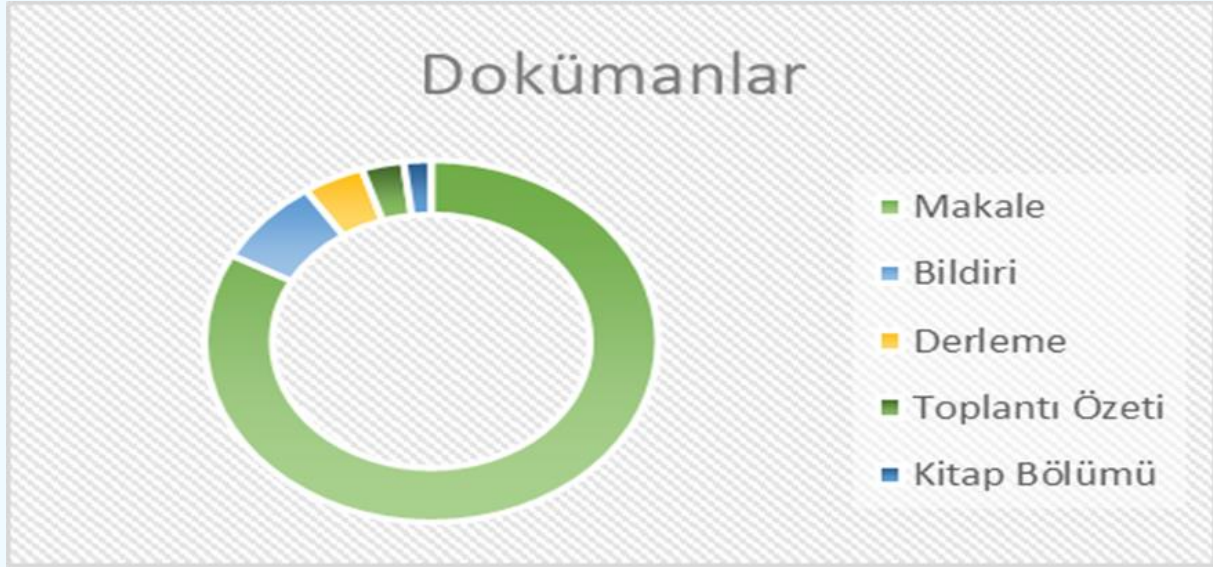
Şekil 4’te spor ve duygusal zekâ üzerine yapılan çalışmalara yönelik elde edilen ortak yazar dağılımı haritası 29 düğüm, 6 küme, 181 bağlantı ve 153 toplam bağlantı gücünden oluşmaktadır. Aynı zamanda konu ile bağlantılı yayını olan 1936 yazar tespit edilirken, en fazla çalışma yapan 3 yazarın sırasıyla ‘Laborde Sylvain, Felix Zurita Ortega ve Gabriel González Valero’ olduğu görülmektedir. Renkler maviye doğru yaklaştıkça araştırılan konuya olan ilginin hangi yıllarda arttığı çıkarımı yapılabilir. Mavi tonundan uzaklaşıp sarı renge yaklaştıkça ise konunun güncel olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Şekil 5. Anahtar Sözcüklerin Ağ Haritası

Şekil 5'te spor ve duygusal zekâ ilişkili çalışmalarda kullanılan 1599 farklı anahtar kelimenin yer aldığı ağ haritası görülmektedir. En fazla tercih edilen anahtar sözcüğün “duygusal zekâ” olduğu tespit edilmiştir. Sonrasında fiziksel aktivite ve beden eğitimi anahtar sözcükleri en çok kullanılan anahtar kelimelerden bazılarıdır. Mevcut şekildeki anahtar sözcüklerin ağ haritası en az 2 anahtar sözcük içeren çalışmalar baz alınarak elde edilmiştir. Buna göre; 307 düğüm, 22 küme ve 1561 bağlantı bulunmuştur.

Şekil 6. Doküman Tipi Grafiği

Spor ve duygusal zekâ ilişkili çalışmaların doküman tipi grafiği incelendiğinde elde edilen verilerin 552'si makale, 52'si bildiri, 29'u derleme, 20'si toplantı özeti ve 13'ü kitap bölümünden oluştuğu görülmektedir.

Duygusal zeka ve sporla ilgili çalışmalar yayımlayan en ilgili dergiler arasında Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports," "Sports," "Behavioral Sciences," "International Journal of Environmental Research and Public Health," "European Physical Education Review," "Journal of Applied Sport Psychology," "International Journal of Sports Science & Coaching," "International Journal of Sport Exercise & Training Sciences," "Frontiers in Psychology," "Journal of Amateur Sport," "International Journal of Indian Psychology," and "Journal of Documentation" bulunmaktadır. Bu dergiler, performans üzerindeki etkisi, fiziksel aktivite ve spor uygulamaları yoluyla gelişim ve sporculara kaygı, motivasyon ve liderlik ile ilişkisi dahil olmak üzere, özellikle spor bağlamında duygusal zekaya odaklanan makaleler ve incelemeler yayınlamıştır.

Tablo 2. Dizinlere Göre Dağılım

Dizin	Kayıt	%
Sosyal Bilimler Atıf Dizini (SSCI)	347	%52,496
Bilim Atıf Dizini (Genişletilmiş) (SCI-EXPANDED)	228	%34,493
Gelişen Kaynaklar Atıf Dizini (ESCI)	193	%29,198
Konferans Bildirileri Atıf Dizini – Sosyal Bilimler ve Beşerî Bilimler (CPCI-SSH)	30	%4,539
Konferans Bildirileri Atıf Dizini – Bilim (CPCI-S)	30	%4,539
Kitap Atıf Dizini – Sosyal Bilimler ve Beşerî Bilimler (BKCI-SSH)	13	%1,967

Kitap Atıf Dizini – Bilim (BKCI-S)	4	%0,605
Sanat ve Beşerî Bilimler Atıf Dizini (A&HCI)	3	%0,454

Tablo 2’de spor ve duygusal zekâ üzerine yapılan çalışmaların yayımlandığı dergilerin sırasıyla en fazla SSCI, SCI-EXPANDED, ESCI, CPCI-SSH, CPCI-S, BKCI-SSH, BKCI-S ve A&HCI dizinlerinde yer aldığı belirlenmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Spor ve duygusal zekâ kavramları ile alakalı bilimsel çalışmaları tespit etmek amacıyla yapılan bu çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır.

Bu araştırmanın sonucunda spor ve duygusal zekâ ile ilgili WoS veri tabanında yer alan ve uluslararası literatürde yayınlanan çalışmaların taranması sonucunda bu konuya ilgisi olan araştırmacılar için dikkate değer bulgular ortaya çıkmıştır. Duygusal zekâ ile ilgili araştırmaların Web of Science veri tabanındaki tarihsel süreci 2002 yılında başlamış olup günümüze kadar belirli bir ivme kazanarak ilerlemiştir. Konuya yönelik ilgi 2022 yılında zirveye ulaşmış ve 1244 atıf ile yılda 88 çalışma yayımlanmıştır. Ülkelere göre yoğunluk grafiğine bakıldığında İspanya (174), İngiltere (88) ve ABD’nin (83) konu ile ilgili en çok çalışma yapan 3 ülke olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumdan hareketle gittikçe popülerlik kazanan spor alanında duygusal zekaya olan ilginin son yıllarda arttığı söylenebilir. İspanya’da ise duygusal zekâ ve spor üzerine yürütülen çalışmaların, atletik performansı ve refahı etkileyen psikolojik faktörlerin anlaşılmasına yönelik artan ilgiden kaynaklandığı düşünülmektedir. Atletik veya fiziksel aktivite bağlamında duygusal zekayı değerlendiren 36 çalışmanın belirlendiği sistematik inceleme yapılması (Laborde, Dosseville and Allen, 2016), sporda ve fiziksel aktivitede duygusal zekayı (EI) hedefleyen sistematik bir inceleme çalışması ile bu alandaki mevcut literatüre kapsamlı bir genel bakış sunmuştur (Campo, Laborde, Weckemann and Colombus, 2015). Benzer şekilde, rekabetçi sporlarda duygusal zekâ ile spor performansı arasındaki ilişkiyi incelemek ve bu konuyla ilgili mevcut kanıtları özetlemek için bir meta-analiz yapılmıştır (Kopp ve Jekauc, 2018). Yapılan bu çalışmalar, mevcut konu kapsamında önemli miktarda araştırma ilgisi bulunduğunu ve daha ileri araştırmalar için bir temel oluşturduğunu göstermektedir. Ülkemizde ise ilgili alanda 20 çalışma yapıldığı tespiti, spor ve duygusal zekâ ilişkili çalışmaların artırılması gerektiği düşüncesine önyak olmuştur.

Spor ve duygusal zekâ ilişkili çalışmaların %52,824’ünü (347) SSCI yayınlar oluşturmaktadır. Bu alanda en çok atıf alan çalışma ise Scandinavian Sporda Tıp ve Bilim Dergisi’nde yayınlanan ‘Duygusal zekâ içinde spor ve egzersiz: Sistematik bir inceleme’ (Laborde, Dosseville, and Allen,2016) adlı SCIE yayındır. Duygusal zekâ ve spor alanında en çok makale yayınlayan dergi "International Journal of Environmental Research and Public Health'dir. Bu dergide, duygusal zeka ile spor performansı arasındaki ilişkiye (Castro-Sánchez, Zurita-Ortega, Chacón-Cuberos, López-Gutiérrez, and Zafra-Santos, 2018), spor katılımının duygusal zeka ve benlik saygısı üzerindeki etkisine (Ouyang, Wang, Zhang, Peng, Song and Luo, 2020), spor eğitim modelini temel alan bir program aracılığıyla ergenlerin öznel iyi oluşlarının ve duygusal zekalarının geliştirilmesi gibi konulara da yer verilmiştir (Luna, Guerrero and Cejudo, 2019). Duygusal zekânın sporcular üzerindeki etkisine odaklanan çeşitli makalelerle, spor bağlamında duygusal zekâ literatürüne önemli bir katkı sağlamıştır. Genel olarak, spor ve duygusal zekâ ile ilgili çalışmaların bibliyometrik analizi, duygusal zekanın spor performansı üzerindeki etkisi, sporcu gelişimi ve fiziksel aktivitenin duygusal zekâ gelişimindeki rolü de dahil olmak üzere çok çeşitli konuları kapsamaktadır. Bu çalışmanın konu başlıklarının günümüz yönelimleri hakkında araştırmacılara rehberlik edeceği düşünülmektedir.

Sonuç olarak, literatür duygusal zekanın spor performansı ve sporcunun refahı üzerindeki yaygın ve önemli etkisini göstermektedir. Duyguları anlama ve yönetme yeteneğinin yanı sıra duygusal zekanın hedefe bağlılık, dayanıklılık ve strese dayanıklılık üzerindeki etkisi, spor bağlamında duygusal zekanın öneminin altını çizmektedir. Bu çalışma duygusal zekâ ile spor konu başlıkları üzerine yoğunlaşan araştırmacılara konunun en çok çalışıldığı ülkeye, yazarlarına, araştırma alanlarına odaklanarak duygusal zekâ ile spor arasındaki ilişkiye dair içgörüler sağlayacaktır. Konunun gelecekteki potansiyel yönleri hakkında araştırmacılara bir yol haritası çizerek, güncel araştırma eğilimlerinin ve boşlukların belirlenmesine katkıda bulunacaktır. Ayrıca ilgili araştırma sonuçlarının analizine olanak tanıyarak disiplinler arası önemli çalışmaların belirlenmesine katkıda bulunacaktır. Bu çalışma Web of Science veri tabanı kullanımı ile sınırlandırıldığından gelecekte çalışma yapacak araştırmacılara farklı veri tabanlarını da kullanarak çeşitli alan ve kapsamda çalışmalar yapılabileceği önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Baier-Fuentes, H., González-Serrano, M. H., Alonso-Dos Santos, M., Inzunza-Mendoza, W., & Pozo-Estrada, V. (2020). Emotions and sport management: a bibliometric overview. *Frontiers in Psychology*, 11, 1512.
- Campo, M., Laborde, S., Weckemann, S. & Columbus, A. (2015). Emotional intelligence training: Implications for performance and health. *Advances in Psychology Research*, 101, 75-92.
- Castro-Sánchez, M., Zurita-Ortega, F., Chacón-Cuberos, R., López-Gutiérrez, C. J., & Zafra-Santos, E. (2018). Emotional intelligence, motivational climate and levels of anxiety in athletes from different categories of sports: Analysis through structural equations. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 15(5), 894.
- Ellegaard, O., & Wallin, J. A. (2015). The bibliometric analysis of scholarly production: How great is the impact? *Scientometrics*, 105, 1809-1831.
- Fan, J., Gao, Y., Zhao, N., Dai, R., Zhang, H., Feng, X. & Bao, S. (2020). Bibliometric analysis on COVID-19: a comparison of research between English and Chinese studies. *Frontiers in Public Health*, 8, 477.
- Furstenau, L. B., Rabaioli, B., Sott, M. K., Cossul, D., Bender, M. S., Farina, E. M. J. D. M. & Bragazzi, N. L. (2021). A bibliometric network analysis of coronavirus during the first eight months of Covid-19 in 2020. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(3), 952.
- Gatto, A., Drago, C., & Ruggeri, M. (2023). On the frontline—a bibliometric study on sustainability, development, coronaviruses and COVID-19. *Environmental Science and Pollution Research*, 30(15), 42983-42999.
- González-Serrano, M. H., Jones, P., & Llanos-Contrera, O. (2019). An overview of sport entrepreneurship field: a bibliometric analysis of the articles published in the *Web of Science*. *Sport in Society*.
- Goswami, G. G., & Labib, T. (2022). Modeling covid-19 transmission dynamics: A bibliometric review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(21), 14143.
- Hammerschmidt, J., Calabuig, F., Kraus, S., & Urich, S. (2023). Tracing the state of sport management research: a bibliometric analysis. *Management Review Quarterly*, 1-24.
- Mercedes Jiménez-García, M., Ruiz-Chico, J., Peña-Sánchez, A. R., & López-Sánchez, J. A. (2020). A bibliometric analysis of sports tourism and sustainability 2002–2019. *Sustainability*, 12(7), 2840.
- Kayir, S., & Kisa, A. (2021). The evolution of the regional anesthesia: a holistic investigation of global outputs with bibliometric analysis between 1980-2019. *The Korean Journal of Pain*, 34(1), 82-93.
- Kopp, A., & Jekauc, D. (2018). The influence of emotional intelligence on performance in competitive sports: A meta-analytical investigation. *Sports*, 6(4), 175.
- Laborde, S., Dosseville, F., & Allen, M. S. (2016). Emotional intelligence in sport and exercise: A systematic review. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 26(8), 862-874.
- Lane, A. M., Thelwell, R., & Devonport, T. J. (2009). Emotional intelligence and mood states are associated with optimal performance. *E-Journal of Applied Psychology*, 5(1).
- Luna, P., Guerrero, J., & Cejudo, J. (2019). Improving adolescents' subjective well-being, trait emotional intelligence, and social anxiety through a program based on the sports education model. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(10), 1821.

- Lindahl, J., Stenling, A., Lindwall, M., & Colliander, C. (2015). Trends and knowledge base in sport and exercise psychology research: a bibliometric review study. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 8(1), 71-94.
- Ma, D., Yang, B., Guan, B., Song, L., Liu, Q., Fan, Y., & Xu, H. (2021). A bibliometric analysis of pyroptosis from 2001 to 2021. *Frontiers in Immunology*, 12, 731933.
- Ouyang, Y., Wang, K., Zhang, T., Peng, L., Song, G., & Luo, J. (2020). The influence of sports participation on body image, self-efficacy, and self-esteem in college students. *Frontiers in Psychology*, 10, 3039.
- Özcan, E., & Göral, K. (2020). Study of the relationship between emotional intelligence and goal commitment levels in athletes. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 303-310.
- Rodriguez-Romo, G., Blanco-Garcia, C., Diez-Vega, I., & Acebes-Sánchez, J. (2021). Emotional intelligence of undergraduate athletes: *The role of sports experience*. *Frontiers in Psychology*, 12, 154.
- Suhadi, S., Soegiyanto, S., Rahman, H. A., & Sulaiman, S. (2020). Evaluation of the bodily-kinesthetic intelligence model in physical education teaching in indonesia primary schools. *Jurnal Cakrawala Pendidikan*, 39(2), 471-479.
- Šukys, S., Karanauskienė, D., & Šmigelskaitė, J. (2019). Qualitative investigation of athletes' perceptions of cheating in sport. *Baltic Journal of Sport and Health Sciences*, 3(114).
- Torres-Pruñonosa, J., Plaza-Navas, M. A., Diez-Martín, F., & Prado-Roman, C. (2020). The sources of knowledge of the economic and social value in sports industry research: a co-citation analysis. *Frontiers in Psychology*, 11, 629951.
- Trager, R. J., & Dusek, J. A. (2021). Chiropractic case reports: a review and bibliometric analysis. *Chiropractic & Manual Therapies*, 29(1), 1-19.
- Wang, X., Xu, Z., & Škare, M. (2020). A bibliometric analysis of Economic Research-Ekonomska Istra zivanja (2007–2019). *Economic research-Ekonomska istraživanja*, 33(1), 865-886.

Tek ve Çift Kategorilerinde Oynayan Badmintoncuların Öz Yeterliklerinin İncelenmesi

“Examination of Self-Efficacy of Badminton Players Playing in Single and Double Categories”

İlayda Nur ÖZELGÜL¹ & Anıl TÜRKELİ²

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Tarihçe

Yayın Geliş Tarihi: 21 Mart 2024
Kabul Tarihi: 22 Nisan 2024
Online Yayın Tarihi: 30 Nisan 2024

Doi: <http://dx.doi.org/10.29228/anatoliasr.54>

Yazarlarla İletişim

1- (Sorumlu Yazar) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Zonguldak, TÜRKİYE
[e-mail: ozelgulilayda@gmail.com](mailto:ozelgulilayda@gmail.com)
<https://orcid.org/0000-0002-4770-676X>
2- Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Erzincan, TÜRKİYE
[e-mail: anil.turkeli@erzincan.edu.tr](mailto:anil.turkeli@erzincan.edu.tr)
<https://orcid.org/0000-0002-3961-7759>

Yazar Katkıları

Tüm yazarlar çalışmanın konseptine ve tasarımına katkıda bulundu.

Finansman

Bu çalışma herhangi bir kurum/kuruluştan maddi destek almamıştır.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan ediyorlar.

Şeffaflık

Yazarlar, çalışmada hiçbir hayati özelliğin ihmal edilmediğini, dürüst, doğru ve şeffaf bir anlatım ile raporlaştırdığını ve herhangi bir tutarsızlık olmadığını beyan etmişlerdir.

Etik

Bu çalışmada bilimsel etik kriterlerine uyulmuştur.

Ek Bilgi

Bu çalışma 20. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'nde özet bildirisi olarak sunulmuştur.

Referans Gösterimi

Özelgül, İ.N., & Türkeli, A. (2024). Tek ve Çift Kategorilerinde Oynayan Badmintoncuların Öz Yeterliklerinin İncelenmesi, *Anatolia Sport Research*, 5(1): 11- 20.

Copyright © 2024 by Anatolia Sport Research

ÖZET

Amaç: Araştırmada tek ve çift kategorilerinde oynayan badmintoncuların öz yeterliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Materyal ve Metod: Mevcut araştırma 85 erkek ve 95 kadın badmintoncu olmak üzere toplam 180 sporcu ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma modeli olarak ilişkisel tarama modeli kullanılmış ve uygun örnekleme yönteminden faydalanılmıştır. Verilerin toplanmasında badmintonculara “Kişisel Bilgi Formu” ve “Sporcu Öz Yeterlik Ölçeği” uygulanmıştır. Verilerin analizinde verilerin normallik dağılımına bakılarak parametrik testlerden yararlanılmıştır. Bağımsız grup t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve farklılığın kaynağının tespiti için Post Hoc test istatistikleri (Tukey HSD) kullanılmıştır. Ayrıca değişkenler arası ilişkilerin tespit edilmesinde Pearson korelasyon analizinden faydalanılmıştır.

Bulgular: Sporcuların yaş değişkeni ile mesleki düşünce, kişilik yeterliği ve toplam öz yeterlik puanı arasında pozitif yönlü, düşük düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Sporcu öz yeterlik ölçeği toplam puanlarında milli sporcu olan ve olmayanlar arasında milli sporcular lehine anlamlı bir farklılık belirlenmiştir. Sporcu öz yeterlik ölçeğinin toplam puanında spor yılı 1-3 ile 10 ve üzeri arasında, 10 ve üzeri lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Benzer şekilde haftalık antrenman sayısı 1-2 ile 5 ve üzeri arasında, 5 ve üzeri lehine anlamlı bir farklılık belirlenmiştir. Ayrıca sporcu öz yeterlik ölçeği toplam puan açısından hem cinsiyet hem de eğitim durumu değişkenine göre herhangi bir anlamlı farklılık saptanmamıştır.

Sonuç: Sonuç olarak çiftler kategorisinde oynayan badmintoncuların tekler kategorilerindekilere göre öz yeterlik düzeyleri daha yüksek belirlenmiştir. Çünkü çift oyuncuları, karşılaştıkları zorlukların üstesinden eşlerinin desteği ile gelebileceklerini düşünerek kendilerini güvende ve rahat hissedebilir. Güven duygusuna paralel olarak öz yeterliklerinin de arttığı düşünülmektedir. Spor yılı, haftalık antrenman sayısı arttıkça badmintoncuların öz yeterliklerinin de arttığı saptanmıştır. Badmintoncuların yaşları ile sporcu öz yeterliği ölçeği mesleki düşünce, kişilik yeterliği alt boyutları ve toplam puanın birbirine paralel olarak arttığı tespit edilmiştir. Ayrıca milli badmintoncuların milli olmayanlara göre daha yüksek seviyede öz yeterliğe sahip olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Badminton, Öz Yeterlik, Performans, Spor.

ABSTRACT

Aim: In the research, the self-efficacy of badminton players playing in single and double categories was examined.

Material and Method: The current research was conducted with a total of 180 athletes, 85 male and 95 female badminton players. Relational screening model was used as the research model and appropriate sampling method was used. "Personal Information Form" and "Athlete Self-Efficacy Scale" were applied to badminton players to collect data. Parametric tests were used to analyze the data by looking at the normality distribution of the data. Independent group t test, one-way analysis of variance (ANOVA) and Post Hoc test statistics (Tukey HSD) were used to determine the source of the difference. Additionally, Pearson correlation analysis was used to determine the relationships between variables.

Results: As a result, the self-efficacy levels of badminton players playing in the doubles category were determined to be higher than those in the singles category. Because couple players can feel safe and comfortable, thinking that they can overcome the difficulties they face with the support of their partners. It is thought that their self-efficacy increases in parallel with their sense of confidence. It has been determined that as the sports year and the number of weekly training increases, the self-efficacy of badminton players also increases. It was determined that the age of the badminton players increased in parallel with the athlete self-efficacy scale, professional thought, personality competence sub-dimensions and total score. It was also determined that national badminton players had a higher level of self-efficacy than non-national players.

Conclusions: As a result, the self-efficacy levels of badminton players playing in the doubles category were determined to be higher than those in the singles category. It has been determined that as sports years, and number of weekly training sessions increase, badminton players' self-efficacy also increases. It was determined that the athlete self-efficacy scale professional thought, personality competence sub-dimensions and total score increased parallel to each other with the age of the badminton players. It was also determined that national badminton players had a higher level of self-efficacy than non-national players.

Keywords: Badminton, Performance, Self Efficacy, Sport.

GİRİŞ

Spor, bireylerin sadece fizyolojik yünden değil psikolojik ve sosyolojik yünden de gelişimini sağlamaktadır. Kişilerin spor aktiviteleri esnasında psikolojik gereksinimlerinin karşılanma seviyesi yüksek düzeyde olduğunda spora gösterilen ilginin de buna paralel olarak artacağı ifade edilmiştir. Bu nedenle sporun fiziksel faktörlerin yanı sıra psikolojik faktörleri de bünyesinde bulundurduğu düşünülmektedir. Psikolojinin spordaki yansımalarına bakıldığında ise öz yeterliğin, sportif performans düzeyi ile ilişkili en önemli psikolojik değişkenlerden biri olduğu belirlenmiştir (Feltz and Öncü, 2014).

Kişisel başarıların ve güdülenmenin merkezinde olan öz yeterliğin, sporcuların sportif başarılarında önemli yer teşkil ettiği ifade edilmektedir (Sharp, Pocklington and Weindling, 2002). Bu bağlamda öz yeterliğin, sporcuların kendilerini ileri taşımalarına fırsat vermeyen negatif hisleri kontrol altına almalarına yardımcı olduğu ileri sürülmektedir (Cherry, 2005). Canpolat ve Çetinkalp (2011), öz yeterlik düzeyi yüksek olan kişilerin zorluk derecesi fazla olan uygulamalarda daha sakin ve üretken olduğunu, öz yeterlik inancı düşük kişilerin ise stresli ve çekingen bir tavır sergilediklerini belirtmişlerdir. Yapılan çalışmalara göre, yüksek öz yeterlik inançları ve optimal spor performansı düzeylerinin birbiri ile ilişkili olduğu görülmektedir (Barker, Jones and Greenlees, 2013). Bandura'ya (1997) göre, yüksek öz yeterlik seviyelerine sahip bireyler tipik olarak daha fazla çalışırlar, bir işi daha uzun süre devam ettirirler ve yeteneklerinden emin olmayan bireylere nazaran başarı düzeyleri daha yüksektir (Phan, 2012; Pajares and Valiante, 2001).

Alanyazında spor psikolojisi ile ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde öz yeterlik, bireyin yeterli düzeyde bir performans ortaya koyabilmesi için algıladığı yeterlik olarak tanımlanmaktadır (Feltz and Öncü, 2014). İlâveten öz yeterlik, verilen görevi pozitif olarak sonuçlandırabilmek için inançlı ve iradeli olmayı gerektirmektedir (Bandura, 1997). Ayrıca öz yeterlik inancının yalnızca tek başına başarıya ulaşmada yeterli olmadığı, kişilerin sahip olduğu kabiliyet, bilgi ve beceri açısından da önemli olduğu vurgulanmaktadır (Schunk, 1996).

Her sporcuda olduğu gibi badmintoncular açısından da öz yeterlik inancının önemli olduğu ve performanslarını olumlu veya olumsuz etkilediği düşünülmektedir. Tüm yaş grupları tarafından yarışma veya rekreatif amaçla kolaylıkla oynanabilen badminton, dünyadaki en popüler ve en hızlı raket sporlarından biridir (Sucharitha, Reddy and Madhavi, 2014). Badminton tek erkekler, tek kadınlar, çift erkekler, çift kadınlar ve karışık çiftler olmak üzere beş kategoride oynanmaktadır. Her kategorinin farklı fiziksel talepleri ve maç oynama özellikleri vardır (Phomsoupha and Laffaye, 2015). Tek erkek ve tek kadın kategorilerinde oynayan sporcular, saha içinde kendi başına olup, yanlarında çiftler kategorisindeki gibi onlara eşlik edecek ve yardımcı olacak sporcu yoktur. Tekler kategorisindeki sporcular; maç esnasında yeteneğini, motivasyonunu, öz güvenini ve bunlara paralel olarak da öz yeterlik gibi psikolojik süreçlerin üstesinden kendi başına gelmeye çalışmaktadır. Çift erkek, çift kadın ve karışık çift kategorilerinde oynayan sporcular ise saha içinde yanlarında onlara eşlik eden ve yardımcı olan bir oyuncuya sahiptir. Eşlerin sahip oldukları yetenek, motivasyon ve öz güvenleri saha içinde birbirini tamamlamayı oyun içerisinde avantaj kazandırmaktadır. Ancak eşler arasında yaşanan çatışmalar ise oyun esnasında sorunlar oluşturarak dezavantajlı taraf olmalarına sebep olabilir. Bundan dolayı çift oyuncularının birbirleriyle iletişiminin de psikolojik süreçleri olumlu veya olumsuz etkilediği düşünülmektedir.

İncelenen literatür doğrultusunda badmintoncular üzerinde birçok psikolojik çalışmaya (Rooney, Jackson and Heron, 2021; Tzetzis, Votis and Kourtessis, 2008) rastlanmaktadır. Badmintoncuların öz yeterliklerini ele alan çalışmalar da (Doğaner, Görmüş ve Kılıç, 2020; Akın ve Aşçı, 2020) alanyazında

mevcut olmasının yanı sıra tek ve çift kategorilerinde oynayan badmintoncuların öz yeterliklerini doğrudan inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Bu sebeple çalışmada, maç ortamlarında sporcuların öz yeterlik algılarına ilişkin bir altyapı oluşturulmasının literatüre katkı sağlayacağı düşünülerek tek ve çift kategorilerinde oynayan badmintoncuların öz yeterliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

MATERYAL VE METOD

Araştırmanın Modeli

Mevcut çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte olan ya da hala devam eden bir durumu olduğu gibi ortaya koymayı amaçlamaktadır (Karasar, 2010). Bu çalışmada badmintoncuların tek veya çift kategorilerde oynama durumu ile öz yeterlik arasındaki ilişkiye bakıldığından genel tarama modeli türlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, en az iki ya da daha fazla sayıdaki değişkenin değişim düzeyini betimlemeyi amaçlayan bir araştırma modelidir (Fraenkel and Wallen, 2009; Karasar, 2010).

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu gençler ve büyükler kategorisindeki badminton sporcuları oluşturmuştur. Örneklem yöntemi olarak uygun örneklem yöntemi kullanılmıştır. Uygun örneklem yöntemi katılımcılara daha kolay ulaşılabilirliği sağladığından ötürü önemli bir fayda sağlamaktadır (Fraenkel and Wallen, 2009). Bu çalışmaya tekler kategorisinde oynayan 79 badmintoncu ile çiftler kategorisinde oynayan 101 badmintoncu olmak üzere toplam 180 sporcu katılmıştır.

Tablo 1. Katılımcıların Özellikleri

Cinsiyet	n / %	Tek Erkek / Tek Kadın Kategorisi	Çift Erkek /Çift Kadın / Karışık Çift Kategorisi	Toplam
Erkek	n	44	41	85
	%	%51,8	%48,2	%100,0
Kadın	n	35	60	95
	%	%36,8	%63,2	%100,0
Toplam	n	79	101	180
	%	%43,9	%56,1	%100,0

Veri Toplama Araçları

Veri toplama araçları iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların demografik özelliklerini tespit etmek amacıyla “Kişisel Bilgi Formu”, ikinci bölümde ise katılımcıların öz yeterlik düzeylerini belirlemek için “Sporcu Öz Yeterlik Ölçeği” kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Katılımcıların demografik özellikleri hakkında bilgi toplamak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Kişisel Bilgi Formunda katılımcının cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, milli sporcu olma durumu, spor yılı, haftalık antrenman sayısı ve kendilerini başarılı buldukları kategori olmak üzere toplam sekiz soru yer almaktadır.

Sporcu Öz Yeterlik Ölçeği (SÖYÖ): Koçak (2020) tarafından geliştirilen SÖYÖ, 16 madde ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte 1, 2, 3, 4 maddelerinden oluşan faktöre spor disiplin yeterliliği (SDY), 5, 6, 7, 8 maddelerinden oluşan faktöre psikolojik yeterlik (PY), 9, 10, 11, 12 maddelerden

oluşan faktöre mesleki düşünce yeterliliği (MDY) ve son olarak 13, 14, 15, 16 maddelerinden oluşan faktöre ise kişilik yeterliliği (KY) adı verilmiştir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 16 en yüksek puan ise 80'dir. Ölçekten elde edilecek ortalama puanlar ve öz yeterlik düzeylerinin değerlendirilmesi için üç düzey belirlenmiştir: Yüksek öz yeterlik düzeyi (3.34–5,00 puan), orta seviye sporcu öz yeterlik düzeyi (1.67–3,33 puan) ve düşük sporcu öz yeterlik düzeyidir (0.00–1,66 puan). Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik analizinde açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri kullanılmıştır. AFA sonrasında elde edilen faktör yapısının kanıtını sağlamak için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ve son olarak Cronbach alfa katsayısı kullanılmıştır. Toplam ölçeğin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı değeri .88'dir. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik analiz sonuçları ölçeğin genel olarak mükemmel uyum içinde olduğu belirlenmiştir (Koçak, 2020).

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri Google form aracılığıyla interaktif ortamda toplanmıştır. Ayrıca araştırmaya katılan badmintonculara, verdikleri yanıtların sadece bilimsel araştırma için kullanılacağı ve herhangi bir üçüncü şahıs ile paylaşılmayacağı yazılı olarak belirtilmiştir.

Verilerin Analizi

Katılımcılardan elde edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS 22 istatistik paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılımına bakılarak normal dağılım gösteren veriler için parametrik testlerden yararlanılmıştır. Verilerin analizinde bağımsız grup t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve farklılığın kaynağının tespiti için Post Hoc test istatistikleri (Tukey HSD) uygulanmıştır. Ayrıca değişkenler arası ilişkilerin tespit edilmesinde Pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Mevcut araştırmada anlamlılık düzeyi 0.05 olarak belirlenmiştir.

BULGULAR

Tablo 2. Cinsiyet Değişkenine Göre t Testi Sonuçları

		N	Ortalama	Standart Sapma	Sd	t	p
Mesleki Düşünce	Erkek	85	15,1529	3,06091	178	,304	,762
	Kadın	95	15,0105	3,21398			
Kişilik Yeterlik	Erkek	85	16,3647	2,72050	178	1,038	,301
	Kadın	95	15,9368	2,79746			
Spor Disiplini	Erkek	85	15,4824	3,01035	178	-,103	,918
	Kadın	95	15,5263	2,68899			
Psikolojik Yeterlik	Erkek	85	15,4235	2,92516	178	1,524	,129
	Kadın	95	14,7474	3,01404			
Toplam	Erkek	85	62,4235	10,06453	178	,812	,418
	Kadın	95	61,2211	9,79598			

Tablo 2 incelendiğinde, yapılan t testi analizi sonucunda sporcu öz yeterlik ölçeğinin mesleki düşünce alt boyutunda cinsiyete göre herhangi bir anlamlı farklılık belirlenmemiştir ($F_{(178)}:0,304: p>0.05$). Benzer şekilde kişilik yeterliği ($F_{(178)}:1,038: p>0.05$), spor disiplini ($F_{(178)}:-,103: p>0.05$), psikolojik yeterlik ($F_{(178)}:1,524: p>0.05$) ve toplam puan açısından cinsiyete göre herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir.

Tablo 3. Yaş Değişkeni ile SÖYÖ Arasındaki İlişki

	Mesleki Düşünce	Kişilik Yeterlik	Spor Disiplini	Psikolojik Yeterlik	Toplam
Pearson Korelasyon	,185*	,167*	,127	,142	,184*
Yaş Sig. (2-tailed)	,013	,025	,089	,057	,013
N	180	180	180	180	180

Tablo 3 incelendiğinde, sporcuların yaş değişkeni ile mesleki düşünce ($r:0,185$; $p<0.05$), kişilik yeterliği ($r:0,167$; $p<0.05$) ve toplam öz yeterlik puanı ($r:0,184$; $p<0.05$) arasında pozitif yönlü, düşük düzeyde anlamlı bir ilişki belirlenmiştir.

Tablo 4. Milli Sporcu Olma Durumu Değişkenine Göre t Testi Sonuçları

	N	Ortalama	Standart Sapma	Sd	t	p	
Mesleki Düşünce	Evet	123	15,7398	2,94996	178	4,368	,000
	Hayır	57	13,6491	3,06764			
Kişilik Yeterlik	Evet	123	16,6016	2,60120	178	3,398	,001
	Hayır	57	15,1404	2,85631			
Spor Disiplini	Evet	123	16,1545	2,64895	178	4,774	,000
	Hayır	57	14,1053	2,74307			
Psikolojik Yeterlik	Evet	123	15,4472	2,79403	178	2,552	,012
	Hayır	57	14,2456	3,23088			
Toplam	Evet	123	63,9431	9,08548	178	4,508	,000
	Hayır	57	57,1404	10,10735			

Tablo 4'e bakıldığında, yapılan t testi analizi sonucunda sporcu öz yeterlik ölçeğinin mesleki düşünce alt boyutunda millilik durumuna göre milli sporcu olan ve olmayanlar arasında milli sporcular lehine anlamlı bir farklılık belirlenmiştir ($t_{(178)}:4,36$; $p<0.05$). Aynı şekilde kişilik yeterliği ($t_{(178)}:3,39$; $p<0.05$), spor disiplini ($t_{(178)}:4,74$; $p<0.05$) psikolojik yeterlik ($t_{(178)}:2,55$; $p<0.05$) ve toplam puan ($t_{(178)}:4,5$; $p<0.05$) açısından milli sporcu olan ve olmayanlar arasında milli sporcular lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 5. Eğitim Durumu Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	Sig.	
Mesleki Düşünce	Gruplararası	43,495	2	21,747	2,244	,109
	Grup içi	1715,416	177	9,692		
	Toplam	1758,911	179			
Kişilik Yeterlik	Gruplararası	22,892	2	11,446	1,509	,224
	Grup içi	1342,635	177	7,586		
	Toplam	1365,528	179			
Spor Disiplini	Between Groups	21,768	2	10,884	1,357	,260
	Grup içi	1419,226	177	8,018		
	Toplam	1440,994	179			

Psikolojik Yeterlik	Gruplararası	14,698	2	7,349		
	Grup içi	1578,502	177	8,918	,824	,440
	Toplam	1593,200	179			
Toplam	Gruplararası	356,173	2	178,086		
	Grup içi	17237,805	177	97,389	1,829	,164
	Toplam	17593,978	179			

Tablo 5 incelendiğinde, yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda sporcu öz yeterlik ölçeğinin mesleki düşünce alt boyutunda eğitim durumuna göre ön lisans ve yüksek lisans arasında herhangi bir anlamlı farklılık belirlenmemiştir ($F_{(2,177)}:2,24;p>0.05$). Aynı şekilde kişilik yeterliği ($F_{(2,177)}:1,5; p>0.05$), spor disiplini ($F_{(2,177)}:1,35; p>0.05$), psikolojik yeterlik ($F_{(2,177)}:0,82; p>0.05$) ve toplam puan ($F_{(2,177)}:1,82; p>0.05$) açısından da eğitim durumuna göre ön lisans ve yüksek lisans arasında herhangi bir anlamlı farklılık saptanmamıştır.

Tablo 6. Spor Yılı Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

		Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	Sig.	Anlamlı Fark
Mesleki	Gruplararası	315,312	3	105,104			1-4 (1-3)
	Grup içi	1443,599	176	8,202	12,814	,000	-10 ve üzeri)
	Toplam	1758,911	179				
Kişilik Yeterlik	Gruplararası	166,229	3	55,410			1-4 (1-3)
	Grup içi	1199,299	176	6,814	8,132	,000	-10 ve üzeri)
	Toplam	1365,528	179				
Spor Disiplini	Gruplararası	280,014	3	93,338			1-4 (1-3)
	Grup içi	1160,980	176	6,596	14,150	,000	-10 ve üzeri)
	Toplam	1440,994	179				
Psikolojik Yeterlik	Gruplararası	194,293	3	64,764			1-4 (1-3)
	Grup içi	1398,907	176	7,948	8,148	,000	-10 ve üzeri)
	Toplam	1593,200	179				
Toplam	Gruplararası	3431,097	3	1143,699			1-4 (1-3)
	Grup içi	14162,881	176	80,471	14,213	,000	-10 ve üzeri)
	Toplam	17593,978	179				

1: 1-3 yıl, 2: 4-6 yıl, 3: 7-10 yıl, 4: 10 ve üzeri

Tablo 6 incelendiğinde, yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda sporcu öz yeterlik ölçeğinin mesleki düşünce alt boyutunda spor yılı 1-3 ile 10 ve üzeri arasında, 10 ve üzeri lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($F_{(3,176)}:12,8; p<0.05$). Benzer şekilde, kişilik yeterliği ($F_{(3,176)}:8,13; p<0.05$), spor disiplini ($F_{(3,176)}:14,1; p<0.05$), psikolojik yeterlik ($F_{(3,176)}:8,14; p<0.05$) ve toplam puan ($F_{(3,176)}:14,2; p<0.05$) açısından spor yılı 1-3 ile 10 ve üzeri arasında, 10 ve üzeri lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 7. Haftalık Antrenman Sayısı Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

		Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	Sig.	Anlamlı Fark
Mesleki Düşünce	Gruplararası	237,187	2	118,594	13,794	,000	1-3 (1-2 – 5 ve üzeri)
	Grup içi	1521,724	177	8,597			
	Toplam	1758,911	179				
Kişilik Yeterlik	Gruplararası	48,979	2	24,489	3,292	,039	1-3 (1-2 – 5 ve üzeri)
	Grup içi	1316,549	177	7,438			
	Toplam	1365,528	179				
Spor Disiplini	Gruplararası	100,674	2	50,337	6,647	,002	1-3 (1-2 – 5 ve üzeri)
	Grup içi	1340,320	177	7,572			
	Toplam	1440,994	179				
Psikolojik Yeterlik	Gruplararası	59,071	2	29,536	3,408	,035	1-3 (1-2 – 5 ve üzeri)
	Grup içi	1534,129	177	8,667			
	Toplam	1593,200	179				
Toplam	Gruplararası	1585,602	2	792,801	8,766	,000	1-3 (1-2 – 5 ve üzeri)
	Grup içi	16008,376	177	90,443			
	Toplam	17593,978	179				

1: 1-2 kez, 2: 3-4 kez, 3: 5 ve üzeri

Tablo 7 incelendiğinde tek yönlü varyans analizi sonucunda sporcu öz yeterlik ölçeğinin mesleki düşünce alt boyutunda haftalık antrenman sayısı 1-2 ile 5 ve üzeri arasında, 5 ve üzeri lehine anlamlı bir farklılık belirlenmiştir ($F_{(2,177)}:13,7; p<0.05$). Benzer şekilde kişilik yeterliği ($F_{(2,177)}:3,29; p<0.05$), spor disiplini ($F_{(2,177)}:6,64; p<0.05$), psikolojik yeterlik ($F_{(2,177)}:3,4; p<0.05$) ve Toplam puan ($F_{(2,177)}:8,76; p<0.05$) açısından bakıldığında haftalık antrenman sayısı 1-2 ile 5 ve üzeri arasında, 5 ve üzeri lehine anlamlı bir farklılık belirlenmiştir.

Tablo 8. Genel Anlamda Başarılı Olunan Kategori Değişkenine Göre t Testi Sonuçları

		N	Ortalama	Standart Sapma	Sd	t	p
Mesleki Düşünce	Tek Erkek/Tek Kadın Kategorisi	79	14,9747	3,28546	178	-,389	,698
	Çift Erkek/Çift Kadın/Karışık Çift Kategorisi	101	15,1584	3,02567			
	Tek Erkek/Tek Kadın Kategorisi	79	16,1266	3,11064			
Kişilik Yeterlik	Çift Erkek/Çift Kadın/Karışık Çift Kategorisi	101	16,1485	2,47138	178	-,053	,958
	Tek Erkek/Tek Kadın Kategorisi	79	15,1013	2,98541			
	Tek Erkek/Tek Kadın Kategorisi	79	15,1013	2,98541			

Spor Disiplini	Çift Erkek/Çift Kadın/Karışık Çift Kategorisi	101	15,8218	2,68848			
Psikolojik	Tek Erkek/Tek Kadın Kategorisi	79	15,1266	3,08165			
Yeterlik	Çift Erkek/Çift Kadın/Karışık Çift Kategorisi	101	15,0198	2,91884	178	,238	,812
	Tek Erkek/Tek Kadın Kategorisi	79	61,3291	10,56205			
Toplam	Çift Erkek/Çift Kadın/Karışık Çift Kategorisi	101	62,1485	9,41423	178	-,549	,584

Tablo 8 incelendiğinde, yapılan t testi analizi sonucunda sporcu öz yeterlik ölçeğinin alt boyutları ve toplam puanda genel anlamda başarılı olunan kategoriye göre, çiftler kategorisindeki badmintoncuların tekler kategorisindekilere göre daha yüksek olmalarına rağmen anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmanın sonucunda, çiftler kategorisinde oynayan badmintoncuların tekler kategorilerindekilere göre öz yeterlik düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca badmintoncuların spor yılı ve haftalık yaptıkları antrenman sayısı arttıkça öz yeterliklerinin de arttığı saptanmıştır. Badmintoncuların yaşları ile sporcu öz yeterliği ölçeği MD, KY alt boyutları ve toplam puanın birbirine paralel olarak arttığı tespit edilmiştir. Ayrıca milli badmintoncuların milli olmayanlara göre daha yüksek seviyede öz yeterliğe sahip olduğu belirlenmiştir. Son olarak badmintoncuların eğitim durumları ile cinsiyet farklılıklarının öz yeterlik düzeylerini etkilemediği görülmüştür.

Cinsiyete değişkeni açısından Doğaner, Görmüş ve Kılıç'ın (2020) tenis, masa tenisi ve badminton sporcuları ile ve Yıldırım'ın (2020) güreşçiler ile gerçekleştirdikleri çalışmada öz yeterlik düzeyinde kadın ve erkekler arasında anlamlı bir farklılık belirlenmemiştir. Bu bulgular mevcut çalışmanın sonucunu destekler niteliktedir. Feltz'in (1988) çalışmasına göre ise, cinsiyet açısından öz yeterlik düzeyinde kadın sporcular lehine anlamlı bir fark olduğu ortaya koyulmaktadır. Bu bulgular mevcut çalışmanın sonucu ile zıtlık göstermektedir.

Badmintoncuların eğitim durumlarına göre Yıldız ve Yılmaz (2017), Gökkaya ve Biçer'in (2017) sporcular ile gerçekleştirdikleri çalışmalarda eğitim durumu ile öz yeterlikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Bu bulgular mevcut çalışmanın sonucunu desteklerken; Darar (2017) yapmış olduğu çalışmada özel spor merkezlerine devam eden bireylerin eğitim durumları ile öz yeterlik düzeyleri arasında ilişki olduğunu ortaya koymaktadır.

Badmintoncuların yaş değişkenine göre, Gökkaya ve Biçer (2017) boksörler üzerinde gerçekleştirdikleri çalışmada yaş ile öz yeterlik arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Benzer şekilde Doğaner, Görmüş ve Kılıç (2020) yaptıkları çalışmada 18 yaş ve üzeri sporcuların, 12-17 yaş aralığında olanlara nazaran daha yüksek öz yeterliğe sahip olduğunu belirtmişlerdir. Mevcut çalışmanın sonucunun aksine Yıldız ve Yılmaz (2017) sporcuların yaş değişkeni ile öz yeterlik inançları arasında anlamlı bir farklılık olmadığını vurgulamıştır.

Bu çalışma sonucunda badmintoncuların spor yılı arttıkça öz yeterliğin de arttığı tespit edilmiştir. Bundan dolayı deneyimli sporcuların karşılaştıkları zorlukların üstesinden daha kolay gelebileceği tahmin edilerek, deneyim ve öz yeterlik inancının birbiri ile doğru orantılı olduğu düşünülmektedir. Çalışma sonucuna paralel olarak Yıldız ve Yılmaz (2017), spor yaşı 10 ve üstü yıl olan sporcuların öz yeterlik inançlarını, 4-6 ve 7-9 yıl olan sporculara nazaran daha yüksek seviyede olduğunu ifade etmişlerdir. Benzer şekilde, Doğaner, Görmüş ve Kılıç (2020) spor yaşı arttıkça sporcuların öz yeterlik düzeylerinde de bir artış olduğunu belirtmişlerdir.

Antrenman sıklığı arttıkça badmintoncuların öz yeterliklerinin de arttığı görülmüştür. Sporcuların antrenman yaptıkça bir işi yapabilmek adına kendine olan inançlarının da arttığı düşünülmektedir. Doğaner, Görmüş ve Kılıç (2020) 8 saat ve üzerinde antrenman yapan sporcuların, 1-7 saat antrenman yapanlara oranla daha yüksek öz yeterliğe sahip olduklarını ortaya koymuştur. Bu bulgular araştırma sonucu ile paralellik göstermektedir. Diğer taraftan Öztürk, Bayazıt ve Gencer (2016) judocular üzerinde, Miller ve McAuley (1987) basketbolcular üzerinde yaptığı çalışmada haftalık antrenman sayısı ve öz yeterlik arasında anlamlı bir farklılık tespit etmemişlerdir.

Milli sporcu olma durumuna göre incelendiğinde, milli sporcuların tecrübelerinin diğer sporculara göre daha fazla olduğu ve amatör sporculara göre sporun içinde daha çok buldukları düşünülmektedir. Bu sebeple öz yeterliklerinin de buna paralel olarak daha yüksek olması beklenen bir sonuçtur. Barling ve Abel (1983) milli sporcu olanlar ile milli olmayanlar arasında, milli sporcu olanlar lehine anlamlı bir fark tespit etmişlerdir. Voleybolcular ile yapılan bir çalışmada ise profesyonel olanların yeni başlayanlara nazaran daha yüksek öz yeterlik düzeyine sahip olduğu belirlenmiştir (Kitsantas and Zimmerman, 2002). Bu bulgular araştırma sonucunu desteklemektedir. Bunun aksine Yıldırım (2020) güreşçilerle ve Öztürk ve arkadaşları (2016) judocularla yaptıkları çalışmada millilik durumuna göre anlamlı bir farklılık olmadığını ifade etmişlerdir.

Sonuç olarak badmintoncuların kendilerini başarılı buldukları kategoriye göre tekler kategorisi ve çiftler kategorisi arasında anlamlı bir fark belirlenmemiştir. Ancak çiftler kategorisindeki badmintoncuların öz yeterlik düzeyleri daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Çiftler kategorisindeki badmintoncuların kendilerine eşlik eden ve yardımcı bir oyuncuya sahip olmaları bu sonucu destekler nitelikte olabilir. Çünkü çift oyuncular, karşılaştıkları zorlukların üstesinden eşlerinin desteği ile gelebileceklerini düşünerek kendilerini güvende ve rahat hissedebilir. Güven duygusuna paralel olarak öz yeterliklerinin de arttığı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Akın, N. K., & Aşçı, H. (2020). Sporda üçlü yeterlik algılarının değerlendirilmesi: Öz-yeterlik, diğer-yeterlik ve ilişki temelli öz-yeterlik ölçeklerinin Türkçe'ye uyarlanması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 25(4), 271-288.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York, NY: Freeman
- Barker, J. B., Jones, M. V., & Greenlees, I. (2013). Using hypnosis to enhance self-efficacy in sport performers. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 7(3), 228-247.
- Barling, J., & Abel, M. (1983). Self efficacy beliefs and tennis performance. *Cognitive Therapy and Research*, 7, 265-272.
- Canpolat, A. M., & Çetinalp, K. Z. (2011). İlköğretim II. kademe öğrenci-sporcuların başarı algısı ve öz-yeterlik düzeyleri arasındaki ilişki. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 13(1), 14-19.
- Cherry, H.L. (2005). *Psychometric analysis of an inventory assessing mental toughness*. Masters Theses. University of Tennessee – Knoxville.
- Darar, M. (2017). *Özel spor merkezlerine devam eden bireylerin bazı değişkenlere göre öz yeterlik düzeylerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Afyon.

- Doğaner, S., Görmüş, M., & Kılıç, M. . (2020). Sporcu kimliği ile öz yeterlik arasındaki ilişkinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of International Social Research*, 13(69), 1465-1480.
- Feltz, D. L., & nc, E. (2014). Self-confidence and self-efficacy. Routledge Companion to Sport and Exercise Psychology.
- Feltz, D.L. (1988). Gender differences in the causal elements of self efficacy on a high avoidance motor task. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 10(2), 151-166.
- Fraenkel, J. R., & Wallen, N. E. (2009). *How to design and evaluate research in education* (7th ed.). Boston: McGraw Hill Higher Education.
- Gökkaya, D., & Bier, T. (2017). Psikolojik beceri kıstası olarak zgvenin, elit sporcuların performansına katkısı; Boks milli takımı rneđi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1),16-28.
- Karasar, N. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemi* (21. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kitsantas, A., & Zimmerman, B. J. (2002). Comparing self-regulatory processes among novice, non-expert and expert volleyball players: A microanalytic study. *Journal of Applied Sport Psychology*, 14(2), 91-105.
- Koçak, . V. (2020). Athlete self-efficacy scale: Development and psychometric properties. *Baltic Journal of Health and Physical Activity*, 12(4), 41-54.
- Miller, J.T., & McAuley, E. (1987). Effects of a goal-setting training program on basketball free-throw self-efficacy and performance. *The Sport Psychologist*, 1(2), 103-113.
- ztrk, A., Bayazit, B., & Gencer, E. (2016). Judocuların problem zme becerilerinin ve sportif güven düzeylerinin incelenmesi (Trabzon Olimpiyat Hazırlık Merkezi rneđi). *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(2), 145-151.
- Pajares, F., & Valiante, G. (2001). Influence of self-efficacy on elementary students' writing. *Journal of Educational Research*, 90(6), 353-360.
- Phan, H. P. (2012). Relations between informational sources, self-efficacy and academic achievement: A developmental approach. *Educational Psychology*, 32(1), 81-105.
- Phomsoupha, M., & Laffaye G. (2015). "The science of badminton: Game characteristics, anthropometry, physiology, visual fitness and biomechanics". *Sports Med*, 45(4), 473-
- Rooney, D., Jackson, R.C., & Heron, N. (2021). Differences in the attitudes to sport psychology consulting between individual and team sport athletes. *BMC Sports Sci Med Rehabil*, 13(46), 1-8.
- Schunk, D. H. (1996). *Self efficacy for learning and performance*. New York, NY: Paper presented at the Annual Conference of the American Educational Research Association.
- Sharp, C., Pocklington, K., & Weindling, D. (2002). Study support and the development of the self-regulated learner. *Educational Research*, 44(1), 29-41.
- Sucharitha, B. S., Reddy, A. V., & Madhavi, K. (2014). Effectiveness of plyometric training on anaerobic power and agility in female badminton players. *International Journal of Pharmaceutical Research and Bio-Science*, 3(4), 754-761.
- Tzetzis, G., Votsis, E., & Kourtessis, T. (2008). The effect of different corrective feedback methods on the outcome and self confidence of young athletes. *Journal of Sports Science and Medicine*, 7(3), 371.
- Yıldırım, I. . (2020). Greşçilerde zihinsel dayanıklılık, z yeterlik inancı ve sportif kendine güven düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 392-406.
- Yıldız, A.B., & Yılmaz, B. (2017). Sporcularda zihinsel dayanıklılık ve öz yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *15. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 15 - 18 Kasım, Antalya*.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Dijital Dönüşüm Algısı ve Bireysel Performans Arasındaki İlişki

“The Relationship Between Digital Transformation Perception and Individual Performance of Physical Education and Sports Teachers”

Eda ARAS¹ & Serap AY²

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Tarihçe

Yayın Geliş Tarihi: 5 Şubat 2024
Kabul Tarihi: 18 Mart 2024
Online Yayın Tarihi: 30 Nisan 2024

Doi: <http://dx.doi.org/10.29228/anatoliasr.57>

Yazarlarla İletişim

1- (Sorumlu Yazar) Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE.
e-mail: edamansur@hotmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-4863-9498>

2- Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE
e-mail: smunganay@marmara.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-1296-462X>

Yazar Katkıları

Tüm yazarlar çalışmanın konseptine ve tasarımına katkıda bulundu.

Finansman

Bu çalışma herhangi bir kurum/kuruluştan maddi destek almadı.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan ediyorlar.

Şeffaflık

Yazarlar, çalışmada hiçbir hayati özelliğin ihmal edilmediğini, dürüst, doğru ve şeffaf bir anlatım ile raporlaştırdığını ve herhangi bir tutarsızlık olmadığını beyan etmişlerdir.

Etik

Bu çalışmada bilimsel etik kriterlerine uyulmuştur.

Referans Gösterimi

Aras, E., & Ay, S. (2024). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Dijital Dönüşüm Algısı ve Bireysel Performans Arasındaki İlişki, *Anatolia Sport Research*, 5 (1): 21-28.

Copyright © 2024 by Anatolia Sport Research

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin dijital dönüşüm algı düzeyi ile öğretmenlerin bireysel performansları arasındaki ilişkilerin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Materyal ve Metod: Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubu 65 kadın ve 170 erkek olmak üzere toplam 235 beden eğitimi ve spor öğretmeninden oluşmaktadır. Katılımcılara “Kişisel Bilgi Formu”, “Dijital Dönüşüm Algısı Ölçeği” ve “Bireysel Performans Değerlendirme Ölçeği” uygulanmıştır. Veriler SPSS 25 programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde Pearson korelasyon testi ve doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Dijital dönüşüm algısı ile bireysel performans düzeyi; görev performansı alt boyutu arasında ($r=.358$; $p=.000$) zayıf düzeyde pozitif yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Dijital dönüşüm algısı ile bağlamsal performans düzeyi arasında ise ($r=.299$; $p=.000$) zayıf düzeyde pozitif yönde bir ilişki olduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç: Dijital dönüşüm algısının bireysel performansı yordadığı tespit edilmiştir ve dijital dönüşüm algısının görev performansında toplam varyansın yaklaşık %13'ünü açıkladığını sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Performans, Dijital Dönüşüm, Beden Eğitimi, Öğretmen.

ABSTRACT

Aim: The aim of this study is to investigate the associations between the individual performance of physical education and sports teachers and their perception of digital transformation.

Material and Method: The research employed the Relational screening model. There are 235 physical education and sports teachers in the study group—165 of them are women and 170 of them are men. The participants were given the "Personal Information Form," "Digital Transformation Perception Scale," and "Individual Performance Evaluation Scale." SPSS 25 program was utilized for analyzing the data. The data were analyzed using linear regression analysis and the Pearson correlation test.

Results: It was determined that there was a weak positive relationship between the perception of digital transformation and the task performance sub-dimension of the individual performance level ($r=.358$; $p=.000$). It is understood that there is a weakly positive relationship between digital transformation perception and contextual performance level ($r=.299$; $p=.000$).

Conclusions: It was determined that the perception of digital transformation predicted individual performance, and it was concluded that the perception of digital transformation explained approximately 13% of the total variance in task performance.

Keywords: Digital Transformation, Individual Performance, Physical Education, Teacher.

GİRİŞ

Dijital dönüşüm, teknolojik ilerlemelerin hız kazandığı günümüzde, iş süreçlerinden toplumsal etkileşimlere kadar her alanda köklü değişimlere yol açan bir kavram olarak öne çıkmaktadır. Dijital dönüşüm kısaca kurumların verimliliğini, erişimini ve sürdürülebilirliğini artırmak için dijital teknolojinin kullanılması olarak tanımlanabilir (Lindberg and Hemvik, 2015). Öte yandan kurumların dijitalleşmesi, verilerin veya kaynaklarının dijitalleştirilmesinin ötesinde bir sürecin, algının değişmesi ve dönüşmesi olarak düşünülmelidir (Şeker, 2014). Örgütlerin hedeflerine ulaşabilmesi için verimli bir şekilde kullanılması gereken kaynaklardan en önemlisi kurumların çalışanlarıdır. Dolayısıyla, dijital dönüşümün getirdiği değişimi başarıyla yönetebilmek için kurumdaki insan kaynağını ve insanların yer aldığı sosyal sistemleri tanımak ve anlamak gerekmektedir (Luecke, 2009).

Performans, işgörenin kendisinden beklenen bir görevi veya davranışı belirlenen kurallar çerçevesinde yerine getirmesidir (Gürbüz ve Yüksel, 2008). Çalışan performansının değerlendirilmesi, ücretlendirme, terfi, çalışan eğitimi ve geri bildirim ve personel araştırması gibi çeşitli nedenlerle gereklidir (Karakurum, 2005).

Performans değerlendirmesi, çalışanların bireysel veya topluluk olarak nasıl performansa sahip olduklarını anlamak, gelişim fırsatları oluşturmak, örgütsel hedeflere ulaşmak için çalışanların rolünü ortaya koymak ve güçlü veya zayıf noktaları belirlemek için de kullanılır (Özdevecioğlu ve Kanıgür, 2009).

Çalışan performansının çok boyutlu bir kavram olduğu konusunda geniş bir mutabakat vardır (Borman and Motowidlo, 1993; Campbell, Gasser and Oswald, 1996). Çalışan performansı iki boyutta ele alınmaktadır; görev performansı ve bağlamsal (durumsal) performans.

Görev performansı, çalışanın belirli görevler üzerindeki başarısını ifade eden bir kavramdır. Genellikle iş tanımına uygun olarak belirlenmiş olan görevleri yerine getirme becerisini ve performansını değerlendirmek için kullanılmaktadır. Görev performansı, işteki temel görevlere odaklanır ve genellikle örgütün ana hedefleriyle doğrudan ilişkilidir. Görev performansı, kuruluşun temel faaliyetlerini veya misyonunu yerine getirmek, sürdürmek için gerçekleştirilen faaliyetlerdir (Borman and Motowidlo, 1993).

Bağlamsal performans ise, çalışanların işin tanımlanmış boyutları dışında gönüllü olarak gerçekleştirdikleri ve örgüt üyelerini bir araya getirerek görevlerin başarılı bir şekilde yerine getirilmesini sağlayan faaliyetlerdir. Bağlamsal performans kişilik özelliklerine odaklanırken, görev performansı çalışanların becerilerine ve yetkinliklerine odaklanmaktadır (Borman and Motowidlo, 1993).

Görev performansı verilen rollere bağlıdır, bağlamsal performans ise kişisel tercih olarak açıklanmaktadır. Fazladan işler için gönüllü olmak, başkalarına yardım etmek ve işbirliği yapmak, kuralları takip etmek ve örgütü desteklemek veya savunmak bağlamsal performans davranışlarına örnektir (Motowidlo and Schmit, 1999). Bağlamsal performans, örgütsel hedeflerin ve örgütsel performansın karşılanmasını kolaylaştırdığı için kuruluşlar için önemlidir.

Çalışan performansını etkileyen bireysel faktörler, bireyin durumundan ve özelliklerinden kaynaklanmaktadır. Bireysel faktörler sosyo-demografik özellikler (yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi), uzmanlık alanı ve ücret düzeyi olarak belirtilmektedir (Özmutaf, 2007).

Bilgi teknolojilerindeki gelişmeler yaşamımızın her alanında değişikliklere neden olmakta,

geçmişten gelen alışkanlıklarımız, yaşam biçimlerimiz değişmekte ve gelişmektedir. Eğitim, iletişim, eğlence, ulaşım, para, alışveriş, ödeme, iş yapış şekillerimiz değişen ve gelişen teknolojiler nedeni ile değişmektedir (Şahinaslan ve Şahinaslan, 2019). Bilgi çağında yeni teknolojiler sayesinde öğrenme ve öğretim uygulamaları yeniden şekillenmiştir. Geleneksel öğretim yöntemleri farklı bir görünüm almıştır. Eğitim öğretim süreçlerinde çevrim içi eğitim, e-öğrenme, web öğrenme, web 2.0 araçları gibi yeni kavramlar kullanılarak öğrenme ve öğretim uygulamaları zenginlik kazanmıştır (Telli ve Altun, 2020). Bir diğer ifadeyle öğrenci performansı ve öğrenme etkililiğinin artırılabilmesi adına öğretmenlerin öğrenci becerilerine uygun araç ve teknikleri kullanmaları oldukça önemlidir (Schauffler and Greer, 2006).

Araştırmalar öğretmenlerin öğrencilerin akademik başarılarında çok önemli bir rol oynadığını göstermektedir (Rivers and Sanders, 2002). Etkili öğretmenlere sahip öğrencilerin önemli ve kalıcı öğrenme kazanımları göstermeleri muhtemeldir. Eğitim kalitesinin, öğrencilerin okulda, işyerinde ve yaşamda başarılı olmasıyla doğrudan ilişkili olduğu görülmektedir (Koppich, 2008). Sanders ve Rivers (1996)'a göre öğrencilerin öğrenme süreçlerinde öğretmenlerin yetenekleri çok önemli olup; yüksek performansa sahip öğretmenlerin öğrenci motivasyonları üzerinde olumlu etki yaratarak öğrenci başarısının artmasına yardımcı olduğu ifade edilmektedir.

Bilgi iletişim teknolojileri araçlarının eğitim süreci içine gün geçtikçe daha fazla dahil olması, sürecin hem daha verimli ve daha üretken bir hale gelmesinde hem de öğretmenlerin mesleki faaliyetlerinin çeşitlenmesinde de önemli bir etken olmuştur (Köseoğlu vd., 2007). Başarılı bir dijital dönüşüm sadece teknoloji ile ilgili değil, insanlarla ilgilidir ve dijital dönüşüm aslında insanın dönüşümüdür (Gheidar and ShamiZanjani, 2020). Yeni teknolojiler insanların çalışma, öğrenme ve değer yaratma şekillerini büyük ölçüde etkilemiştir. Ancak eğitim kurumlarında bu gelişmeler oldukça mütevazı şekilde gerçekleşmektedir (Hietajarvi vd., 2015).

Dijitalleşen süreçler ile çalışanların ilişkilendirilmesi, kişisel beklentilerin ve hedeflerin örtüşmesi, performans değerlendirme sürecinin geribildirim ve kariyer yönetimi ile somut olarak desteklenmesi çalışanların bireysel performans artışı ile kurumların hedeflerinin belirli düzeylerde karşılanmasını sağlamaktadır (Ateş, 2017). Kurumların ihtiyaçlarıyla ve iş süreçleriyle uyumlu dijital dönüşümler çalışanların bireysel performanslarına doğrudan etki etmektedir. Dijitalleşme, görev ve sorumlulukların zamanında ve en az hata oranıyla tamamlanmasını sağlayarak, çalışan motivasyonunu, iş doyumunu ve iş kalitesini yükseltip, bireysel performanslarının artmasına etki etmektedir (Altınöz, 2018).

Bu çalışmada sürekli değişen ve yenilenen bilgi teknolojileri karşısında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin dijital dönüşüm algıları ile bireysel performansları arasında ilişki incelenecektir.

MATERYAL VE METOD

Araştırmanın amacı beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin dijital dönüşüm algı düzeyi ile bireysel performansları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu model; iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişkileri belirlemek amacıyla uygulanan bir yöntem olarak tanımlanmaktadır (Christensen vd., 2014; Karasar, 2023).

Araştırmaya İstanbul ili; Atakent, Ümraniye ve Üsküdar ilçeleri Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaokul ve liselerde görev yapmakta olan beden eğitimi ve spor öğretmenleri dahil edilmiştir. Bu kapsamda bu ilçelerde yaklaşık 580 beden eğitimi ve spor öğretmeni bulunmaktadır. Örneklem seçimi basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile gönüllülük esasına göre yapılmıştır.

Örneklem sayısının belirlenmesinde, literatürdeki örneklem hesaplama yöntemlerinden Yazıcıoğlu ve Erdoğan (2014) tarafından hazırlanmış ve ana kütle büyüklüğü ve istenen olayların p ve q düzeylerine göre gerçekleşmesine bağlı olarak, örnekleme hatasının ± 0.05 düzeyinde kabul edilip katılımcıların sayısının kaç olması gerektiğini gösteren tablo kullanılmıştır (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2014). Bu tabloya göre araştırmada 217 katılımcının örnekleme yer alması yeterli bulunmuştur. Ölçekler, 21 ile 62 yaş aralığında yer alan 65 kadın, 170 erkek olmak üzere toplam 235 beden eğitimi ve spor öğretmenine yazılı form olarak uygulanmıştır. Araştırmaya katılım gönüllük esasına göre katılımcılara araştırma hakkında bilgi verdikten sonra veriler yüz yüze görüşülerek toplanmıştır.

Uygulanan anket formu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda cinsiyet, yaş, görevde hizmet süresi soruları yer almaktadır.

İkinci bölümde; öğretmenlerin dijital dönüşüm algılarını ölçmek amacıyla Mareike, Anja ve Martin (2020) tarafından geliştirilen “Çalışan Dijital Dönüşüm Algısı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe kullanımı için güvenilirlik ve geçerlilik çalışması Gökhan (2022) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek, 25 maddeden oluşmaktadır ve işin geleceği, kullanım sıklığı, iletişim, otomatik kayıt, kontrol olmak üzere 5 boyuttan oluşmaktadır. Ölçek 5’li Likert türündedir ve ölçek madde değerlendirme dereceleri “kesinlikle katılmıyorum (1)”, “katılmıyorum (2)”, “kararsızım (3)”, “katılıyorum (4)” ve “tamamen katılıyorum (5)” şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçekte alınabilecek en düşük puan 25 ve en yüksek puan 125’tir. Ölçeğin Cronbach’s alpha katsayısı $\alpha = .858$ hesaplanmıştır. Alt boyutlar için ise sırası ile $\alpha = .851$, $\alpha = .778$, $\alpha = .589$, $\alpha = .724$ ve $\alpha = .770$ olarak hesaplanmıştır.

Üçüncü bölümde ise; katılımcıların bireysel performans algılarını ölçmek üzere Borman ve Motowidlo (1993) ve Beffort ve Hatrup (2003) tarafından oluşturulan “Bireysel Performans Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe kullanımı için güvenilirlik ve geçerlilik çalışması Karakurum (2005) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek, 11 maddeden ve görev performansı ve bağlamsal (durumsal) performans olmak üzere 2 boyuttan oluşmaktadır. Ölçek 5’li Likert türündedir ve ifadeler, “kesinlikle katılmıyorum (1)”, “katılmıyorum (2)”, “kararsızım (3)”, “katılıyorum (4)” ve “tamamen katılıyorum (5)” şeklinde sınıflandırılmıştır. Ölçekte alınabilecek en düşük puan 11 ve en yüksek puan 55’tir. Ölçeğin Cronbach’s alpha katsayısı $\alpha = .894$ hesaplanmıştır. Alt boyutlar için ise sırası ile $\alpha = .876$, $\alpha = .795$ olarak hesaplanmıştır.

Araştırma süresince “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” çerçevesinde hareket edilmiştir. Bu kapsamda Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik Kurulundan 17.10.2023 tarihli toplantısında 108 protokol numarası ile araştırmanın yürütülmesi hususunda onay alınmıştır. Ayrıca ölçeklerin kullanımı için gerekli izinler alınmıştır.

Araştırmada veriler analiz edilmeden önce normallik analizleri ve uç değerler analizi (Mahalonobis, Cook) yapılarak çalışma grubundan aşırı şekilde farklılaşan veriler belirlenmeye çalışılmış fakat veri setinde herhangi bir uç değere rastlanılmamıştır. Araştırmada katılımcıların demografik özelliklere göre dağılımını belirlemek için tanımlayıcı analizler yapılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson korelasyon analizi ve çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Veriler 0.05 düzeyinde değerlendirilerek analiz sürecindeki bütün işlemler SPSS 25 programı aracılığıyla yapılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Araştırma Grubunun Demografik Özellikleri

Değişkenler	Grup	N	%
Cinsiyet	Kadın	65	27.7
	Erkek	170	72.3
	Toplam	235	100
	Min	Max	X±Ss
Yaş	21	62	42.04±7.924
Görevde Hizmet Yılı	1	35	16.79±7.823

Tablo 1 incelendiğinde, cinsiyetlerine göre %27.2'si kadın ve %72.3'ü erkek; yaşlarına göre yaş aralığı 21 ile 62 yaş aralığında; görevde hizmet sürelerine göre 1 ile 35 yıl aralığında görev yaptıkları görülmektedir.

Tablo 2. Ölçek Puanlarının Ortalama, Standart Sapma, Minimum, Maksimum, Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

Değişken (n=235)	Min.-Max.	X±Ss	Çarpıklık	Basıklık	Kolmogorov-Smirnov	Shapiro-Wilk
Dijital Dönüşüm Toplam						
Görev Performansı	14.00-30.00	25.01±4.09	-.586	-.455	0.000	0.000
Bağlamsal Performans	11.00-25.00	20.44±3.35	-.377	-.656	0.000	0.000

* p<.05

Tablo 2 incelendiğinde, Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları incelendiğinde, ölçeklerden elde edilen puanlarda normallikten sapmaların olduğu gözlemlenmektedir. Kolmogorov-Smirnov analizinin uygulanması, verilerin normal dağılım durumunun saptanması amacıyla kullanılan yöntemlerden sadece bir tanesidir. Normal dağılım eğrileri incelendiğinde; normallikten aşırı sapmaların olmadığı görülmektedir. Büyüköztürk (2007) değişkenlerin çarpıklık basıklık değerlerinin ± 1 aralığında yer almasının normallikten aşırı sapmalar olmaması şeklinde açıklarken, Tabachnick ve Fidell (2013) ise, değişkenlerin çarpıklık basıklık katsayılarının $\pm 1,5$ arasında olması durumunda verilerin normal dağılım gösterdiğini ifade etmiştir. Ölçek puanlarında normallikten sapmaların olmadığı katsayıların ± 1 ile $\pm 1,5$ aralığında yer almadığı ve verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir (p<.05).

Tablo 3. Dijital Dönüşüm Algısı ile Bağlamsal ve Görev Performansı Arasındaki İlişkiler

	Dijital Dönüşüm Algısı	Görev Performansı	Bağlamsal Performans	
Dijital Dönüşüm Algısı	r (p)	1		
Görev Performansı	r (p)	,358* (.000)	1	
Bağlamsal Performans	r (p)	,299* (.000)	,659 (.000)	1

* p<.05

Tablo 3 incelendiğinde; dijital dönüşüm algısı ile bireysel performans düzeyi; görev performansı alt boyutu arasında ($r=,358$; $p=,000$) zayıf düzeyde pozitif yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Dijital dönüşüm algısı ile bağlamsal performans düzeyi arasında ise ($r=,299$; $p=,000$) zayıf düzeyde pozitif yönde bir ilişki olduğu anlaşılmaktadır. Başka bir ifadeyle beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin dijital dönüşüme yönelik algıları arttıkça görev ve bağlamsal performans düzeyleri de doğrusal yönde gelişim göstermektedir.

Tablo 4. Bireysel Performans Değerlendirme Düzeyinin Dijital Dönüşüm Algısı Üzerindeki Etkisi

Bağımsız Değişken	β	Standart Hata	Beta	t	p	R	r ²	VIF	F	Durbin Watson
(Constant)	44.418	5.714		11.687	.000					
Görev Performansı	16.750	.018	.358	5.858	.000	.358	.128	1.000	34.311	2.31
Bağlamsal Performans	.073	.015	.299	4.783	.000	.299	.089	1.000	22.878	1.929

Bağımlı Değişken: Dijital Dönüşüm Algısı; * p<.05

Tablo 4 incelendiğinde, dijital dönüşüm algısı ile görev performansı arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($R=.358$, $R^2=.128$; $p<.001$). Standardize edilmiş regresyon katsayısı (β)=16.750, $t=5.858$, $p=.000$ değerleriyle, dijital dönüşüm algısının görev performansını olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. İstatistiksel analiz sonucunda tespit edilen $R^2=.128$ değeri, dijital dönüşüm algısı görev performansı toplam varyansın yaklaşık %13'ünü açıkladığını ortaya koymaktadır. Başka bir ifadeyle, katılımcıların görev performansına yönelik algılarında dijital dönüşüm algısının zayıf düzeyde bir etkiye sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Dijital Dönüşüm Algısı ile bağlamsal performans arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($R=.299$, $R^2=.089$; $p<.001$). Standardize edilmiş regresyon katsayısı (β)=.073, $t=4.783$, $p=.000$ değerleriyle, dijital dönüşüm algısının bağlamsal performansı olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. İstatistiksel analiz sonucunda tespit edilen $R^2=.089$ değeri, dijital dönüşüm algısı bağlamsal performansı toplam varyansın yaklaşık %1'ini açıkladığını ortaya koymaktadır. Başka bir ifadeyle, katılımcıların bağlamsal performansına yönelik algılarında dijital dönüşüm algısının önemsiz düzeyde bir etkiye sahip olduğu anlaşılmaktadır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin dijital dönüşüm algı düzeyi ile bireysel performansları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılan araştırmada; beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin dijital dönüşüme yönelik algılarının gelişimi, aynı doğrultuda bireysel performans; görev ve bağlamsal performansta da gelişim sağladığı görülmektedir. Genel olarak dijital dönüşüm algısının görev ve bağlamsal performans düzeyinin açıklanmasında belirleyici bir değişken olduğu söylenebilir. Dijital dönüşüm algısının görev performansını olumlu yönde etkilediği; dijital dönüşüm algısının görev performansında toplam varyansın yaklaşık %13'ünü açıkladığını ortaya koymaktadır. Katılımcıların bağlamsal performansına yönelik algılarında dijital dönüşüm algısının ise önemsiz düzeyde bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Günümüzde teknoloji ve hızlı değişime uyum sağlama gerekliliği yadsınmaz bir geçek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Teknoloji merkezli yeni eğitim stratejisi, sadece teknoloji odaklı faaliyetlerin değil, aynı zamanda öğretmenlerin ve ailelerin dijital becerilerinin ve öz yeterliliklerinin de mercek altına alındığı bir sürece dönüşmektedir (Özdemir ve Kılıç, 2007). Literatür incelendiğinde Saracel ve Aksoy (2020) tarafından yapılan çalışmada, dijital dönüşümün öğretmen- öğrenci etkileşimini, arttığı ve iş birliğini geliştirdiği ifade edilmiştir. Abbasov (2021), bilişim teknolojilerini kullanma, bilgilendirme ve altyapı oluşturma

boyutlarının üçünün de yer aldığı genel modelin, bireysel performanstaki değişimlerin yüzde 40'ını açıkladığı ifade edilmiştir. Literatürde örneklem grubumuza yönelik yapılan benzer bir çalışmaya rastlanılmamaktadır. Farklı bir örneklem grubu üzerine yapılan çalışmada Artüz (2020) işletmede çalışanların dijital liderlik uygulamasına yönelik algılarındaki artışın bireysel performans algılarını da olumlu yönde arttıracığını ifade etmektedir.

Başka bir çalışmada ise Abbasov (2021), Dijital Liderlik (Genel) ile Bireysel Performans değişkenleri arasında anlamlı, pozitif yönde bir ilişki olduğu ifade edilmiştir.

Pratama ve Kurniady (2020), COVID-19 pandemisinde okullarda dijital liderliğin, eğitimcilerin ve eğitim personelinin performansına etkisini incelemiştir. Elde edilen veriler ışığında, okullarda dijital liderliği henüz anlamayan ve uygulamayan birçok eğitimci, eğitim personeli ve okul komitesi olduğu belirtilmiştir. Bu nedenle araştırmacılar, okul müdürlerinin, öğretmenlerin ve okul komitelerinin dijital liderlik konusunda ne kadar bilgili olduğunu ve bu liderliğin rolünün önemini ortaya koyacak araştırmalara devam edilmesi gerektiğini önermiştir.

Literatürde yer alan çalışmalarla bulguların aynı doğrultuda olduğu görülmektedir. Hızlı değişen hizmet alanlarında uyum sağlama konusunda ve beklenen performansı sergileyebilme hususunda dijital dönüşüme yönelik algı geliştirmenin önemli ve belirleyici olduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak dijital dönüşüm algısı ile bireysel performans arasında pozitif yönde ilişkiler olduğu, bireysel performansın açıklanmasında dijital dönüşüm algısının belirleyici bir değişken olduğu görülmektedir. Başka bir ifadeyle dijital dönüşüm algısının bireysel performansı yordadığı tespit edilmiştir.

Dijital dönüşüm, insanların bilgi, beceri, davranış ve algılarının değişimini ve gelişimini gerektirmektedir. Elde edilen sonuçlar dikkate alındığında konunun diğer il ve ilçelerde araştırılması ve diğer ders öğretmenleriyle karşılaştırılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Abbasov, A. (2021). *Endüstri 4.0 çağında dijital liderliğin bireysel performans üzerindeki etkileri: Azerbaycan'daki bir üretim firmasında araştırma*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- Altınöz, M. (2018). Ofis otomasyon sistemlerinin bireysel performans üzerine etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20:51-63.
- Artüz, S.D. (2020). *Dijital liderlik uygulaması ile öğrenen örgüt ilişkisinin bireysel performansa etkisi*. İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Ateş, H.A. (2017). *İşletmelerde performans yönetimi ile ilgili bir araştırma*. T.C. Trakya Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi. Edirne.
- Beffort, N., & Hatrup K. (2003). Valuing task and contextual performance: Experience, job roles, and ratings of the importance of job behaviors. *Applied H.R.M. Research*, 8(1), 17-32.
- Borman, W.C., & Motowidlo S.J. (1993). Expanding the criterion domain to include elements of contextual performance. In N. Schmitt, W.C.Borman and Associates (Eds.), *Personnel selection in organizations*. San Fransico, 71-98.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. 7.Baskı, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Campbell, J.P., Gasser, M.B., & Oswald, F.L. (1996). The substantive nature of job performance variability. In K.R: Murphy (Ed.), *Individual differences and behavior in organizations*, San Francisco: Jossey-Bass, 258-299.
- Christensen, L.B., Johnson, B., & Turner, L.A. (2014). *Research methods, design, and analysis*. Global Edition.

- Gheidar, Y., & Shami Zanjani, M. (2020). Conceptualizing the digital employee experience. *Strategic HR Review*, 19(3), 131-135.
- Gökhan, S. (2022). *Dijital dönüşüm algısının motivasyona etkisinde çalışan deneyiminin aracılık rolü*. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- Gürbüz, S., & Yüksel, M. (2008). Çalışma ortamında duygusal zekâ: iş performansı, iş tatmini, örgütsel vatandaşlık davranışı ve bazı demografik özelliklerle ilişkisi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, Yıl: 2, Sayı:9, 174-190.
- Hietajarvi, L., Tuominen-Soini, H., Hakkarainen, K., Salmela-Aro, K., & Lonka, K. (2015). Is student motivation related to socio-digital participation? A person oriented Approach. *Procedia. Social and Behavioral Science*, 171: 1156-1167. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.01.226>.
- Karakurum, M. (2005). *The effects of person-organization fit on employee job satisfaction, performance and organizational commitment in a turkish public organization*, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Karasar, N. (2023). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Koppich JE. (2008). Reshaping teacher policies to improve student achievement. Policy Brief 08-3. *Policy Analysis for California Education*, PACE (NJ1).
- Köseoğlu, P., Yılmaz, M., Gerçek, C., & Soran, H. (2007). Bilgisayar kursunun bilgisayara yönelik başarı, tutum ve özyeterlik inançları üzerine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:33, 203-209.
- Lindberg, A., & Hemvik, K. (2015). *How to recognize opportunities for digital transformation: A framework for large & established firms*. Master Degree Project. Gothenburg: University of Gothenburg School of Business, Economics and Law.
- Luecke, R. (2009). Değişimi ve Geçiş Dönemini Yönetmek. Ümit Şensoy (Ed.). *İş Bankası Yayınları*, İstanbul.
- Motowidlo, S.J., & Schmit, M.J. (1999). Performance assessment in unique jobs. In D.R. Ilgen and E.D. Pulakes (Eds), *The Changing Nature of Performance*. San Francisco: Jasssey-Bass, 56-86.
- Özdemir, S., & Kılıç, E. (2007). Integrating information and communication technologies in the turkish primary school system. *British Journal of Educational Technology*, 38(5), 907-916.
- Özdevecioğlu, M., & Kanıgür, S. (2009). Çalışanların ilişki ve görev yönelimli liderlik algılamalarının performansları üzerindeki etkileri. *KMU İİBF Dergisi*, Sayı: 11, 53-82.
- Özmutaf, N. (2007). Örgütlerde bireysel performans unsurları ve çatışma. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Yıl:2, Sayı:8, 41-60.
- Pratama, M.A.N., & Kurniady, D.A. (2020). Influence of digital leadership models on the performance of educators and educational personnel in the COVID-19 pandemic in the first middle school. *advances in social science. Education and Humanities Research*, volume 526 Proceedings of the 4th International Conference on Research of Educational Administration and Management, 278-280.
- Rivers, J.C., & Sanders, W.L. (2002). Teacher quality and equity in educational opportunity: *Findings and Policy Implications Teacher Quality*, 13-23.
- Sanders, W.L., & Rivers, J.C. (1996). Cumulative and residual effects of teachers on future student academic achievement. Knoxville, TN: University of Tennessee Value-Added Research and Assessment Center.
- Saracel, N., & Aksoy, I. (2020) Toplum 5.0: Süper akıllı toplum. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 9(2), 26-34.
- Schauffler, G., & Greer, R.D. (2006). The effects of intensive tact instruction on audience accurate tacts and conversational units. *Journal of Early and Intensive Behavior Intervention*, 3(1), 121-134.
- Şahinaslan, E., & Şahinaslan, Ö. (2019). Dijital dönüşümde öncelikli alanlar ve ilgili teknolojiler. Proceedings of the *International Congress on Business and Marketing* (ss. 431-441), Düzenleyen Maltepe Üniversitesi. İstanbul. 13-14 Haziran.
- Şeker, S.E. (2014). *Ağ etkisi, moore yasası ve dijitalleşmenin yenilik ile ilişkisi* (relation between innovation and network effect, moore law and digitalization). *YBS Ansikopedi*, 1(1), 8-12.
- Tabachnick, B.G., & Fidell, L. S. (2013). *B.G. Tabachnick, L.S. Fidell using multivariate statistics*. Boston: Pearson.
- Telli, S., & Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırma Dergisi*, Yıl:1 Sayı:3, 25-34.
- Yazıcıoğlu, Y., & Erdoğan, S. (2014). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Detay Yayıncılık, Ankara.

Antrenör ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Belirsizliğe Tahammülsüzlük Düzeylerinin İncelenmesi “Investigation of the Levels of Intolerance to Uncertainty of Coaches and Physical Education Teachers”

Taner ATASOY¹ & Aydın PEKEL² & İlbey UÇAR³ & Ulaş ŞENTÜRK⁴

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Tarihçe

Yayın Geliş Tarihi: 25 Mart 2024
Kabul Tarihi: 12 Nisan 2024
Online Yayın Tarihi: 30 Nisan 2024

Doi: <http://dx.doi.org/10.29228/anatoliars.55>

Yazarlarla İletişim

1- (Sorumlu Yazar) İstanbul Gelişim Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, İstanbul, TÜRKİYE

e-mail: atasoy@gelisim.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-5885-0663>

2- Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE

e-mail: aydin.pekel@marmara.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0003-0238-1081>

3- İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisanüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, TÜRKİYE

e-mail: ucarilbey@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0005-1776-5987>

4- İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisanüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, TÜRKİYE

e-mail: ulasenturk@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0005-1776-5987>

Yazar Katkıları

Tüm yazarlar çalışmanın konseptine ve tasarımına katkıda bulundu.

Finansman

Bu çalışma herhangi bir kurum/kuruluştan maddi destek almadı.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan ediyorlar.

Şeffaflık

Yazarlar, çalışmada hiçbir hayati özelliğin ihmal edilmediğini, dürüst, doğru ve şeffaf bir anlatım ile raporlaştırdığını ve herhangi bir tutarsızlık olmadığını beyan etmişlerdir.

Etik

Bu çalışmada bilimsel etik kriterlerine uyulmuştur.

Referans Gösterimi

Atasoy, T., Pekel, A., Uçar, İ., & Şentürk, U. (2024). Antrenör ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Belirsizliğe Tahammülsüzlük Düzeylerinin İncelenmesi, *Anatolia Sport Research*, 5(1): 29-37.

Copyright © 2024 by Anatolia Sport Research

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin incelenmesidir.

Materyal ve Metod: Araştırmada tarama modellerinden biri olan genel tarama başlığı altında yer alan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini İstanbul İli, Avrupa Yakasında ikamet eden antrenör ve beden eğitimi öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklemini ise kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen 277 erkek ve 212 kadın olmak üzere (n=489) gönüllü katılımcı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak sosyo-demografik anket formu ile belirsizliğe tahammülsüzlük ölçeği kullanılmıştır. Veriler SPSS 24.00 paket istatistik programı ile analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen verilerin normallik testi sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Buna göre araştırmada analiz yöntemi olarak; Bağımsız örneklem T testi ve Oneway Anova analizi uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırmanın genel bulgularında, antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin yaş değişkeni ile karşılaştırıldığında ölçeğin ileriye yönelik kaygı alt boyutu ve belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puanında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmezken, engelleyici kaygı alt boyutunda ise anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Meslek değişkeni ile karşılaştırıldığında ölçeğin ileriye yönelik kaygı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilirken, engelleyici kaygı alt boyutunda ve belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puanında ise herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır. Covid-19 sizi etkiledi mi değişkeni ile karşılaştırıldığında ölçeğin ileriye yönelik kaygı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmezken, engelleyici kaygı alt boyutu ve belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puanında ise anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkeni ile karşılaştırıldığında ölçeğin alt boyutlar ve toplam puan düzeylerinde anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür.

Sonuç: Araştırma sonucunda antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin ölçekten alınan toplam puanlar düzeyinde incelendiğinde cinsiyet, yaş, meslek değişkenlerinde anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilirken, antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin ölçekten alınan toplam puanlar düzeyinde covid-19 sizi etkiledi mi değişkenine göre anlamlı farkın olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Antrenör, Beden Eğitimi Öğretmeni, Covid 19, Belirsizliğe Tahammülsüzlük

ABSTRACT

Aim: The aim of this study is to examine the level of intolerance to uncertainty of coaches and physical education teachers.

Material and Method: In the study, the relational survey model, which is one of the survey models under the title of general survey, was used. The universe of the research consists of coaches and physical education teachers residing in the European Side of Istanbul Province. The sample consists of 277 male and 212 female volunteer participants (n=489) determined by the kolayda sampling method. As a data collection tool, the socio-demographic questionnaire and the uncertainty intolerance scale were used. The collected data were analyzed with SPSS 24.00 package statistical program. As a result of the normality test of the data obtained in the study, it was found that the data showed a normal distribution. Accordingly, Independent sample T test and Oneway Anova analysis were applied as analysis methods in the study.

Results: In the general findings of the study, when the intolerance of uncertainty levels of coaches and physical education teachers were compared with the age variable, no statistically significant difference was found in the prospective anxiety sub-dimension of the scale and the total score of intolerance of uncertainty, while significant differences were found in the inhibitory anxiety sub-dimension. When compared with the occupational variable, a statistically significant difference was found in the prospective anxiety sub-dimension of the scale, while no difference was found in the inhibitory anxiety sub-dimension and the total score of intolerance of uncertainty. When compared with the variable of whether Covid-19 affected you, it was found that there was no statistically significant difference in the prospective anxiety sub-dimension of the scale, while there were significant differences in the inhibitory anxiety sub-dimension and intolerance of uncertainty total score. When compared with the gender variable, it was observed that there was no significant difference in the sub-dimensions and total score levels of the scale.

Conclusions: As a result of the research, it was determined that there was no significant difference in the variables of gender, age, and occupation when the intolerance to uncertainty levels of coaches and physical education teachers were examined at the level of total scores from the scale, while it was determined that there was a significant difference in the level of intolerance to uncertainty levels of coaches and physical education teachers at the level of total scores from the scale according to the variable Did covid-19 affect you.

Keywords: Coach, Physical Education Teacher, Covid 19, Intolerance of Uncertainty

GİRİŞ

COVID-19 olarak literatürde yerini bulan covid-19 ilk olarak Çin’de tespit edilmiş ve daha sonra da diğer dünya ülkelere çeşitli yollarla yayılarak oldukça bulaşıcı bir salgına dönüşmüştür. Çin’de başlayan ve tüm dünyayı saran covid-19 kısa süre içerisinde de ülkemizde tespit edilmiş ve salgına neden olmuştur. Ülkemizde yaşanan bu durum birçok kısıtlamalara neden olurken, salgının hızını yavaşlatabilmek için Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere birçok devlet kurumu tarafından alınan kararlar ile kamu ve özel sektörde geniş bir tedbir çalışması gerçekleştirilmiştir (BBC, 2020). Bu tedbir çalışmaları neticesinde çok sayıda kamu ve özel kuruluşların düzenlemiş oldukları organizasyonlar ertelenmiş veya iptal edilmiştir (Şahinler vd., 2020). Yaşanılan bu durum bireylerin yaşam alanlarını sınırlayarak, diğer insanlardan ve sosyal alanlardan izole hale gelmelerine sebep olmuştur. Bu süreçten birçok meslek grubu ve insanın etkilendiği gibi antrenör, öğretmen ve sporcu bireyler de oldukça olumsuz etkilenmiştir (Şahinler vd., 2020). Bireylerin bu süreci hem fizyolojik hemde psikolojik acıdan daha sağlıklı atlatabilmesi adına önlem tedbirlerine azami uyması ve “azami dikkat” ilkesi kapsamında halk sağlığını korumak amaçlı yayımlanan protokollere uyulması çağrısı yapılmıştır (Corsini vd., 2020).

Karantina sürecin uzaması, vaka sayılarının artması sonucunda insanlarda yaygın olarak panik, anksiyete ve depresyon gibi psikolojik sorunların ortaya çıktığı ifade edilirken bu bireylerde kaygı bozukluklarının diğer bozukluklara oranla daha yüksek sayıda rastlanıldığı ifade edilmektedir (Ho vd., 2020). Yaşanılan tüm bu olumsuzlukların sebebinin ve nasıl mücadele edilmesi gerektiğinin bilinmesine rağmen, süresinin ve sonucunun bilinmemesi insanlığı bilinmez bir kaygı sürecine itmektedir. Bu süreçte dünya genelinde yapılan bilimsel araştırmalar covid-19’ dan etkilerinin psikolojik düzeyde ciddi olumsuzluklara sebep olduğunu öne sürmektedir. Hastalıkla karşılaşmayan ve izolasyon sürecinde olan insanlarda sadece belirsizliğe yönelik kaygılar görülürken, virüsün bulaş riskini azaltmak için birinci derecede çaba gösteren sağlık personellerinin sürece ve hastalığa yönelik kaygı, stres ve panik tepkileri ile ailelerine yönelik kaygı tepkilerinin bireyleri olumsuz etkilediği ifade edilmektedir (Chen vd., 2020).

Yukarıda aktarmaya çalıştığımız pandemi ve etkilerinin insanlık tarafından sebebinin ve nasıl mücadele edilmesi gerektiğinin bilinmesine rağmen, süresinin ve sonucunun bilinmemesi durumu bireylerin bu süreci algılayamaması belirsizlik olarak adlandırılabilir. Alanyazın incelendiğinde “Belirsizlik” bir kişinin yaşanılan bir durum karşısında yeterli bilgiye ve bu duruma açıklayabilecek özel bilgiye sahip olmaması anlamına gelmektedir (Sarıçam vd., 2014). Belirsizliğe tahammülsüzlük kavramı ise, tehlike arz eden belirgin durumların ya da uyarıların tehlike durumlarının ortadan kalkmadıkça bireyi tehdit eden bir potansiyele sahip olduğu varsayımını ifade etmektedir (Abramowitz vd., 2004). Bu kavramsallaştırma genel olarak kaçınma davranışı, karar verme zorluğu veya herhangi bir durumda aşırı güven arayışı ile ilişkilendirilmektedir (Abramowitz vd., 2004). Alanyazına dair incelemelerde bu kavramın iki farklı yönü ifade edilmektedir. Bu iki kavram ise; muğlaklığa, tahammülsüzlük ve belirsizliğe tahammülsüzlük şeklinde karşımıza çıkmaktadır. İlk kavramsallaştırmalarda birbirine iki zıt kutup olarak bireyi ikileme bırakıldığı ifade edilen muğlaklık kavramının son yıllardaki çalışmalarda yerini belirsizlik kavramına bıraktığı belirtilmektedir (Geçgin ve Sahranç, 2017). Genel olarak bakıldığında, belirsizliğe tahammülsüzlüğü bir bireyin bilgiyi belirsiz bir şekilde algıladığı ve belirsiz durumlara bilişsel, duygusal ve davranışsal tepki verdiği bir süreç olarak kavramsallaştırılabileceği öne sürülmektedir. Ayrıca bir bireyin olumsuz bir olayın meydana gelebilme ihtimalini küçük de olsa kabul edilemez olarak kabullenmesinin, bireyin aşırı eğiliminin daha spesifik hali olarak tanımlanabileceği iddia edilmektedir (Dugas vd., 2001). Belirsizliğe Tahammülsüzlük kavramı alanyazında genelleştirilmiş kaygı bozukluğu, obsesif kompulsif bozukluk, majör depresif bozukluk ile ilişki çalışmalarda yer almıştır. Carleton vd. (2007) yaptıkları çalışmada belirsizliğe tahammülsüzlük kavramının “İleriye Yönelik Kaygı” ve “Engelleyici Kaygı” olmak üzere iki faktörde

toplandığını tespit etmiştir. Belirsizliğe Tahammülsüzlük kavramının Türkçe'ye geçerlilik ve güvenilirlik testleri yapıp uyarlanması çalışmaları ise Sarıçam vd. (2014) tarafından gerçekleştirilmiştir. Güncel yaklaşımlar incelendiğinde belirsizliğe tahammülsüzlük kavramına farklı ve yeni açılardan yaklaşıldığı görülmektedir. Hebert ve Dugas (2019), belirsizliğe tahammülsüzlüğü literatürdeki çalışmalara oranla daha kapsamlı bir model ile oluşturmuştur. Bu modelin belirsizlik durumunu yaratan durumsal tetikleyicilerden oluştuğu belirtilmektedir. Belirsizlik durumunu tetikleyici değişkenleri fark etmenin, belirsizliği deneyimlemenin ve belirsizliğe ilişkin felaket niteliğinde yanlış yorumlamalar yapmanın belirsizliğe tahammülsüzlüğün eğimsel özelliğini arttırdığı öne sürülmektedir. Bu model belirsizliğe tahammülsüzlük kavramı çerçevesinde, yaşam olayları ve kaçınılmaz davranış, standart anksiyete yaklaşımlarını bütüncül bir yaklaşım ile açıklamaktadır (Shihata vd., 2016).

Yukarıda ifade edilen alanyazına dair incelemelerde etkileri hâlâ devam eden pandemi ve etkilerinin eğitimden psikolojiye, sosyolojiden ekonomiye kadar geniş çaplı sonuçlarıyla yeni bir yaşam biçimi oluşturan ve sonucunun kestirilemediği durumlarda belirsizlik olgusu eğitime ve dolayısıyla antrenör ve öğretmenlere yansımalarına dair bir alan araştırmasına dayanan çalışmanın alanyazına önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizin de içinde bulunduğu bu zorlu ve yıpratıcı sürecin, antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinde belirsizliğin getirdiği tahammülsüzlük seviyelerini ortaya koymayı hedeflemektedir.

MATERYAL VE METOD

Etik Metin

Çalışma katılımcıların gönüllülük esasına dayalı olarak yürütülmüştür. Çalışmanın yürütülebilmesi için gerekli izinler (etik kurul) alınarak çalışmaya başlanmıştır. Çalışmada dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine ve dergi etik kurallarına uyulmuştur. Çalışma ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazarlara aittir. Çalışmanın etik kurul izni İstanbul Gelişim Üniversitesi, Etik Kurul Başkanlığınca 29/02/2024 tarih 2024-03-39 sayılı kararı ile verilmiştir.

Araştırma Modeli

Araştırmada tarama modellerinden biri olan genel tarama başlığı altında yer alan, iki ve daha çok sayıda değişken arasında birlikte değişimin varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan “ilişkisel tarama modeli” (Karasar, 2018), kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın amacı doğrultusunda; araştırmanın evrenini İstanbul İli, Avrupa yakasında ikamet eden antrenör ve beden eğitimi öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklemi ise kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen 277 erkek ve 212 kadın olmak üzere (n=489) gönüllü katılımcı oluşturmaktadır (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004).

Veri Toplama Araçları

Araştırmacı tarafından oluşturulan ve katılımcıların sosyo-demografik özelliklerinin tespit edilmesi amacı ile (cinsiyet, yaş, meslek, Covid-19 sizi etkiledi mi) dört sorudan oluşan anket formu ile Carleton vd. (2007) tarafından geliştirilen Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği (BTÖ-12) kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanması ve geçerlilik, güvenilirlik çalışması Sarıçam vd., (2014) tarafından yapılmıştır. Ölçek, 5'li Likert tipinde ve 12 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte 1-5 arası (1- Bana hiç uygun değil...5- Bana tamamen uygun) şeklinde puanlanmaktadır. Ölçekte ters kodlanan maddeler bulunmazken, ölçekten 12 ila 60 arası puan alınabilmektedir. Ölçekten alınan yüksek puanlar belirsizliğe tahammülsüz

oluşa işaret etmektedir. Ölçeğin iki alt boyutu bulunmaktadır. 1-7 sorular “ileriye yönelik kaygı” boyutunu; 8-12 sorular ise “engelleyici kaygı” boyutunu göstermektedir.

İstatistiksel Analiz

Kişisel bilgi formu ve ölçeklerden elde edilen veriler IBM SPSS 24.0 paket programına aktarılarak analizler yapılmıştır. Verilerin normal dağılım durumlarına; normal dağılım eğrileri, çarpıklık-basıklık (skewness-kurtosis) değerleri ve Kolmogorov-Smirnov testi değerleri incelenerek bakılmıştır. Normalite testi sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Buna göre Bağımsız örneklem T testi ve Oneway Anova analizi uygulanmıştır. Gruplar arası farkın belirlenmesi için ise Post-hoc (LSD) analizi yapılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde ve yorumlarda, anlamlılık düzeyi 0,05 olarak dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde toplanan verilerin çözümlenmesi sonucu elde edilen bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine ilişkin frekans dağılımı

Kişisel Bilgiler	Değişkenler	f	%
Cinsiyet	Erkek	277	56,6
	Kadın	212	43,4
Yaş	20-23 Yaş	29	5,9
	24-26 Yaş	216	44,2
	27-29 Yaş	190	38,9
	30 ve Üzeri	54	11,0
Meslek	Antrenör	183	37,4
	Beden Eğitimi Öğretmeni	306	62,6
Covid-19 sizi etkiledi mi?	Evet	422	86,3
	Hayır	67	13,7

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan bireylerin %56,6’sının erkek, %43,4’ünün ise kadın, %44,2’sinin 24-26 yaş, %38,9’unun 27-29 yaş, %11,0’ının 30 ve üzeri yaş ve %5,9’unun 20-23 yaş bireylerden oluştuğu, %62,6’sının beden eğitimi öğretmeni ve %37,4’ ünün de antrenör olduğu görülmüştür. Covid-19 sizi etkiledi mi durumuna ilişkin veriler incelendiğinde ise katılımcıların %86,3’ ünün evet %13,7’sinin hayır cevabını verdikleri görülmüştür.

Tablo 2. Antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin cinsiyet değişkenine ilişkin T-testi analiz sonuçları

Boyut	Cinsiyet	n	X	Ss	t	p
İleriye Yönelik Kaygı	Erkek	277	25,30	5,451	-,326	,744
	Kadın	212	25,47	6,001		
Engelleyici Kaygı	Erkek	277	15,61	4,982	,221	,825
	Kadın	212	15,50	5,407		
BTÖ Toplam Puan	Erkek	277	40,92	9,291	-,073	,942
	Kadın	212	40,98	10,42		

Tablo 2 incelendiğinde, antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin cinsiyet değişkeni ile karşılaştırıldığında alt boyutlar ve toplam puan düzeylerinde anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür. Katılımcıların ortalamaları incelendiğinde kadın bireylerin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri erkek bireylere oranla daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin yaş değişkenine ilişkin ANOVA analiz sonuçları

Boyut	Yaş	n	X	Ss	f	p	LSD
İleriye Yönelik Kaygı	20-23 ¹	29	24,79	5,294	,633	,594	-
	24-26 ²	216	25,49	5,069			
	27-29 ³	190	25,11	6,254			
	30 ve üzeri ⁴	54	26,18	6,204			
Engelleyici Kaygı	20-23 ¹	29	15,96	5,570	3,937	,009*	1-2
	24-26 ²	216	16,02	4,936			
	27-29 ³	190	14,62	5,224			2-3
	30 ve üzeri ⁴	54	16,85	5,224			
BTÖ Toplam Puan	20-23 ¹	29	40,75	10,14	2,063	,104	-
	24-26 ²	216	41,52	8,867			
	27-29 ³	190	39,73	10,41			
	30 ve üzeri ⁴	54	43,03	10,53			

*p>0.05

Tablo 3 incelendiğinde, antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin yaş değişkeni ile karşılaştırıldığında ileriye yönelik kaygı alt boyutu ve belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puanında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmezken, engelleyici kaygı alt boyutunda ise anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (p<0.05). Bu farklılığın 20-23 yaş, 24-26 yaş ve 27-29 yaş antrenör ve beden eğitimi öğretmenleri arasında olduğu saptanmıştır.

Tablo 4. Antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin meslek değişkenine ilişkin T-testi analiz sonuçları

Boyut	Meslek	n	X	Ss	t	p
İleriye Yönelik Kaygı	Antrenör	183	26,20	5,510	2,482	,013*
	Beden Eğitimi Öğrt.	306	24,88	5,748		
Engelleyici Kaygı	Antrenör	183	15,53	5,177	-,109	,913
	Beden Eğitimi Öğrt.	306	15,58	5,167		
BTÖ Toplam Puan	Antrenör	183	41,73	9,677	1,379	,168
	Beden Eğitimi Öğrt.	306	40,47	9,841		

*p>0.05

Tablo 4 incelendiğinde, antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin meslek durumu değişkeni ile karşılaştırıldığında ileriye yönelik kaygı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir (p<0.05). Engelleyici kaygı alt boyutunda ve belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puanında ise herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır (p>0.05).

Tablo 5. Antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin covid-19 sizi etkiledi mi değişkenine ilişkin T-testi analiz sonuçları

Boyut	Covid-19 sizi Etkiledi mi?	n	X	Ss	t	p
İleriye Yönelik Kaygı	Evet	422	25,22	5,591	-1,469	,142
	Hayır	67	26,32	6,245		
Engelleyici Kaygı	Evet	422	15,33	5,073	-2,532	,012*
	Hayır	67	17,04	5,527		
BTÖ Toplam Puan	Evet	422	40,56	9,555	-2,190	,029*
	Hayır	67	43,37	10,91		

*p>0.05

Tablo 5 incelendiğinde, antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin covid-19 sizi etkiledi mi değişkeni ile karşılaştırıldığında, ileriye yönelik kaygı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmezken (p>0.05), engelleyici kaygı alt boyutu

ve belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puanında ise anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri farklı değişkenlere göre incelenmiş ve elde edilen bulgular alanyazın çalışmaları ile ilişkilendirilip bu bölümde sunulmuştur.

Elde edilen bulgular sonucunda katılımcıların belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, belirsizliğe tahammülsüz ölçeği ve alt boyutları ile toplam puan düzeylerinde anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür. Katılımcıların ölçekten aldığı puanların sıra ortalamaları incelendiğinde ise kadın bireylerin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri erkek bireylere oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durumun ana sebebi, kadınların yetiştirilme tarzları, cinsiyet rol modelleri, toplumsal roller ile ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Alanyazın incelendiğinde Kilit vd., (2020)'nin üniversite öğrencilerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri ile ilgili yaptıkları araştırmada, öğrenciler arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark olduğu sonucuna varmışlardır. Bununla birlikte katılımcıların sıra ortalamaları incelendiğinde kadın bireylerin mevcut çalışma sonuçlarına paralel şekilde belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri erkek bireylere oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Güdük vd. (2021)'nin sağlık çalışanları üzerinde yaptığı araştırmada cinsiyet değişkeni ile belirsizliğe tahammülsüzlük durumları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulgusuna ulaşmışlardır. Kurtuluş, (2019) kadın üniversite öğrencileri üzerinde yapmış olduğu çalışmada, toplumsal cinsiyet rolü nedeniyle kadınların değerlendirilme kaygısı nedeni ile stres ve sosyal kaygı yaşadığını ifade etmektedir. Demirsu, (2018) üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği çalışmada kadınların yetiştirilme tarzı ile yaşadıkları kaygı arasındaki ilişkiye vurgu yapmaktadır. Alkan, (2015) kadınların toplumsal cinsiyet rolleri üzerindeki çalışmasında kadınların toplumsal rollerinin üzerlerinde yarattığı stres, korku ve kaygı belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri üzerinde etkisi olduğunu ifade etmektedirler. Doğan ve Düzel, (2020)'in covid-19 sürecinde korku-kaygı düzeylerini belirlemeye yönelik yapmış oldukları çalışmada ise kadınların erkeklere oranla daha fazla kaygı yaşadıklarını bulgusuna ulaşmışlardır.

Katılımcıların belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin yaş değişkenine göre incelendiğinde, ileriye yönelik kaygı alt boyutu ve belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puanında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmezken, engelleyici kaygı alt boyutunda ise anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Bu farklılığın 20-23 yaş, 24-26 yaş ve 27-29 yaş antrenör ve beden eğitimi öğretmenleri arasında olduğu saptanmıştır. Bu durumun ana sebebi, yaşın ilerlemesi ile birlikte bireysel sorumlulukların artması, pandemi şartlarının kariyer hedeflerinin ve yaşam hedeflerini etkilemesi sonucu yaşanan düşünce ve duygu boyutlarının olabileceği düşünülmektedir. Alanyazın incelendiğinde, Şahinler, (2021) tarafından Covid-19 sürecinde spor bilimleri fakültesi öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği çalışmada belirsizliğe tahammülsüzlük ölçeğinin engelleyici kaygı alt boyutunda 24-26 yaş lehine yaş değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Bayram vd., (2021)'nin tercih döneminde olan üniversite öğrenci adayları üzerinde yapmış oldukları çalışmada 20 yaş altı ve 20 yaş ve üzeri öğrencilerin yaş açısından belirsizliğe tahammülsüzlük puan ortalamaları karşılaştırılmış ve sonuç olarak, 20 yaş ve üzerindeki öğrencilerin belirsizliğe karşı daha tahammülsüz oldukları belirlenmiştir. Doğan ve Düzel, (2020) covid-19 sürecinde korku-kaygı düzeylerini belirlemeye yönelik yapmış oldukları çalışmada ise 20-30 yaş aralığındaki bireylerin süreçten en çok etkilenen grup olduğunu bulgusuna ulaşmışlardır. Güdük vd. (2021)'nin sağlık çalışanları üzerinde yaptığı araştırmada katılımcıların yaş değişkeni ile belirsizliğe tahammülsüzlük durumları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulgusuna ulaşmıştır. Kilit vd., (2020)'nin üniversite öğrencilerinin

belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerini incelediği çalışmada katılımcıların yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmadığını ifade etmektedirler.

Katılımcıların belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin meslek durumu değişkenine göre incelendiğinde, ölçeğin ileriye yönelik kaygı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilirken, engelleyici kaygı alt boyutunda ve belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puanında ise herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır. Bu durumun ana sebebi, pandemi şartları, mesleki rollerdeki farklı sorumluluk boyutlarının olabileceği düşünülmektedir. Alanyazın incelendiğinde, mevcut çalışma bulgularıyla benzerlik gösteren başka çalışmaya rastlanılmamıştır. Güdük vd .,(2021)'nın sağlık çalışanları üzerinde yaptığı araştırmada katılımcıların meslek durumu değişkeni ile belirsizliğe tahammülsüzlük durumları arasında anlamlı bir farklılık görülmediği bulgusuna ulaşmıştır. Demir (2022) öğretmenler üzerinde yapmış olduğu çalışmada, öğretmenlerin belirsizlik yaşamadıklarını belirlenmiştir. Duman (2020) üniversite öğrencileri tahammülsüzlük durumlarını incelediği araştırmasında öğrencilerin orta düzeyde belirsizliğe karşı tahammülsüz olduklarını ortaya koymuştur.

Katılımcıların belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin covid-19 sizi etkiledi mi değişkenine göre, ölçeğin ileriye yönelik kaygı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmezken, engelleyici kaygı alt boyutu ve belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puanında ise anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Engelleyici kaygı alt boyutu covid-19 sizi etkiledi mi değişkeni açısından incelendiğinde sıra ortalamaları incelendiğinde hayır cevabını verenlerin daha fazla olduğu görülmektedir. Bu durumun ana sebebi, katılımcının performans, kariyer ya da günlük hayata dair oluşabilecek kaygılarının engelleyici kaygı boyutu içinde soruya verdiği yanıtını etkileyebileceği düşünülmektedir. Alanyazın incelendiğinde, Covid-19 un belirsizliği bireyleri rahatsız ettiğini ortaya koyan birçok çalışmaya (Öztürk, 2022; Aydın, 2022; Ergenekon, 2020) rastlanmaktadır. Håkansson vd. (2020)'nın elit sporcuların kaygı düzeylerinin araştırıldığı bir çalışmada; pandemi, bireyin yaptığı sporun geleceğine yönelik kaygılarının yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Demir vd. (2023)'nin pandemi sürecinde spor emekçilerinin savunmacı kötümserlik ve belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerini inceledikleri çalışmada, belirsizliğe tahammülsüzlük ölçeği toplam skor ve tüm alt boyutlarda istatistiki düzeyde anlamlı farklılıklar tespit etmişlerdir.

Araştırmada; antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin cinsiyet değişkeni ile karşılaştırıldığında alt boyutlar ve toplam puan düzeylerinde anlamlı bir farkın olmadığı, Katılımcıların ölçekten aldıkları puanların sıra ortalamaları incelendiğinde kadın bireylerin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri erkek bireylere oranla daha yüksek olduğu söylenebilir. Antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin yaş değişkeni ile karşılaştırıldığında ileriye yönelik kaygı alt boyutu ve belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puanında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmezken, engelleyici kaygı alt boyutunda ise anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin meslek durumu değişkeni ile karşılaştırıldığında ileriye yönelik kaygı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilirken, engelleyici kaygı alt boyutunda ve belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puanında ise herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır. Antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin covid-19 sizi etkiledi mi değişkeni ile karşılaştırıldığında ileriye yönelik kaygı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmezken, engelleyici kaygı alt boyutu ve belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puanında ise anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre şu öneriler sıralanabilir; kadınların toplumsal rollerine ek olarak cinsiyet onları belirsizliğe zorlayan diğer etmen olarak ele alınabileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda kadınlara problemlerle başa çıkmalarına yönelik psiko-eğitimler verilmesinin faydalı olacağı

düşünülmektedir. Bireylerin mesleki rollerinin hayatlarındaki zorluklara etki edebileceği ele alınmalıdır. Mesleki rollerin birbirinden farklı yönlerinin yarattığı dezavantajları ortadan kaldıracak amacını antrenörlük ve beden eğitimi öğretmenliği mesleklerine yönelik meslek geliştirme ve hakları genişletmek üzerine spor politikaları geliştirmenin sporda mesleklerin dezavantajlarını düşürecek ön görülmektedir. Ayrıca, bundan sonra yapılacak çalışmalarda deneysel çalışmalar kurgulanarak belirsizliğe tahammülsüzlüğün ne derece etkilendiği ölçülebilir ve farklı değişkenlerin üzerinde durulması belirsizliğe tahammülsüzlük davranışlarının daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayabilir.

KAYNAKLAR

- Abramowitz, J. S., Deacon, B. J., Woods, C. M., & Tolin, D. F. (2004). Association between Protestant religiosity and obsessive-compulsive symptoms and cognitions. *Depression and anxiety*, 20(2), 70-76.
- Alkan, S. (2015). *Kadınların toplumsal rolleri ve stres*. (Yüksek Lisans Tezi), Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aydın, E. U. (2022). *Pozitif bireysel faktörlerin covid-19 kaygısı ile olan ilişkisinin obsesif kompulsif bozukluk ve yaygın kaygı bozukluğu belirtileri kapsamında incelenmesi: belirsizliğe tahammülsüzlük ve covid-19 kaygısının aracı rolü*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. Erişim adresi: <http://hdl.handle.net/11655/25806>
- Bayram, F., Özkamalı, E., & Çiftçi, S. (2021). Tercih sürecindeki üniversite adaylarının belirsizliğe tahammülsüzlük ve bilişsel esneklik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(77), 98-120.
- BBC. (2020). 'Covid-19 virüsü: Türkiye'de hangi ilde, ne tür tedbirler uygulanıyor' Erişim adresi: <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-52663160>, Erişim Tarihi, 07.09.2023.
- Carleton, R. N., Norton, M. P. J., & Asmundson, G. J. (2007). Fearing the unknown: A short version of the Intolerance of Uncertainty Scale. *Journal of anxiety disorders*, 21(1), 105-117, <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2006.03.014>
- Chen, Q., Liang, M., Li, Y., Guo, J., Fei, D., Wang, L., & Wang, J. (2020). Mental health care for medical staff in China during the COVID-19 outbreak. *The Lancet Psychiatry*, 7(4), e15-e16.
- Corsini, A., Bisciotti, G. N., Eirale, C., & Volpi, P. (2020). Football cannot restart soon during the COVID-19 emergency! A critical perspective from the Italian experience and a call for action. *British Journal of Sports Medicine*, 54(20), 1186-1187.
- Demir, M., Kılıçkaya, O., & Serin Yaman, S. (2023). Investigation of intolerance of uncertainty and defensive pessimism levels of sports workers in the pandemic process with different variables abstract. *International Journal of Holistic Health, Sports and Recreation*, 2(1), 66-80. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8007997>
- Demir, O. (2022). Öğretmenlerin Covid-19 korkusu ve belirsizliğe tahammülsüzlük durumları arasındaki ilişkiye dair bir çözümleme. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13(Özel Sayı 1), 140-157.
- Demirsu, Ö. (2018). *Üniversite öğrencilerinde algılanan ebeveyn tutumları ile sürekli kaygı düzeyleri arasındaki ilişkide psikolojik dayanıklılığın ve kaygı duyarlılığının aracı rolleri*. (Yüksek Lisans Tezi), Işık Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Doğan, M. M., & Düzal, B. (2020). Covid-19 özelinde korku-kaygı düzeyleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(4), 739-752.
- Dugas, M. J., Gosselin, P., & Ladouceur, R. (2001). Intolerance of uncertainty and worry: Investigating specificity in a nonclinical sample. *Cognitive therapy and Research*, 25(5), 551-558.
- Duman, N. (2020). Üniversite öğrencilerinde COVID-19 korkusu ve belirsizliğe tahammülsüzlük. *The Journal of Social Science*, 4(8), 426-437.
- Ergenekon, B. (2020). Covid-19 pandemi (salgın) sürecinde farklı branş sporcularının belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin motivasyonel kararlılık tutumlarıyla ilişki düzeyinin incelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 15(6), 447-457. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44358>
- Geçgin, F. M., & Sahraç, Ü. (2017). The Relationships between intolerance of uncertainty and psychological well-being. *Sakarya University Journal of Education*, 7(4), 739-756.

- Güdük, Ö., Güdük, Ö., & Vural, A. (2021). Covid-19 küresel salgınında sağlık çalışanlarının belirsizliğe tahammülsüzlüğünün değerlendirilmesi. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, 24(1), 139-150.
- Håkansson, A., Jönsson, C., & Kenttä, G. (2020). Psychological distress and problem gambling in elite athletes during Covid-19 restrictions-A web survey in top leagues of three sports during the pandemic. *International journal of environmental research and public health*, 17(18), 6693.
- Hebert, E. A., & Dugas, M. J. (2019). Behavioral experiments for intolerance of uncertainty: Challenging the unknown in the treatment of generalized anxiety disorder. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(2), 421-436.
- Ho, C. S., Chee, C. Y., & Ho, R. C. (2020). Mental health strategies to combat the psychological impact of Covid-19 beyond paranoia and panic. *Ann Acad Med Singapore*, 49(1), 1-3.
- Karasar, N. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemi kavramlar ilkeler teknikler*. Ankara: Nobel.
- Kilit, Z., Dönmezler, S., Erensoy, H., & Berkol, T. (2020). Üniversite öğrencilerinde belirsizliğe tahammülsüzlük, endişe ve bilişsel sınav kaygısı ilişkisi. *Ortadoğu Tıp Dergisi*, 12(2), 262-268.
- Kurtuluş, E. (2019). *Kadın üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet eşitliği ile toplumsal cinsiyet rolü stresi ve olumsuz değerlendirme korkusu arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Öztürk, B. İ. (2022). *Covid-19'la yaşamak: Covid-19 korkusunu etkileyen faktörler*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aydın. Erişim adresi: dudspace.adu.edu.tr:8080/jspui/bitstream/11607/4710/1/
- Sarıçam, H., Erguvan, F. M., Akın, A., & Akça, M. Ş. (2014). Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği (BTÖ-12) Türkçe Formu: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Route Educational and Social Science Journal*, 1(3), 148-157.
- Shihata, S., McEvoy, P. M., Mullan, B. A. & Carleton, R. N. (2016). Intolerance of uncertainty in emotional disorders: What uncertainties remain?. *Journal of Anxiety Disorders*, 41:115- 124.
- Şahinler, Y. (2021). Covid-19 Sürecinde Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(1), 13-26.
- Şahinler, Y., Acet, M., & Atasoy, T. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde takım taraftarlarının yardımseverlik ve mutluluk düzeylerinin incelenmesi. *Sporda Akademik Yaklaşımlar-4*, Bölüm, 2. 21-42.
- Yazıcıoğlu, Y. & Erdoğan, S. (2004). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Detay Yayıncılık, Ankara.

Investigation of the Life Skills of Young Football Players Participating in Football Trainings

“Futbol Antrenmanlarına Katılan Genç Futbolcuların Yaşam Becerilerinin İncelenmesi”

Atılay BİRTÜRK¹ & Mehmet Mustafa YORULMAZLAR² & Mehmet ALTUN³

ORIGINAL ARTICLE

History

Received: 25 March 2024

Accepted: 24 April 2024

Published: 30 April 2024

Doi: <http://dx.doi.org/10.29228/anatoliar.53>

Authors Communications

1- (Corresponded Author) Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE

e-mail: atilaybirturk@marun.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0001-7958-363X>

2- Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE

e-mail: mehmet.yorulmazlar@marmara.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0002-1051-0798>

3- Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE

e-mail: sporakademisi@hotmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-6630-2322>

Acknowledgement

All authors contributed to the conception and design of the study.

Funding

This study received no specific financial support.

Competing Interests

The authors declare that they have no conflict of interests.

Transparency

The authors confirm that the manuscript is an honest, accurate, and transparent account of the study was reported; that no vital features of the study have been omitted; and that any discrepancies from the study as planned have been explained.

Ethical

This study follows all ethical practices during writing.

Citation

Birtürk, A., Yorulmazlar, M.M., & Altun, M. (2024). Investigation of the Life Skills of Young Football Players Participating in Football Trainings, *Anatolia Sport Research*, 5(1):38-53.

Copyright © 2024 by Anatolia Sport Research

ABSTRACT

Aim: Life skills help young people manage their lives and adapt to different life events. Therefore, young people need to have a wide range of life skills to be successful. This study was conducted to examine the life skills of individuals participating in football training in football teams in terms of various variables.

Material and Method: For this purpose, “Life Skills Scale for Sport (LSSS)” was used. The scanning method was used in the research. The research population consists of 616 athletes (aged 13-18) who play licensed football in the infrastructure of professional and amateur football teams in Istanbul in the 2022-2023 football season. The data obtained in the study was analyzed with the SPSS 25 package program. Before statistical analysis, kurtosis and skewness coefficients were examined to determine whether the distribution of the data was normal. Levene test was also performed for homogeneity of variances. In pairwise comparisons of independent variables of parametric data, t-test (independent sample), and comparisons of more than two groups were tested with one-way analysis of variance (ANOVA). Tukey test was used as a post-hoc test to determine the source of the difference between groups. The statistical significance level of the results was accepted as $p<0.05$.

Results: Significant differences were determined in many sub-dimensions such as time management, communication, goal setting, team work, social skills and emotional skills, and findings were obtained that it improved life skills.

Conclusions: As a result, preschool and school-age life skills acquired at an early age provide preparation for later adulthood. Improving life skills by devoting more time to sports activities so that individuals can meet their physical and mental needs during their youth can help them cope with the situations they encounter both physically and psychologically.

Keywords: Sports, Life Skills, Sports Activities, Education, Young Football Players

ÖZET

Amaç: Yaşam becerileri, gençlerin yaşamlarını yönetmelerine ve farklı yaşam olaylarına uyum sağlamalarına yardımcı olur. Bu nedenle, gençlerin başarılı olabilmeleri için çok çeşitli yaşam becerilerine sahip olmaları gerekmektedir. Bu çalışma, futbol takımlarında futbol antrenmanlarına katılan bireylerin yaşam becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metod: Bu amaçla “Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada tarama yönteminden yararlanılmıştır. Araştırma evrenini 2022-2023 futbol sezonunda İstanbul ilindeki profesyonel ve amatör futbol takımların alt yapılarında lisanslı olarak futbol oynayan (13-18 yaş arası) 616 sporcu oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS 25 paket programıyla analiz edilmiştir. İstatistiksel analiz öncesinde verilerin dağılımının normal olup olmadığını belirlemek amacıyla basıklık ve çarpıklık katsayıları incelenmiştir. Varyansların homojenliği için Levene testi de yapılmıştır. Parametrik verilerin bağımsız değişkenlerinin ikili karşılaştırılmasında t testi (bağımsız örneklem) ve ikiden fazla grubun karşılaştırılması tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile test edilmiştir. Gruplar arasındaki farkın kaynağını belirlemek amacıyla post-hoc test olarak Tukey testi kullanıldı. Sonuçların istatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Zaman yönetimi, iletişim, amaç belirleme, takım çalışması, sosyal beceriler ve duygusal beceriler gibi birçok alt boyutta anlamlı farklılık belirlenmiştir ve yaşam becerisini geliştirdiğine dair bulgular elde edilmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak, erken yaşlarda edinilen okul öncesi ve okul çağındaki yaşam becerileri, ilerleyen yetişkinlik dönemleri için bir hazırlık sağlar. Gençlik döneminde bireylerin fiziksel ve zihinsel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için spor faaliyetlerine daha fazla zaman ayırarak yaşam becerilerini geliştirmek hem bedensel hem de psikolojik açıdan karşılaştıkları durumlarla başa çıkmalarına yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Yaşam Becerileri, Futbol, Eğitim, Genç Futbolcu

INTRODUCTION

Sports encompass both physical activity and exercise, but they entail a set of movements governed by specific rules or objectives aimed at enhancing and excelling in certain athletic abilities. Additionally, sports foster not only functional skills but also traits such as leadership, teamwork, and socialization. They aid in the development of character in young individuals and instill behavioral habits such as motivation, discipline, perseverance, competitiveness, responsibility, confidence, and self-esteem (Pfeifer and Cornelissen, 2010; Zourikian, Jarock and Mulder, 2012).

Skills are defined as the physical, mental and behavioral capabilities that individuals require and can be acquired, honed and adjusted either individually or collectively (Cronin and Allen, 2017). Within the realm of preventive and protective research, life skills are described in scientific literature as the competencies necessary for young individuals to effectively navigate their lives (Kolburan ve Tosun, 2011).

Life skills encompass behavioral, cognitive, social and intrapersonal competencies that empower individuals to achieve success across diverse contexts (Danish, Forneris, Hodge and Heke, 2004). To thrive in our rapidly evolving and dynamic contemporary society, it is essential for young individuals to possess a range of life skills (Gould, 2012). Although life skills do not directly affect academic success (Humphrey, Kalambouka, Wigelsworth, Lendrum, Deighton and Wolpert, 2011), sports and physical performance (Burton, Naylor and Holliday, 2001), general health status (Claessens, VanEerde, Rutte and Roe, 2007), mental health (Judge, Bono, Erez and Locke, 2005) and many other conditions, it plays an important role in people's lives. In addition, better managing the difficulties of adolescence and acquiring effective life skills that they can use in various areas of life can help them have a healthy and successful adolescence by preventing the formation of bad habits (Botvin and Griffin, 2004) .

Researches show that young individuals enhance their life skills through extracurricular pursuits like music, drama and sports. Among these activities, sports yield the most significant array of beneficial outcomes. Specifically, it has been proposed that the interactive, emotional and social dimensions of sports render it an auspicious setting for the growth and development of young people (Kurak ve Aak, 2019). In particular, research on the impact of sports on young people has shown that young people can improve their teamwork (Holt, 2007), goal setting, taking initiative and respecting other people (Holt, Tink, Mandigo and Fox, 2008), time management, cognitive and emotional skills, communication skills, and other skills. It reveals positive developments in many life skills such as social skills, leadership, problem solving and decision making. It is stated that sports for children and young people have health benefits in their future lives by reducing the risk of developing depression and depressive symptoms, as well as increasing lifelong well-being (Malm, Jakobsson and Isaksson, 2019).

Life skills are defined as "skills that enable individuals to be successful in the different environments they live in, such as school, home and neighborhood". Life skills include topics such as behavioral (communicating with peers and adults), cognitive (making effective decisions), interpersonal (being assertive) and intrapersonal (goal setting). (Danish, Forneris, Hodge and Heke, 2004).

Life skills develop skills in adolescents to both build the competencies necessary for human development and to adopt positive behaviors that enable them to effectively cope with the challenges of daily life. It states that developing life skills can delay the onset of drug use, prevent high-risk sexual behavior, teach anger management, improve academic performance, and promote positive social attitudes (Mangrulkar vd., 2001).

As stated by WHO (1999), psycho-social skills and abilities can be applied to the development of target qualities such as self-confidence and socialization among life skills, and their importance in preparing young people for adulthood and supporting their healthy development is emphasized.

The development of life skills is especially vital for young individuals, encompassing the achievement of core objectives in the trajectory of human maturation and advancement. The indispensable life skills essential for fostering the robust and superior development of youth, along with strategies for their nurture, persist as topics of continual discourse within modern societies. Consequently, it is emphasized that educational programs should incorporate life skills as an integral element. These skills empower young individuals to effectively manage their lives and adapt to various life circumstances (Gazda and Brooks, 1985; Larson and Cook, 1985)

For this reason, young people need to have many different life skills in order to adapt to the competitive and constantly changing living conditions of the age and to be successful (Gould and Carson, 2010). Life skills indirectly include academic success (Humphrey vd., 2011), sports and exercise performance (Burton vd., 2001), general health (Claessens vd., 2007), psychological well-being (Judge vd., 2005). It is an important determining factor in an individual's life, as it is associated with many situations such as workplace productivity and success (Rubin and Morreale, 1996). In addition, when the life skills required to cope with the difficulties of adolescence can be transferred to different life areas, they can ensure healthy development and success, for example, by keeping young people away from harmful habits such as alcohol and drug use (Botvin and Griffin, 2004).

Interest in developing life skills through sport in children and young people is clearly present today, with most contemporary youth sport organizations considering social-emotional development as one of their primary goals (Gould and Carson, 2008).

Therefore, it is clear that more research is needed on this topic. In this context, the study aims to examine how it affects the life skills of young football players who participate in football training. According to the survey results, the life skills of the students who do sports were investigated in the light of some demographic information.

Considering that it is different from the studies in the literature, the main purpose of this study was determined to examine the life skills of young football players participating in football training in terms of various variables. For this purpose, answers were sought to the following questions:

1- There is a statistically significant difference in the acquisition of life skills by young football players according to gender.

2- There is a statistically significant difference in football players' acquisition of life skills depending on whether they play continuously in the team.

3- There is a statistically significant difference in football players' acquisition of life skills according to the year of playing football.

4- There is a significant difference in gaining life skills depending on the settlement where football players spend most of their lives.

5- There is a significant difference in football players' acquisition of life skills according to the education level of the mother.

6- There is a significant difference in football players' acquisition of life skills according to the education level of the father.

7- There is a significant difference in the acquisition of life skills by athletes with high family income.

MATERIAL AND METHOD

This study was conducted using screening methods. The survey method refers to studies that aim to collect data in order to define the characteristics of a specific group (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014). The scanning method aims to portray a past or present situation as it is. It is attempted to describe the event, individuals, objects or conditions on which the research focuses, as it is and in its real state (Karasar, 2009).

Research Group

The research population consists of 616 athletes (aged 13-18) who play licensed football in the infrastructure of professional and amateur football teams in Istanbul in the 2022-2023 football season.

Convenience sampling is defined as a sample consisting of individuals who are in the immediate vicinity, easily reachable and willing to participate in the research voluntarily (Ekiz, 2009).

Data Collection Tools

In addition to the personal information form, individuals who wanted to participate in the research were given the survey form, which included life skills scale statements, over the internet (Google Forms) and were asked to answer the statements in this form sincerely (Annex 1). The scale, whose original form is the Life Skills Scale for Sports (LSSS), was developed as a 5-point Likert type by Cronin and Allen in 2017 to evaluate life skills gained through sports (Cronin and Allen, 2017). The scale can be applied to secondary school, high school and university students up to the age of 21. The Turkish validity and reliability of the scale (Açak ve Düz, 2018) consists of a total of 30 items from 7 sub-dimensions, including teamwork. It consists of goal setting, time management, emotional skills, communication, social skills and leadership sub-dimensions. Each statement in the scale is scored on a 5-point Likert scale, including "Totally Disagree (1)" and "Totally Agree (5)". There are no reverse scored statements in the scale.

Data Analysis

Following the Ethics Committee Report, after obtaining the necessary permission from the Istanbul Amateur Sports Clubs Federation (IASKF), the football players who were licensed and volunteered in the football clubs and the athletes whose consent was obtained by the parents of these football players were filled in the measurement tools on the internet (Google Forms). After the survey application phase was completed, data entry and database preparation were carried out. The data obtained in the study was analyzed with the SPSS 25 package program. Before statistical analysis, kurtosis and skewness coefficients were examined to determine whether the distribution of the data was normal. It was observed that the values were between (-1) and (+1) and were normally distributed (Hair, Black, Babin, Anderson and Tatham, 2013). Levene test was also performed for homogeneity of variances. In pairwise comparisons of independent variables of parametric data, t-test (independent sample) and comparisons of more than two groups were tested with one-way analysis of variance (ANOVA). Tukey test was used as a post-hoc test to determine the source of the difference between groups. The statistical significance level of the results was accepted as $p < 0.05$.

RESULTS

Table 1. Comparison of Life Skills of the Research Group According to Gender Variable

Variable	Group	n	X	Sd	t	p
Time Management	Male	563	3.79	0.67	2.47	.014*
	Female	53	3.55	0.78		
Communication	Male	563	3.96	0.62	2.24	.025*
	Female	53	3.75	0.70		
Leadership	Male	563	3.89	0.65	0.51	0.60
	Female	53	3.84	0.65		
Team work	Male	563	4.07	0.55	0.72	0.47
	Female	53	4.01	0.56		
Social Skills	Male	563	3.86	0.71	1.75	0.08
	Female	53	3.68	0.76		
Emotional Skills	Male	563	3.83	0.75	1.55	0.12
	Female	53	3.66	0.87		
Goal Setting	Male	563	4.28	0.63	2.54	.011*
	Female	53	4.04	0.84		

* p<.05

According to Table 1, depending on the gender variable, it was determined that the difference in time management, communication and goal setting sub-dimensions of life skills was statistically significant in favor of men.

Table 2. Comparison of Life Skills of the Research Group According to Team Playing Status Variable

Variable	Group	n	X	Sd	t	p
Time Management	I'm playing for the team's first eleven	563	3.82	0.68	2.20	.028*
	Entering the the game from the bench.	53	3.69	0.69		
Communication	I'm playing for the team's first eleven	563	3.96	0.64	1.07	.282
	Entering the the game from the bench.	53	3.91	0.61		
Leadership	I'm playing for the team's first eleven	563	3.96	0.61	3.74	.000*
	Entering the the game from the bench.	53	3.76	0.70		
Team work	I'm playing for the team's first eleven	563	4.13	0.52	3.81	.000*
	Entering the the game from the bench.	53	3.96	0.59		
Social Skills	I'm playing for the team's first eleven	563	3.90	0.69	2.49	.013*
	Entering the the game from the bench.	53	3.75	0.73		
Emotional Skills	I'm playing for the team's first eleven	563	3.88	0.75	2.50	.012*
	Entering the the game from the bench.	53	3.72	0.77		
Goal Setting	I'm playing for the team's first eleven	563	4.35	0.60	4.49	.000*
	Entering the the game from the bench.	53	4.11	0.71		

* p<.05

According to Table 2, depending on the team playing status variable, it was determined that the difference in the time management, leadership, teamwork, social skills, emotional skills and goal setting sub-dimensions of life skills was statistically significant in favor of the athletes who played for the team's first eleven.

Table 3. Comparison of Life Skills of the Research Group According to the Year of Doing Sports

Variable	Group	n	X	Sd	F	p	Tukey
Time Management	0-1 Year (a)	29	3.85	0.62	6,745	.000*	b < d
	2-3 Years (b)	70	3.49	0.75			
	4-5 Years (c)	148	3.70	0.63			
	more than 6 years (d)	369	3.86	0.69			
Communication	0-1 Year (a)	29	3.97	0.61	0.074	.974	-
	2-3 Years (b)	70	3.96	0.68			
	4-5 Years (c)	148	3.93	0.59			
	more than 6 years (d)	369	3.95	0.65			
Leadership	0-1 Year (a)	29	3.96	0.61	1.347	.258	-
	2-3 Years (b)	70	3.81	0.73			
	4-5 Years (c)	148	3.83	0.65			
	more than 6 years (d)	369	3.93	0.65			
Team work	0-1 Year (a)	29	3.97	0.57	4.394	.005*	b < d
	2-3 Years (b)	70	3.88	0.62			
	4-5 Years (c)	148	4.05	0.51			
	more than 6 years (d)	369	4.13	0.55			
Social Skills	0-1 Year (a)	29	3.96	0.64	1.009	.388	-
	2-3 Years (b)	70	3.80	0.83			
	4-5 Years (c)	148	3.79	0.74			
	more than 6 years (d)	369	3.88	0.69			
Emotional Skills	0-1 Year (a)	29	3.88	0.76	1.443	.229	-
	2-3 Years (b)	70	3.66	0.88			
	4-5 Years (c)	148	3.79	0.75			
	more than 6 years (d)	369	3.86	0.75			
Goal Setting	0-1 Year (a)	29	4.17	0.64	0.001	.001*	b < d
	2-3 Years (b)	70	4.00	0.82			
	4-5 Years (c)	148	4.25	0.59			
	more than 6 years (d)	369	4.33	0.64			

* p<.05

According to Table 3, there is a significant difference in the time management, teamwork and goal setting scores of the study group depending on the variable of the year of doing sports. Tukey test was used as a post-hoc test to determine the source of the difference. As a result of the test, the time management, teamwork and goal setting average of football players with 2-3 years of experience is significantly lower than the average of those with more than 6 (six) years of experience.

Table 4. Comparison of Life Skills of the Research Group According to Where They Spend Most of Their Lives

Variable	Group	n	X	Sd	F	p	Tukey
Time Management	Big City (a)	459	3.83	0.64	3.711	.011*	c < a
	City Center (b)	32	3.63	0.85			
	District Center (c)	113	3.61	0.80			
	Village-Town (d)	12	3.75	0.62			
Communication	Big City (a)	459	3.98	0.62	2.144	.094	-
	City Center (b)	32	3.85	0.69			
	District Center (c)	113	3.83	0.68			
	Village-Town (d)	12	3.92	0.57			
Leadership	Big City (a)	459	3.92	0.62	1.541	.203	-

	City Center (b)	32	3.86	0.60			
	District Center (c)	113	3.80	0.80			
	Village-Town (d)	12	3.68	0.72			
Team work	Big City (a)	459	4.11	0.52	2.486	.060	-
	City Center (b)	32	3.93	0.52			
	District Center (c)	113	3.98	0.68			
	Village-Town (d)	12	4.01	0.54			
Social Skills	Big City (a)	459	3.91	0.70	3.372	.018*	c < a
	City Center (b)	32	3.78	0.59			
	District Center (c)	113	3.67	0.78			
	Village-Town (d)	12	3.75	0.87			
Emotional Skills	Big City (a)	459	3.86	0.75	2.399	.067	-
	City Center (b)	32	3.73	0.59			
	District Center (c)	113	3.66	0.85			
	Village-Town (d)	12	3.96	0.80			
Goal Setting	Big City (a)	459	4.32	0.59	4.994	.002*	c < a
	City Center (b)	32	4.05	0.71			
	District Center (c)	113	4.10	0.83			
	Village-Town (d)	12	4.17	0.59			

* p<.05

According to Table 4, while there is no significant difference in communication (F=2.144, p>0.05), leadership (F=1.541, p>0.05), teamwork (F=2.486, p>0.05) and emotional skills (F=2.399, p>0.05) scores depending on the variable of “place of residence where they spent most of their lives”. There is a significant difference in time management (F=3,711, p<0,05), social skills (F=3,372, p<0,05) and goal setting (F=4,994, p<0,05) scores. In order to determine the source of the difference in time management, social skills and goal setting scores, Tukey test, one of the post-hoc tests, was conducted. As a result of the test, the average of time management, social skills and goal setting scores of those who spend most of their lives in the district center is significantly lower than the average of those who spend most of their lives in the big city.

Table 5. Comparison of Life Skills of the Research Group According to Mother's Educational Status

Variable	Group	n	X	Sd	F	p	Tukey
Time Management	Illiterate (a)	12	3.98	0.63	4.480	.001*	b < c, e
	Primary School-Middle School (b)	243	3.65	0.73			
	High school (c)	215	3.83	0.69			
	University (d)	128	3.84	0.58			
	Master's-PhD (e)	18	4.17	0.61			
Communication	Illiterate (a)	12	4.04	0.71	3.014	.018*	b < c
	Primary School-Middle School (b)	243	3.85	0.66			
	High school (c)	215	4.02	0.63			
	University (d)	128	3.97	0.58			
	Master's-PhD (e)	18	4.18	0.53			
Leadership	Illiterate (a)	12	3.80	0.87	1.189	.314	-
	Primary School-Middle School (b)	243	3.83	0.69			
	High school (c)	215	3.93	0.64			
	University (d)	128	3.94	0.60			
	Master's-PhD (e)	18	4.04	0.63			
Team work	Illiterate (a)	12	4.08	0.72	1.493	.203	-
	Primary School-Middle School (b)	243	4.01	0.62			
	High school (c)	215	4.12	0.49			

Social Skills	University (d)	128	4.10	0.52	2.674	.031	-
	Master's-PhD (e)	18	4.16	0.52			
	Illiterate (a)	12	3.69	0.83			
	Primary School-Middle School (b)	243	3.75	0.74			
	High school (c)	215	3.92	0.69			
Emotional Skills	University (d)	128	3.91	0.71	2.787	.026*	b < c
	Master's-PhD (e)	18	4.10	0.60			
	Illiterate (a)	12	3.65	1.07			
	Primary School-Middle School (b)	243	3.71	0.83			
	High school (c)	215	3.92	0.67			
Goal Setting	University (d)	128	4.27	0.62	2.098	.08	-
	Master's-PhD (e)	18	4.43	0.60			
	Illiterate (a)	12	4.56	0.44			
	Primary School-Middle School (b)	243	4.19	0.68			
	High school (c)	215	4.32	0.66			

* p<.05

According to Table 5, there is no significant difference in leadership ($F=1.189$, $p> 0.05$), teamwork ($F=1.493$, $p> 0.05$) and goal setting ($F=2.098$, $p>0.05$) scores, but there is a significant difference in time management ($F=4.480$, $p<0.05$), communication ($F=3.014$, $p<0.05$), social skills ($F=2.674$, $p<0.05$) and emotional skills ($F=2.787$, $p<0.05$) scores depending on the mother's education level. In order to determine the source of the difference in time management, communication, emotional skills and social skills scores, Tukey test, one of the post-hoc tests, was conducted. As a result of the test, the mean time management, communication and emotional skills scores of those whose mother's educational status was primary-secondary school were significantly lower than those of those whose mother's educational status was high school and master's-doctorate. Although there was a significant difference in the social skills sub-dimension scores ($F=2.674$, $p<0.05$), no difference was found between the groups in the Tukey test conducted to determine the difference between the groups.

Table 6. Comparison of Life Skills of the Research Group According to Father's Educational Status

Variable	Group	n	X	Sd	F	p	Tukey
Time Management	Illiterate (a)	7	3.75	0.43	2.955	.020*	-
	Primary School-Middle School (b)	225	3.71	0.73			
	High school (c)	236	3.74	0.65			
	University (d)	123	3.91	0.67			
	Master's-PhD (e)	25	4.06	0.60			
Communication	Illiterate (a)	7	3.89	0.45	0.684	.603	-
	Primary School-Middle School (b)	225	3.92	0.70			
	High school (c)	236	3.92	0.62			
	University (d)	123	4.00	0.54			
	Master's-PhD (e)	25	4.08	0.62			
Leadership	Illiterate (a)	7	4.20	0.59	1.369	.243	-
	Primary School-Middle School (b)	225	3.89	0.71			
	High school (c)	236	3.85	0.64			
	University (d)	123	3.94	0.60			
	Master's-PhD (e)	25	4.09	0.54			
Team work	Illiterate (a)	7	4.14	0.57	0.620	.649	-
	Primary School-Middle School (b)	225	4.05	0.62			
	High school (c)	236	4.06	0.51			

Social Skills	University (d)	123	4.11	0.54	0.973	.422	-
	Master's-PhD (e)	25	4.20	0.43			
	Illiterate (a)	7	3.82	0.62			
	Primary School-Middle School (b)	225	3.88	0.75			
	High school (c)	236	3.80	0.70			
Emotional Skills	University (d)	123	3.88	0.70	1.091	.360	-
	Master's-PhD (e)	25	4.05	0.64			
	Illiterate (a)	7	3.57	0.81			
	Primary School-Middle School (b)	225	3.79	0.83			
	High school (c)	236	3.81	0.70			
Goal Setting	University (d)	123	3.86	0.78	0.227	.923	-
	Master's-PhD (e)	25	4.08	0.73			
	Illiterate (a)	7	4.36	0.43			
	Primary School-Middle School (b)	225	4.28	0.66			
	High school (c)	236	4.24	0.66			
	University (d)	123	4.26	0.68			
	Master's-PhD (e)	25	4.35	0.56			

* p<.05

According to Table 6, no significant difference was found in communication (F=0.684, p>0.05), leadership (F=1.369, p>0.05), teamwork (F=0.620, p>0.05), social skills (F=0.973, p>0.05), emotional skills (F=1.091, p>0.05) and goal setting (F=0.227, p>0.05) scores depending on the father's education level. Although there was a significant difference in time management (F=2,955, p<0,05) scores according to the father's education level, no difference was found between the groups in the Tukey test, one of the post-hoc tests conducted to determine the difference between the groups.

Table 7. Comparison of Life Skills of the Research Group According to Family Attitudes

Variable	Group	n	X	Sd	F	p	Tukey
Time Management	Democratic (a)	188	3.89	0.73	5.691	.001*	d < a, c
	Authoritarian (b)	84	3.67	0.55			
	Protective (c)	329	3.76	0.67			
	Irrelevant (d)	15	3.22	0.97			
Communication	Democratic (a)	188	4.03	0.65	3.071	.027*	d < a
	Authoritarian (b)	84	3.90	0.60			
	Protective (c)	329	3.93	0.60			
	Irrelevant (d)	15	3.57	1.08			
Leadership	Democratic (a)	188	3.93	0.69	1.292	.276	-
	Authoritarian (b)	84	3.81	0.60			
	Protective (c)	329	3.90	0.64			
	Irrelevant (d)	15	3.67	0.89			
Team work	Democratic (a)	188	4.12	0.54	1.413	.238	-
	Authoritarian (b)	84	4.10	0.49			
	Protective (c)	329	4.05	0.55			
	Irrelevant (d)	15	3.87	1.00			
Social Skills	Democratic (a)	188	3.98	0.74	5.042	.002*	d < a, c
	Authoritarian (b)	84	3.81	0.68			
	Protective (c)	329	3.82	0.68			
	Irrelevant (d)	15	3.33	1.05			
Emotional Skills	Democratic (a)	188	3.92	0.72	2.985	.031*	d < a
	Authoritarian (b)	84	3.78	0.73			
	Protective (c)	329	3.79	0.78			

Goal Setting	Irrelevant (d)	15	3.38	1.13	2.177	.09	-
	Democratic (a)	188	4.31	0.67			
	Authoritarian (b)	84	4.21	0.61			
	Protective (c)	329	4.28	0.64			
	Irrelevant (d)	15	3.88	0.96			

* p<.05

According to Table 7, although there was no significant difference in leadership (F=1,292, p>0,05), teamwork (F=1,413, p>0,05) and goal setting (F=2,177, p>0,05) scores depending on the variable of family attitude towards the athlete, there is a significant difference in time management (F=5,691, p<0,05), communication (F=3,071, p<0,05), social skills (F=5,1042, p<0,05) and emotional skills (F=2,985, p<0,05) scores. In the Tukey test conducted to determine the source of the difference in time management, communication, social skills and emotional skills scores, the mean scores of communication and emotional skills of those with indifferent family attitudes were significantly lower than the mean scores of those with democratic family attitudes. The mean scores of time management and social skills of those with indifferent family attitudes were significantly lower than the mean scores of those with democratic and protective family attitudes.

Table 8. Comparison of Life Skills of the Research Group According to Coach Attitude

Variable	Group	n	X	Sd	F	p
Time Management	Democratic	267	3.78	0.70	0.790	.500
	Authoritarian	165	3.72	0.66		
	Protector	171	3.83	0.69		
	Irrelevant	13	3.69	0.78		
Communication	Democratic	267	3.91	0.69	1.402	.241
	Authoritarian	165	3.92	0.59		
	Protector	171	4.03	0.57		
	Irrelevant	13	3.87	0.76		
Leadership	Democratic	267	3.89	0.67	0.982	.401
	Authoritarian	165	3.85	0.66		
	Protector	171	3.95	0.60		
	Irrelevant	13	3.71	0.91		
Team work	Democratic	267	4.08	0.57	1.103	.347
	Authoritarian	165	4.07	0.52		
	Protector	171	4.08	0.56		
	Irrelevant	13	3.79	0.72		
Social Skills	Democratic	267	3.87	0.75	0.308	.820
	Authoritarian	165	3.81	0.67		
	Protector	171	3.87	0.73		
	Irrelevant	13	3.87	0.65		
Emotional Skills	Democratic	267	3.80	0.80	0.185	.907
	Authoritarian	165	3.85	0.72		
	Protector	171	3.82	0.77		
	Irrelevant	13	3.88	0.67		
Goal Setting	Democratic	267	4.24	0.70	0.947	.417
	Authoritarian	165	4.24	0.63		
	Protector	171	4.34	0.61		
	Irrelevant	13	4.23	0.62		

According to Table 8, depending on the variable of the coach's attitude towards the athlete, no significant difference was found in time management (F=0.790, p>0.05), communication (F=1.402,

p>0.05), leadership (F=0.982, p>0.05), teamwork (F=1.103, p>0.05), social skills (F=0.308, p>0.05), emotional skills (F=0.185, p>0.05) and goal setting (F=0.947), p>0.05) scores.

Table 9. Comparison of Life Skills of the Research Group According to Family Income Status

Variable	Group	n	X	Sd	F	p	Tukey
Time Management	5000-10000 TL	137	3.65	0.73	2.796	.039*	-
	10001-20000 TL	249	3.76	0.69			
	20001-30000	120	3.87	0.63			
	over 30000 TL	110	3.85	0.67			
Communication	5000-10000 TL	137	3.92	0.69	0.283	.838	-
	10001-20000 TL	249	3.94	0.59			
	20001-30000	120	3.97	0.62			
	over 30000 TL	110	3.98	0.68			
Leadership	5000-10000 TL	137	3.76	0.71	2.621	.050	-
	10001-20000 TL	249	3.92	0.63			
	20001-30000	120	3.97	0.61			
	over 30000 TL	110	3.92	0.67			
Team work	5000-10000 TL	137	4.03	0.62	0.589	.622	-
	10001-20000 TL	249	4.07	0.54			
	20001-30000	120	4.07	0.55			
	over 30000 TL	110	4.12	0.51			
Social Skills	5000-10000 TL	137	3.74	0.73	2.038	.107	-
	10001-20000 TL	249	3.85	0.72			
	20001-30000	120	3.92	0.68			
	over 30000 TL	110	3.94	0.71			
Emotional Skills	5000-10000 TL	137	3.76	0.82	0.604	.612	-
	10001-20000 TL	249	3.81	0.78			
	20001-30000	120	3.87	0.71			
	over 30000 TL	110	3.86	0.74			
Goal Setting	5000-10000 TL	137	4.17	0.74	1.470	.222	-
	10001-20000 TL	249	4.27	0.63			
	20001-30000	120	4.31	0.60			
	over 30000 TL	110	4.32	0.66			

* p<.05

According to Table 9, there is no significant difference in communication (F=0,283, p>0,05), leadership (F=2,621, p>0,05), teamwork (F=0,589, p>0,05), social skills (F=2,038, p>0,05), emotional skills (F=0,604, p>0,05) and goal setting (F=1,470, p>0,05) scores depending on family income status. Although there was a significant difference in time management (F=2,796, p<0,05) scores according to family income status, no difference was found between the groups in the Tukey test, one of the post-hoc tests conducted to determine the difference between the groups.

Table 10. Comparison of Life Skills According to the Age Category of the Research Group

Variable	Group	n	X	Sd	F	p	Tukey
Time Management	U13(a)	156	3.69	0.61	1.803	.110	-
	U14(b)	89	3.88	0.53			
	U15(c)	139	3.75	0.65			
	U16(d)	37	3.96	0.65			
	U17(e)	169	3.75	0.82			

	U18(f)	26	3.94	0.85			
Communication	U13(a)	156	4.02	0.56	1.552	.172	-
	U14(b)	89	3.99	0.66			
	U15(c)	139	3.85	0.63			
	U16(d)	37	3.85	0.65			
	U17(e)	169	3.97	0.64			
	U18(f)	26	3.87	0.87			
Leadership	U13(a)	156	3.93	0.60	2.281	0.045*	d < b
	U14(b)	89	3.99	0.65			
	U15(c)	139	3.92	0.63			
	U16(d)	37	3.61	0.81			
	U17(e)	169	3.84	0.67			
	U18(f)	26	3.95	0.66			
Team work	U13(a)	156	4.07	0.53	0.641	.668	-
	U14(b)	89	4.09	0.49			
	U15(c)	139	4.09	0.52			
	U16(d)	37	4.00	0.65			
	U17(e)	169	4.04	0.61			
	U18(f)	26	4.22	0.58			
Social Skills	U13(a)	156	3.88	0.72	1.071	.375	-
	U14(b)	89	3.88	0.77			
	U15(c)	139	3.82	0.65			
	U16(d)	37	3.74	0.79			
	U17(e)	169	3.83	0.73			
	U18(f)	26	4.12	0.66			
Emotional Skills	U13(a)	156	3.79	0.72	1.241	.288	-
	U14(b)	89	3.93	0.71			
	U15(c)	139	3.71	0.79			
	U16(d)	37	3.93	0.82			
	U17(e)	169	3.83	0.80			
	U18(f)	26	3.95	0.74			
Goal Setting	U13(a)	156	4.21	0.70	1.065	.379	-
	U14(b)	89	4.36	0.57			
	U15(c)	139	4.29	0.61			
	U16(d)	37	4.34	0.65			
	U17(e)	169	4.22	0.72			
	U18(f)	26	4.39	0.50			

* p<.05

According to Table 10, there is no significant difference in time management (F=1,803, p>0,05), communication (F=1,552, p>0,05), teamwork (F=0,641, p>0,05), social skills (F=1,071, p>0,05), emotional skills (F=1,241, p>0,05) and goal setting (F=1,065, p>0,05) scores depending on the age category in which they play football. There is a significant difference in leadership (F=2,281, p<0,05) scores according to the category of soccer played. In the Tukey test, which is one of the post-hoc tests to determine the difference between the groups, the leadership scores of those playing in the U16 category are significantly lower than those playing in the U14 category.

DISCUSSION AND CONCLUSION

The purpose of this study was to investigate the life skills of young football players engaged in football training across different factors.

Regarding the variable of gender, a significant difference favoring males was observed in the life skills dimensions of time management, communication and goal setting. This finding aligns with the research conducted by Altun vd. (2021) in the central area of Istanbul. Upon reviewing other literature, it becomes evident that female students engaged in sports exhibit more advanced emotional and social skills, with sports having a positive impact on girls' life skills. In contrast to the outcomes of this study, several other studies (Kasatura, 1991; Avşar ve Öztürk, 2007; Seven, 2008; Kabakçı ve Fidan, 2008; Kurak ve Açak, 2019; Düz ve Aslan, 2020) indicate that girls possess greater life skills than boys and demonstrate superior communication abilities.

In our study, it was determined that the years of doing sports and the sub-dimensions of life skills such as time management, teamwork and goal setting positively affected the athletes by doing sports for more than six years. This result coincides with the study conducted by Düz and Aslan (2020) in Mersin city center. In the research conducted by Düz and Arslan (2020), it was observed that there was a significant difference in time management and goal setting among those who have been doing sports for 8 years or more. In another study conducted by Kurak and Açak (2019), a significant difference was observed in the time management, communication, leadership, teamwork and social skills scores of those who have been doing sports for 6 years or more.

No statistically significant difference was found in the life skills sub-dimensions according to the family income variable. In studies parallel to our study, it is seen that the income level of the family does not have a high impact on the life skills of young people (Mayer and Salovey, 1997; Türk, 2015; Taşçı, 2020; Altun vd., 2021). There are studies in the literature that are opposite to our study. Contrary to our study, time management, communication, leadership, teamwork, social skills and emotional skill scores of those with higher income levels were found to be statistically significant compared to those with lower family income. (Kardağ, 2019; Zeze ve Erel, 2021).

Statistically significant differences were detected in the life skills sub-dimensions of time management, communication and emotional skills scores of the participants, depending on their mother's education level, at primary school-middle school, high school and graduate -doctoral levels. It has been observed that the differences increase as the education level of the mother increases. In other studies parallel to our study, significant differences were found in the communication skills level of students who do sports according to the variable of family education level. As the level of education increases, the same parallelism appears in gaining life skills and high scores are seen in all sub-dimensions (Çağlayan, 2004; Ulukan, 2012; Altun vd., 2021; Sarı, 2021).

The life skills subscale scores of the participants did not show any significant difference based on their fathers' level of education. This outcome aligns with the findings of the research conducted by Altun vd. (2021) in the central area of Istanbul.

When we examined life skills according to the family attitude variable, statistically significant differences were detected in time management, communication, social skills and emotional skills sub-dimension scores in favor of families whose family attitude towards the athlete was democratic. against athlete It is seen that the life skills of those whose family attitudes are democratic and protective are higher than those of families whose family attitudes are indifferent. This result coincides with Wang vd.'s (2021)

research on high school athletes. It has been determined that positive parental attitudes positively affect life skills.

In our study, no significant difference was found in life skills subscale scores according to the coach attitude variable. Contrary to our study, it is stated that the positive attitude of the coach has a positive effect on the athletes' acquisition of life skills (Flett vd., 2013; Cronin and Allen, 2018).

Significant differences were detected in time management, social skills and goal setting sub-dimensions depending on the variable of residence where he spent most of his life. Life skill gains are higher in favor of athletes who spend most of their lives in big cities. It makes us think that athletes who grow up in big cities can gain life skills more easily by being able to access the social, cultural and sports opportunities they want more easily.

When we examined life skills according to the variable of playing in a team, a significant difference was found in the subscale scores of time management, leadership, teamwork, social skills, emotional skills and goal setting. The total score points of the athletes who started the matches as the starting 11 are significantly higher than the athletes who started the match as substitutes. This result is parallel to the research conducted by Toros (2005) with young basketball players. It has been observed that increasing the time spent in the game positively affects life satisfaction.

When we look at the literature, we see that sports affect young people on teamwork (Holt, 2007), goal setting, taking proactive steps, respecting others (Holt, Tink, Mandigo and Fox 2008), effective time management (Fraser-Thomas and Côté, 2009), cognitive skills (Danish, Forneris, Hodge, and Heke, 2004), motional competencies (Brunelle, Danish and Forneris 2007), communication abilities (Gould, Collins, Lauer and Chung, 2007), social abilities (Gould, Flett and Lauer 2012) and leadership qualities (Camiré, Trudel and Forneris 2012) appears to have a positive impact. This information also supports our study.

Based on the research results, the following recommendations can be made:

During youth, individuals spend more time on sports activities to meet both their physical and mental needs and develop their life skills, which can help them cope with the difficulties they face both physically and psychologically.

Pre-school and school-age life skills acquired at an early age constitute a preparation for later adulthood and the importance of sports in acquiring these skills and the increase in research in this field will contribute to a better understanding of this subject. Therefore, developing life skills during childhood and adolescence is of great importance in terms of preparation for pre-adulthood. For this reason, students who are successful in physical education courses should be directed to sports clubs.

Situations such as starting sports-related experiences at an early age, taking part in school or club teams and working with different coaches will contribute to the life skills of young people. Therefore, it is recommended that young people engage in sports at an early age to improve their life skills. For this reason, school teams, school sports clubs, neighborhood teams and youth teams of clubs should be supported or encouraged.

Families who want their children to be best prepared for the future and life can be advised to encourage their children by directing them to sports and support them in this direction, with the awareness that sports help to acquire and develop many life skills.

Through youth sports activities; by supporting their healthy physical and mental development, they should be ensured to take part in society as healthy individuals.

REFERENCES

- Açak, M., & Düz, S. (2018). Adaptation of life skills scale for sports into the Turkish culture. *Inonu Univ. Inst. Educ. Sci. J*, 5, 74-86.
- Altun, M., Savaş, S., & Büyükçelebi, H. (2021). Investigating life skills of students who are engaged in sports (Istanbul Bakırköy district example). *Kastamonu Education Journal*, vol.29, no.1, pp.52-62, 2021.
- Avşar, Z., & Öztürk, K.F. (2007). Determining the social skill levels of physical education and sports department students (Uludağ University Example). *Theory and Practice in Education*, 3 (2), 197-206.
- Botvin, G. J., & Griffin, K. W. (2004). Life skills training: Empirical findings oath future directions. *Journal of primary prevention*, 25, 211-232.
- Brunelle, J., Danish, S. J., & Forneris, T. (2007). The impact of a sport-based life skill program on adolescent prosocial values. *Applied Developmental Science*, 11(1), 43-55.
- Burton, D., Naylor, S., & Holliday, B. (2001). Goal setting in sport: Investigating the goal effectiveness Paradox. In R. Singer, H., Hausenblas, & C. Janelle (Eds.), *Handbook of Sport Psychol*, 2nd Ed. New York: Wiley. 497-528
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2014). *Scientific research methods in education*. (27th ed.) Pegem Akademi.
- Camiré, M., Trudel, P., & Forneris, T. (2012). Coaching oath transferring life skills: Philosophies oath strategies used by model high school coaches. *The Sports Psychologist*, 26(2), 243-260.
- Claessens, B. J., VanEerde, W., Rutte, C. G., & Roe, R. A. (2007). A review of time management literature. *Personnel Review*, 36(2), 255-76.
- Cronin, L. D., & Allen, J. (2017). Development and initial validation of the life skills scale for sport. *Sport and Exercise Psychology*, 28, 105-119
- Cronin, L. D., & Allen, J. (2018). Examination the relationships among the coaching life climate skills development oath well-being in sport. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 13(6), 815-827.
- Çağlayan, A. (2004). *Comparison of 12-15 age group students who do sports and students who do not do sports in terms of school success*. Master's thesis, Sakarya University.
- Danish, S., Forneris, T., Hodge, K., & Heke, I. (2004). Enhancing youth development through sport. *World Leisure Journal*, 46(3), 38-49.
- Düz, S., & Aslan, TV (2020). The effect of sport on life skills in high school students. *Asian Journal of Education and Training*, 6(2), 161-168.
- Ekiz, D. (2009). *Scientific Research Methods*. Anı Publishing, Ankara.
- Flett, M. R., Gould, D., & Griffes, K.R. (2013). Tough love for underserved youth: a comparison of more oath less effective coaching. *Sports Psychol*, 27: 325-337.
- Fraser-Thomas, J., & Côté, J. (2009). Understanding adolescents' positive oath negative developmental experiences in sports. *The Sports Psychologist*, 23(1), 3-23.
- Gazda, G. M., & Brooks Jr, D. K. (1985). Social /life- skills training. *Journal of Groups Psychotherapy, Psychodrama Oath Sociometry*, 38(1), 1-65.
- Gould, D., Collins, K., Lauer, L., & Chung, Y. (2007). Coaching life skills through football: A study of awards winning high school coaches. *Journal of Applied Sports Psychology*, 19(1), 16-37.
- Gould, D., & Carson, S. (2008). Life skills development through sport: Current status oath future directions. *International Review of Sport Oath Exercise Psychology*, 1(1), 58-78.
- Gould, D., & Carson, S. (2010). The relationship between perceived coaching behaviors oath developmental benefits of high school sports participation. *Hellenic Journal of Psychology*, 7(1), 298-314.
- Gould, D., Flett, R., & Lauer, L. (2012). The relationship between psychosocial developmental oath the sports climate experienced by underserved youth. *Psychology of Sport oath Exercise*, 13(1), 80-87.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2013). *Multivariate Data Analysis*: Pearson Education Limited.
- Holt, N.L., Tink, L., Mandigo, J.L., & Fox, KR (2007). An ethnographic study of positive youth development on a high school soccer team. *Of society for Research in Child Development Conference*, Boston, MA.

- Holt, N.L., Tink, L.N., Mandigo, J.L., & Fox, K.R. (2008). Do youth learn life skills through their involvement in high school sport? A case study. *Canadian Journal of Education*, 281-304.
- Humphrey, N., Kalambouka, A., Wigelsworth, M., Lendrum, A., Deighton, J., & Wolpert, M. (2011). Measures of social oath emotional skills for children oath young people: A systematic review. *Educational Oath Psychological Measurement*, 71(4), 617-637.
- Judge, T. A., Bono, J. E., Erez, A., & Locke, E. A. (2005). Core self- evaluations oath job and life satisfaction: The role of self- concordance oath goal attainment. *Journal of Applied Psychology*, 90(2), 257.
- Kabakçı, Ö.F., & Fidan, K. (2008). 6-8. Examining the social-emotional learning skills of classroom students according to some variables. *Journal of Education and Science*, 33(148), 77-86.
- Karasar, N. (2009). Scientific Research Method: *Concepts-principles-techniques*. Ankara: Nobel Publishing Distribution.
- Kardağ, A. (2019). The relationship between life skills and social integration in students of the faculty of sports sciences examination. Celal Bayar University, Health Sciences Enstitute, Master's Thesis, Manisa.
- Kasatura, I. (1991). From School Success to Life Success. *Istanbul Golden Books Publishing House*.
- Kolburan, G., & Tosun, Ü. (2011). A developmental model that reinforces the values acquired in the first stage through life skills education among the second stage primary education programs. *Eskişehir Osmangazi University Journal*, 13, 2017.
- Kurak, K., & Açak, M. (2019). Investigation of the effects of football on life skills of individuals. *Universal Journal Of Educational Research*, 7(6), 1442-1447.
- Larson, D. G., & Cook, R. E. (1985). Life- skills training in education. *Journal of Group Psychotherapy, Psychodrama, & Sociometry*, 38(1), 11-22.
- Malm, C., Jakobsson, J., & Isaksson, A. (2019). Physical activity oath sports-real health benefits: Are view within sight into the public health of Sweden. *Sports*, 7(5), 127.
- Mangrulkar, L., Whitman, C. V., & Posner, M. (2001). Life skills approach to child oath adolescent healthy people development _ Washington, DC, USA: PAHO.
- Mayer, J. D., & Salovey, P. (1997). What is emotional intelligence? In P. Salovey & DJ Sluyter (Eds.), Emotional development oath emotional intelligence: *Educational Implications* (pp. 3-34). Basic Books.
- Pfeifer, C., & Cornelissen, T. (2010). The impact of participation in sports on educational attainment — new evidence from Germany. *Economics of Education Review*, 29, 94-103.
- Rubin, R.B., & Morreale, S.P. (1996). Setting expectations for speech communication oath listening _ *New Directions For Higher Education*, 1996 (96), 19-29.
- Sari, H.G. (2021). *Examination of high school students' multiple intelligence areas and life skills in sports in terms of various variables*. Master's Thesis, Yozgat Bozok University. Health Sciences Enstitute, Yozgat.
- Seven, S. (2008). Examination of social skills of 7-8 years old children. *Firat University Journal of Social Sciences*, 18 (2), 151-174.
- Taşçı, M. (2020). *Examining the effect of participation in sports activities in secondary education on the life skills of the individual*. Doctoral Thesis, İnönü University, Health Sciences Enstitute, Malatya.
- Toros, T. (2005). The relationship between young basketball players' playing time and goal perspective approach, life satisfaction and perceived motivational climate. *Journal of Sports Sciences*, 16(2), 50-63.
- Turk, A. (2015). *Youth of sports life Its effect on the acquisition and development of skills: 3 x 3 basketball tournament example*, Master's Thesis, Istanbul: Bahçeşehir University Institute of Social Sciences.
- Ulukan, H. (2012). The effect of communication skills on team and individual athletes. Karamanoğlu Mehmetbey University. Master's Thesis, Social Sciences Enstitute, Karaman.
- Wang, Q. Y., Lim, T., & Bae, J. (2021). The structural relationship among perceived positive oath negative parenting attitude, life skills and transfer of Chinese student-athletes., *Scientific Reports*, Reviewing.
- World Health Organization (2019). Partners in life skills education: conclusions for a United Nations Inter-Agency Meeting. Retrieved from the World Health organization website: http://www.who.int/mental_health/media/en/30.pdf,1999
- Zeze, B., & Erel, S. (2021). Badminton and its impact on life skills “Badminton and Its Effect on Life Skills. *Anatolia Sport Research*, 2(2), 16-29.
- Zourikian, N., Jarock, C., & Mulder, K. (2010). Physical activity, exercise and sports. *A Guide for Families*. Canadian Hemophilia Society.